

28 Haziran 1985
28 Juni 1985
Nummer 60

15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F. ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVİÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

Ülkede tam bir polis devletini kurumlaştıran yasa demokrasi güçlerinin çok sert tepkileri ile karşılaştı. Yasa, Anayasa Mahkemesi'nde de ele alınacak.

Özal'ın sıkıyönetimsiz sıkıyönetimi: Polis Yetki Yasası çıktı!...

Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasa tasarısı, "yetki genişletilmesi" ile ilgili 15 maddenin tümünün mecliste onaylanması üzerine, polis denetimsiz yetkilere kavuştu. Yasanın görüşülmesi sırasında çıkan tartışmalar üzerine hükümet üç maddeyi geri çekmekle birlikte, her

türlü baskı ve yasal olmayan yöntemleri denedi. İktidar partisinin kullandığı yöntemlerden biri de, unutulmazın sonradan gizlice eklenmesi idi. TBMM içtüzüğüne 74. maddesine göre "Hükümetçe hazırlanan kanun tasarılarının bütün bakanlarca imzalanmış ola-

rak Meclis Başkanlığı'na sunulması gerekir" yasal zorunluluktur. Bilindiği gibi dağıtılan tasarı metinlerinde, Milli Eğitim Bakanı Vehbi Dinçerler'in imzası eksikti.

• Yazısı Sayfa 3'de

Özal, Barış Derneği ve DISK'e ilişkin demeciyle açık bir anayasal suç işledi

Turgut Özal'ın Herald Tribune gazetesinde yayınlanan, daha sonra "tercime hatası var" dediği "DISK komünistlerden mali yardım aldı" sözleri geniş tepkilere yol açtı. DISK ve Barış Derneği davasıyla ilgili açıklamalarıyla, kendi Anayasa'sını bile ihlal eden Özal'ın bu demeci üzerine, demokrasi hareketinin temsilcilerinden aldığımız demecileri yayınıyoruz.

• Yazısı sayfa 3'de

Uluslararası anlaşma taslağı hazırlandı

Kimyasal silahlardan arındırılmış bir Avrupa için SPD ve SED ortak çaba harcayacaklar

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin Sosyalist Birlik Partisi (SED) ve Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) Bonn'da 19 Haziran günü düzenledikleri uluslararası basın toplantısında kimyasal silahları yasaklayan bir anlaşmanın taslağını dünya kamuoyuna sundular. Basın toplantısında her iki partinin en üst düzey yöneticileri Hermann Axen (SED Yönetim Kurulu üyesi) ve Karlstein Voigt (SPD Yönetim Kurulu üyesi) kendi etki alanlarında bu önerilerin gerçekleştirilmesi için ellerinden geleni yapacaklarını açıkladılar. Anlaşma taslağında Belçika, Çekoslovakya, DAC, FAC, Lüksemburg, Hollanda ve Polonya'da oluşan bir bölgenin her türlü kimyasal silahlardan arındırılması öngörü- lüyor. En azından DAC, DAC ve Çekoslovakya'yı kapsamaması istenen anlaşmaya diğer ülkeler de dahil edilecek. Anlaşma taslağı 1984 yılında SPD Parlamento Grubu Başkanı Hans-Jochen Vogel ve Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı ve SED Merkez Komitesi Genel Sekreteri Erich Honecker tarafından onaylanan bir ortak çalışma grubu tarafından hazırlandı. Çalışma grubu heyetleri- ne Voigt ve Axen başkanlık ediyordu. SPD ve SED'nin bir yılı aşkın ortak çalışmalarının olumlu sonuç vermesi ve kimyasal silahların yasaklanması konusunda taslak sunulması barış hareketi tarafından çokturla selamlandı.

F. Almanya'da yürekli bir yargıcın yüreklendirici

Güneydoğu'da geniş çaplı yığınak var: Kürdistan'da halka karşı yeni askeri operasyonlar hazırlanıyor

Türkiye Postası

1985 Uluslararası Gençlik Yılı Yarışması

1985 Uluslararası Gençlik Yılı'nda gazeteleriniz sanata ve kültürel etkinliklere yakın gençlerin yaratıcı çalışmalarını değerlendirmek, onları böylesi çabalara

Yarışma iki grupta yapılacak. Birinci grupta 15-19 yaşlarındaki, ikinci grupta ise 20-25 yaşlarındaki gençler yarışacaklar. Yarışmaya katılacakların eser-

JÜRİDEN
BAZI İSİMLER

Dursun Akçam
Adnan Binyazar
İsmail Cohan

Çeşitli haber ajanslarında verilen ve politik gözlemler tarafından da doğrulanan habere göre Türkiye ve İran, Kürtlere karşı yeni bir askerî operasyona hazırlanıyor. Irak 2. Ordusu Irak Kürdistan'ında alarma geçirildi. Irak bombardıman uçakları İran'da savaş bölgesi dışında kalan Sewa kampını bombaladı. Süldice 100'ün üzerinde Kürt mülteci yaşamını yitirdi. Diğer taraftan da Türkiye'de ordu birlikleri Güneydoğu sınırına yaklaşmış yapıyor. **Barzani ve Talabani** liderliğindeki iki Kürt ulusal direniş hareketinin birlikte hareket etme çabaları, Ankara çevreleri tarafından "sınırlıdır ciddi bir tehlike" olarak niteleniyor. Böylesi bir niteleme Evren-Özal rejiminin sınır aşan yeni bir askerî operasyon için bahane araması olarak değerlendiriliyor.

• Yazısı Sayfa 4'de

Gençler 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne hazırlanıyorlar

Türkiye ve Türkiye Kürdistan Gençliği ile Dayanışma Gecesi 22 Haziran tarihinde Köln-Mülheim'da yapıldı.
27 Temmuz-3 Ağustos tarihleri

arasında Moskova'da yapılacak 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ni tanıtmaya amacıyla yapılan toplantıya 600'ün üzerinde genç katıldı. Gecenin tüm gelirlerinin Nika-

ragua Sandinist gençliği ile dayanışma için aktarıldığı gecede, festivale Türk ve Kürt gençliğini temsilen 60 kişilik bir delegasyonun gideceği açıklandı. Delegasyonunun kompozisyonu Türkiye ilercisi gençliğinin tüm kesimlerini kapsıyor.

Hazırık komitesi adına konuşma yapan bir yetkili, "Festival geleceğimizin ve mücadele ilkelerimizin 40 yıllık bir geçmişi var, ama yüzünde hâlâ kalıcı bir başarı sağlayabilmiş değildir. 40 yıl önceki gençlik yemini bugün de geçerlidir" diyerek, sözlerine şöyle devam etti: "Dünya gençliğinin bir parçası olarak bu olayda üzerimize düşen görevin üstesinden gelmekle yükümlüyüz. Dünya Barış hareketinin sürekli savunucusu ve sonsuz özerklik nefiriziz"

Antimperialist dayanışma, dostluk barış belgilerinin yükseltildiği gecede gençlerin bu uğurda savaşımının kararlılığını bir kez daha vurgulandı.

"Yaşamın Sol Birlik" sloganlarının coşku ile atıldığı gece, birlikte çekilen halayta sona erdi.

• Yazısı Sayfa 5'de

PROF. SERVER TANILLI
Frankfurt'ta önemli bir açıkoturum: Türkiye ve aydınlara

• Yazısı sayfa 4'de

Bedel can alıyor: Bir intihar olayının içyüzü

Aachen'da geçenlerde üç Alman arkadaşıyla birlikte intihar eden 18 yaşındaki Hürkan'ın intihar nedenlerini araştırdık. Çevresinde çok sevilen, duyarlı bir genç olan

Hürkan'ın tanıyanlar Türkiye Postası'na olayla ilgili ilginç açıklamalarda bulundular. Askerlik başlıca sorunlarından biriydi.

• Yazısı Sayfa 6'da

Bu yılki Hazirana Haziran demek için bin şahit ister. Orta Avrupa'da havalar soğuk mu soğuk, yağmurlu mu yağmurlu. Yazdan vazgeçtik, bahara hâlâ benzemiyor. Öyle olsun. Yine de Haziran'dan şikayetçi değiliz. Mavi gök, sıcak güneş getirmediyse de eli boş da gelmedi.

Bir buçuk yıldır Pershing II roketleri Federal Almanya topraklarına yerleştiriliyor. Bu roketler bilim ve teknoloji "son harika" sayılabilir. 2500 kilometreye 8-10 dakikada aşarak hedeflerini en fazla 25 metrelilik hatayla vuruyorlar. Demek ki bir keskin nişancı atıcılıkta aynı üstünlüğü göstermek istese bir kilometre uzak-tan iki santim çapında bir noktayı vurabilmesi gerek.

Gelgelim yirminci yüzyıl teknolojinin bu harikası insanlarda hayranlık, dehşet uyandırıyor. Dehşet uyandırıyor, çünkü söz konusu olan bir atıcılık yarışması değil. Pershing II'yi Batı Avrupa'ya yerleştirirler bu roketle sosyalist ülkeler daha kendi roketlerini atesleyemedi bunları yerde tahrip etmek istiyorlar. Pershingler savaş başlıklarından sonra kullanılmak için değil, savaş başlatmak için yerleştiriliyor. Kısaacası Pentagon generalleri Pershing II'leri sosyalist ülkelere baskın için hazırlıyor.

Roketleri yerleştirmeyi başadılar. Fakat rahat nefes alamadılar. Halk bu müsibetlerin kendi güvenliğini sağlama amacıyla

devamı 2. sayfa

Türkiye Postası

hısnalarını değeriyle, onları boyutları çabalarla özendirmek amacıyla bir yarışma düzenlemiş buluyor. Yarışma 15-25 yaşlar arasındaki gençlere açık. Yani 1960 ile 1970 yılları arasında doğmuş genç okuyucularımız yarışmaya katılma hakkına sahiptir.

YARIŞMA ALTI DALDA DÜZENLENDİ

- **Edebiyet** (şir, hikaye, deneme, mizah, gezi, anı)
- **Müzik** (sözlü yada sözsüz besteler)
- **Görsel sanatlar** (fotoğraf, karikatür, resim)
- **Sinema** (kısa belgesel yada kısa konulu film).
- **Gazetecilik**
- **İnceleme - Araştırma**

Resime, müziğe, fotoğrafa, sinemaya, karikatüre, şiire, hikayeye, sanat etkinliklerine, bilimsel araştırmalara yatkın gençler:
Haydi bakalım, kim daha hünerli, kim daha yetenekli, kim daha üretken

İsmail Çoban
İhsan Ece
Mehmet Güler
Heval
Tahsin İncirci
Cem Karaca
Yaşar Miraç
Demir Özlü
Ömer Polat
Haneli Yeter
Zeynep Yüksel

yüksekten inen bir kararı:
Pershing -2 füzelerinin yerleştirilmesi anayasaya aykırıdır

Frankfurt Sulh Ceza Mahkemesi 19 Haziran günü cesur ve barıştan yana olan tüm insanları cesaretlendirecek bir karar aldı. Frankfurt'taki Pershing atom füzelerinin deposu önünde oturarak pasif direniş eylemi yapanların arasından seçtiği 6 kişiyi yargılamak üzere mahkeme önüne çıkaran savcıyı şaşırtan karar şöyle: Pershing-2'lerin Federal Almanya'ya yerleştirilmesine karşı direnenler cezalandırılmaz, çünkü bu füzeleri yerleştirmek kararı anayasaya aykırıdır. Anayasadaki savaş hazırlığı yapmayı ve saldırı silahları bulundurmaları yasaklayan maddelerinden hareket eden yargıç sanıkların be-
arlatene karar verdi. Gerici çevreleri son derece tedirgin eden bu karara karşı savcılık üst mahkemeye itiraz edeceğini bildirdi. Sonuç ne olursa olsun, Mahkeme kararın barış güçlerini yüceltirdi.

HAZİRAN

Baştafı Sayfa 1'de

yerleştirildiği yalanına kanmadı. Milyonlarca insan Amerikan emperyalizminin dünyaya hakim olabilmek için Avrupa'yı bir çırpıda haritadan sileneğini anlıyor. Bu çingiliğe razı olmuyor.

Simdi bir buçuk iki yıl önceki gibi yarın milyonluk protesto yürüyüşleri yapılmasa da banşseverler boş dumuyor. Mesela bir kaç yüz veya bin kişi toplanıp Amerikan roket üslerini kuşatıyorlar. Kadın-erkek, çocuk-çocuk üslerin önünde yere oturup Perşingleri taşıyan özel araçların giriş çıkışını engelliyorlar. Bunlara "barış kuşatmacıları" diye bir ad da takıldı. Hükümet bu kuşatmacılardan yüzlercesini mahkemeye verdi. Duruşmalar sürüyor. Hapse mahkum olanların sayısı yükseliyor.

Derken Frankfurt'tan bir haber: Barış kuşatmacılarının çıkardığı bir mahkeme beklenmedik bir karar almış: Hakim diyor ki, suçlu olan barış kuşatmacıları değil. Onlar ulusal çıkarları, anayasayı savunuyorlar. 1985'ten önce, Perşing II roketlerini Federal Almanya'ya getirterek Anayasayı çiğneyen Federal Hükümettir!

Beklenmedik karar dediysek kararın dayanaksız olduğunu sanmayın. Federal Alman Anayasasının 26. maddesi şöyle der:

"Halkların barış içinde birlikte yaşayışını bozmayla, özellikle bir saldırı savaşını hazırlamaya yönelik eylemler Anayasaya aykırıdır."

Simdi, Federal Almanya'da barış eyleminin yeniden milyonları sardığı günümüzde yıllarca unutulmuş, daha doğrusu unutturulmuş bu madde yeniden gündeme geliyor. Bir kere daha şu şaşmaz kural geçerliliğini kanıtıyor: Demokratik haklar yasalarla, hatta Anayasaya işlenmiş bile olsalar, onların varlığının asıl güvencesi milyonların bu haklar doğrultusunda hareket etmesidir. Eğer yüzbinlerin katıldığı barış yürüyüşleri olmasaydı, barış kuşatmacıları Amerikan roket üslerinin önüne dikilemeseydi, unutulmuş 26. madde yeniden gündeme gelir miydi?

Mahkemelerin Anayasaya sahip çıkan bu kararı açıkların açıklanmaz Frankfurt'taki cesur hakimın görevden uzaklaştırılması kararın bir üst mahkemede bozulması için gürültülü bir kampanyaya başladı.

Hakimii işten atabilirler, kararın bozacak başka hakimiler bulabilirler. Fakat barış hareketinin tozla hukuk kitaplarını sarmış sayfaları arasından kurtarıp yeniden kamuoyunun gündemine getirdiği soruyu örtbas edemezler: Saldırı savaşına hazırlanmak yasak değil mi? Saldırı savaşına yasakla ilk vuruş silahı olan roketlerin Federal Almanya'da işi ne? Bunların yerleştirilmesini işin veriler hem Anayasa şuça işliyor, hem de Federal Almanya'nın ulusal çıkarlarına zarar vermiyor mu?

Haziran işi Orta Avrupa'da yağmurlu, soğuk geçti. Varsın öyle olsun. Türkiye'ye de baksak, Avrupa'da da baksak biz Haziran'dan memnunuz. 1985'in ilk yarısı barış ve demokrasi için çalışanları utandırmadı. Darsı ikinci yarısının başına diyelim.

Türkiye Postası

OKUYUCU POSTASI

Artık yalnız kalmayacağız

Türkiye Postası'nın 58. sayısında 11 yaşındaki İlim Özcan arkadaşına gazetye söylediklerini bir abimiz bize okudu. Sen çok yalnız kaldığını söylüyorsun. Bizim burada bir Halkevi derneği bir Spor Kulübü var. Biz çocuklar oraya gidiyoruz. Her hafta folklor çalışması yapıyoruz. Biz de evde yalnız kalıyorduk. Buradan amca ve teyzeler gelip anne-babamızla konuşurlar. Biz de gittik. Şimdiye kadar iki folklor gösterisi yaptık. Bir seferinde bir salonda gösteri yaptık. Çok heyecanlandık ve korktuk. Belki şaşırmız diye heyecanlandık. Fotoğrafçılarımız çektiler. Gazetelerde çıktı. Gösterimise anne, baba ve kardeşlerimizi de götürdük. İkinci seferde ise koca bir meydan da oynadık. Oynuyumuz çok beğenildi. Belediye bize 52 marklık içecek parasıyla ayrıca 50 mark para verdi. Bu parayla yeni folklor elbisesi alacağız. Simdi para bittiriyoruz. Halkevi de bize öğlen yemeği verdi. Burada abiler abialar bize çok yardım ediyorlar. Bizi bazen Suzan abla, bazen de Sebahat abla yetiştiriyor. Ama Fuzun ve Esma abialarına Songül ablamız da çok yardım ediyorlar. Simdi bize yeni elbiseler yapıpca, Oynarken bizi videoya da aldılar. Ona evlerde seyrettiriyoruz. Ve biz artık burada hiç yalnız kalmıyoruz.

İlim arkadaş, sizin orada size yardım edecek abialar, abiler yok mu? Sizin oradaki arkadaşlarınıza hatıra olmasını bir fotoğrafımızı gazetyeye gönderiyoruz. Eğer gazete bu resimimizi basarsa çok sevineceğiz. Biz bu oyunu 1 Haziran Dünya Çocukları Günü'nde oynadık. Yoksul arkadaşlarımızı da unutmadık. Anne ve babamıza da yardım ediyoruz. Şimdilik üç tane oyun öğrendik. Daha başka oyunlar da öğreneceğiz.

İlim arkadaş, Ömer Polat arkadaşda Fatma'ya selam söyleyin. Gazetede ki abi ve abialarımıza da selam gönderiyoruz.

Bed Kreuznach Halkevi Spor Kulübü Çocuk Folklor ekibi adına Deniz Zincidi ve Fulya

Annelerin ellerinden öperim

Bugün anneler günü. Bugün senin günün anneciğim. Senin için bir şeyler yazmak istiyorum. Duyduğum çok kokup içimde o kadar çok şey var ki... Ama anlatamıyorum. Utanmam bir çocuk gibi ağlayacağım. Nasıl hatırlıyorum; ilk okula yeni gidiyordum. Ne kalem ne defter var. Sen abhtan akşama kadar bana bir kalem almak için çağırırdın. Bazen yaramazlık yapırdın. Kızardım bana. Ama peşinden dayanmazdı yufka yüreğin. Beni kucaklar, bağnana basardın. Emzirirdin, yikadın, aş yaptın, büyüttün beni. Onurlu, aile kişiliğini iyi günümde yanımdaydın, kötü günümde destek oldun. Yemedini yedirirdin, içmedini içirirdin...

Şiş, iş anneleri Vietnamlı, Sili, Yunanistanlı anne! Bütün anneler... Hiroşima'daki anne, Filistindeki anne. Bugün sizin gününüz. İyi Filistinli anne! İki yaşındaki çocuğun kurtarmak için bağnana basıp saklayan, o kahrolası savaşta kendini feda edip, alından vurulan anne! Ey fedakâr İranlı, ey cefakâr Iraklı anneler! Size ne yapacakızdır. Yavrunuzun verdiği bir gülle mülh olarsunuz ama en büyük mülhünüz, bizler özgür olduğumuz, kavuştuğumuz zaman olacak. Bütün annelerin ellerinden öperim.

Ali Rıza/STRASBOURG

Çıkış yolu: Örgütlenmek

Rüsselsheim Öpel Otomobil Fabrikasında 34000 civarında yerli-yabancı işçi ve memur çalışmaktadır. Bu büyük fabrikada her üç yılda bir sendikamız IGM'nin oranıyısıyla temsilcilik seçimleri yapılır. Bu yıl yapılan temsilcilik seçimlerine işçi arkadaşlar önceki seçimlere oranla daha bir aktivite içinde katıldılar. Aday oldular, aday gösterdiler, seçtiler, seçildiler. Bu çalışma yabancılar özellikle de Türkiye işçileri arasında çok yoğun olarak sürdü. Sanki seçim propagandası yapılmıyormuş gibi arkadaşlarımız işleme içinde, kırsalardaki nerer yapacaklarını nelele karşı olduklarını propagandaya ettirtiler.

Seçim sonucunda 900 civarında kadın-erkek sendika temsilcisi seçildi ve görevlendirildi. Yabancılar bu seçimlerde yüksek oranda seçildiler. Bu oranın çoğunluğunu da Türkiye işçileri oluştuyorum.

Temsilci seçilen bir arkadaşım ne hissettiklerini, neler yapmayı düşündüğünü konuştum. Yanıtı şu oldu: "Şimdi kendimi, sendikama ve işçi arkadaşlarıma karşı sorumlu hissediyorum. Önce sendikamın düzenlediği eğitimlere katılacağım. Kendimi geliştireceğim. Sendikal tüzüğün ilkeleri doğrultusunda, kısımdaki arkadaşlarımızla kollektif hareket etmeyi sağlayarak, haklarımızı elde etmeye çalışacağım" diyor ve ardından da şunları ekliyor: "Aynı zamanda işsizliğin arttığı, patronların her an yabancı işçileri kapıdan askı istediği bir ortamda, sendikal olmak istediğin, sendikada aktif görev almaktan, kıssacı örgütlenmekten başka çıkış yolu da yok..."

Şeref DALYAN/
OPEL Sendika Temsilcisi/
RÜSSELSHEIM

Yeniden buluşmak üzere

Weinheim Hessen ile Baden-Württemberg arasında Odenwald dağlarına açılan bir köprü gibidir. Tüm insanları ve çevre yolları burada kucağına, baha-ni ilk belirtir kendini burada gösterir. Bölgenin çok güzeldir. Ama işlerimizi birer der kipi-dür. Onlarla konuşmuşuz zaman, kendi kendinize acaba ben burada mı yaşıyorum diye sorarsınız. Kimseye güvenleri de kalmamıştır. Zamanları, ay, kahve ve işleri arasında akıp gider. Freudenberg, Naturin ve Gummi fabrikaları onların yıllardır çözümleri sökmüştür. Ama aralarında doğru düştür bir birlik kuramamışlardır. Küfleri hep Marmasredir. O, onları bağnana bir celtat gibidir.

Geçen gün trende 15 senelik bir işçi arkadaş ile sohbetimiz oldu. "70 derece kanallarda çalışıyoruz. Birkaç sefer sendikaya çıktı bir sonuç alamadık. İyeyen istersen çıkışını aldivor. Türkiye'de balık gibi so-

basma ceryan olabilir dedim. Maystar ded, "İyi ya bir Türk ekici olur" diye cevap verdi. İçimden onu boğmak geldi ama sustum. Yabancı düşmanlığı adı yürüdü. 70 Türküz. Betriebsratta bir temsilci dahi sokamadık, birlik yok."

Derneğe gel diyorum, birlik olursak ancak sorunlarımızı çözeriz diyorum. Diğer konular üzerine birşeyler anlatmak istiyorum. Ama o bana laf bırakıyor. Konuşmamız kahveler üzerine açılıyor. Bedelli askerlikten, gençlerin durumundan, Trenimiz istasyonunda geldiğinde vedalaşyoruz. Grillfest de (Kırışliğı) buluşmak üzere ayrılıyor.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okurumuz/WEINHEIM

Yüreğini seferber etmek

Biz üç arkadaş bu yıl araba ile Türkiye'ye gitemeye karar verdik. Özellikle ben, çok yitir gittim için çok heyecanlıyım. Memle-

Göppingen'de tosuncuklar yine piyasaya çıktı

Göppingen Karistr'de Türk Milli Kültür Cemiyeti adına bir dernek kuruldu. Derneğin kurucu ve yöneticileri bir

ka çıkar yolları kalmadı. Yine "tosuncuklarını" piyasaya sürüp, yenilerini yetiştiriyorlar.

mana katma hazırlıkları rahatlıkla görülebiliyor. Ama biz de dünya halklarının kardeşliği burada onlara olanak tanıma-

zişkilile ben, bş yildir gilemiz için için çok yeyecayım. Memleketin durumunu malum, bakalım nelele karşılacağız? Bir arkadaşımızın fotoğraf makinesi de var. Böylece yaşadıklarımızı da görünültilemiş oluruz diye düşündük. Bunun dışında gazete olarak acaba bir isteğiniz var mı bizden?

Y. Çakıcı/MÜNİH

Değerli okurumuz, İlgizin için teşekkür ediyoruz. Elbette istediklerimiz var. Bunlardan biri ülkemizden, insanlarımızdan, onların yaşam koşullarından, cunta ya yükselen mücadeleden taze, sıcak haberler. Bunları fotoğraflayarak, dinleyerek, izleyerek döndüğünüzde bize iletebilirsiniz. Bir diğer görevimiz de, güvenliğimizi tehlikeye atmadan insanlarımız, yurt dışındaki dayanışma hareketinden. Sol Birlik çalışmalarından çok etmek olmalı şüphesiz. Günlük basında yer almayan ve geniş kitlelerin bilgi sahibi olmadığı bu konular müda-dele edenlere moral ve güç katacak. Tüm Türkiye'ye yolculuana ve kulakları, gözünü yürecini sorunlarımızı seferber eden okurlarımıza iyi yolculuklar dileriz.

Türkiye Postası

bir demek kurulu. Birinci kurucu ve yöneticilerimiz bir kısmını. Göppingen'den tanıyoruz. Ama hiç tanımadığımız simalar da var. Derneğin için de bir de camı kurulu. Halkımızın sağ, temiz insanları İbadet amacıyla camiye davet ediyor ve yavaş yavaş bağıştı, üyeliği, aidatı, Kuran kursuydu, spor çalsmalarıdı, derken MHP doğrultusunda siyasi çalmaya pekiliyorlar.

Geçmişte değerlendirmesini olumlu olarak yapamayan bilimsiz kesim yine çeşitli vadilerde, dini inançlarının istisna ile soyulup sobana çeviriyor. M. Ali Ağca Davası kapamadan yeni Ağcalar yetiştiriliyor.

Neden dersense, ülkedeki faşist askeri diktatörlük çatırdamaya başladı. Türkşerbest bırakıldı. Amerikan güdümlü ağaların, beylerin baş-

şurup, yenileri yetiştiriyor. Uğraşın beyleri Bugün dün değildi, bugün yeni bir gündür. Halkımız sizleri artık çok yakından tanıyor. Dün halkımız ezmek için tosunucuklar besleyip yetiştirdi, yetmedi polis yardımcı oldu, yetmedi skaynetimler ilan edildi, o da yetmedi faşist diktatörlük geldi. Ama o da yetmedi. Talaşınız bundan. Galiba bu gödişle, Mehmetçikleri halkların üzerine sürenler gün gelip de süremez oluca, Amerikan ordusunun üzerine sürcekler. Zaten Amerikan ordusunun bir bölümü üsleri, atom başlıkları füzeleri, diame tesisi ile ülkemizde, Ama o da yetmeyecek. Çünkü artı halkımız kaç yabdedecek zincirlerinden başka bir şey de kalmadı.

Avrupa'da dikkatle bakılırsa MHP yanlılarının yine tozu du-

nya haklarını kardaşları bulundukları onlara olarık tanımayacak.

GÖPPINGEN

Değerli okurumuz, Yeni kurulan dernekle ilgili verdiğiniz bilgiler bizim için ve okurlarımız için önemli. Bölge, bulundumuz her yerde etrafımız dikkatle kollamamız, uyanık davranmamız ve çevremizi de bu konularda uyarımız görevimizin arasında. Bundan böyle de bu dernekle ve gelişen olaylarla ilgili dikkatlinizi sürdürceğiniz ve bizi bilgilendireceğiniz inaniyor, çalışmalarınızda başarılar dileriz. (Adınızız alız bir not dümedikçizi halde anlaşılır nedenlerle biz yayınlamadık.)

Türkiye Postası

Ali Rıza/STASBOURG

Değerli okuyucumuz, Oldukça gecikmiş olarak elimize geçen bu mektubunuzu, analarımıza olan sevgimizi saygımızı, özlemimizi bir kez daha sıcak dile getirme fırsatını bize de tanıdığınız için yayınıyoruz.

Türkiye Postası

dik. İşveren istersen çıkışı al diyor. Türkiye'de balık gibi soyulmaktansa burada 70 derecede yannmak daha iyidir der diyor yannmak kanallara. İşsiz kaldın mı bayılları toplamak lazım, bize hiçkimse id e vermez. Ülkemize dönmek birtirinceye kadar dayanacağız, ama sefaletle dayanmak güç olacak. Bir seferinde birlikte çıktığımız arkadaşlara, kablolarla

D. Çetin/Brüksel

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1. İnsanlık tarihinin 1917'de yaşadığı dönüm noktası, 2. Yeryüzünün en fazla su taşıyan ırmağı - Kural - Altın ılığı, 3. (Tersi) Bütün - kül-Budalanan tersi - İki cismın, noktanın çizginin ortasında kalan bölüm, 4. (Tersi) Bilimsel sosyalist öğretinin kurucusu (Türkçe'de okunduğu gibi) - Bir göçmen kuş, 5. Bunama - Kimi dillerde Ortadoğu yerine kullanılan bir terim, 6. "Gözünü işaret edilen yere çevir" anlamında bir emir - Kederli, üzüntülü - Takım, üm, 7. Sıvı durumdaki maddeler için kullanılan bir kimyasal terim - İki kez yinelenirse suyu doya doya, tadını çıkara çıkara, içmek anlamına gelir - Ön altı taşla oynanan, satranç benzeri bir zeka oyunu, 8. Ustayı yardımcı olan, çrak - Ön adı Zeki Ferit olan, klasik batı müziği alanında besteleriyle ünlü bir müzikipimizin soyadı - Bir organizm, 9. Geçici olarak verilen ve triptik otolarda kullanılan uluslararası trafik plakası harfleri - Çok bebek üreten dikenli bir ot - (Tersi) Şahip, 10. Bebek doğuran kadın - İkel bir silah - Türk Estikali Marşı'nın ikinci sözcüğü, 11. (Tersi), geçmişin tersi - (Tersi) Ordunun öncü kolları (eski dil), 12. Cüzüzm hastalığının bilimsel adı - Bayramlarda kurlan ve altında geçit türden yapılan süsleme - Alfabenin iki harfi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Dede Korkut masallarından bir kahraman, 2. Halk ağzında gırtlak - "Bulmak için paba göster" anlamında bir emir - Futbolda savunma oyuncusu, 3. SODEP'in Erdal İnönü'den önceki genel başkanı, 4. "Canım sık, kederlenir" anlamında bir emir - İnsanlığın ilk ehileştirdiği hayvanlardan biri - Dört mevsimin en soğuk - Kolayculuk - Yaş, 5. Kadınların süslenmeleri için kullanılan koku, buya pudra gibi araçları üreten sanayi kölü - İspanyolcada "Uşağı", 6. İslam tasavvufunda "Tann benim" anlamında ünlü bir söz (iki kelime) - Askerin savaş dışında kaldığı sapka, 7. Türk lirasının yüzde birinin kıa yazılışı - Demirler partisinin kıa yazılışı - Kilonun binde birinin kıa yazılışı, 8. İnsanı da içeren bir canlı sınıflama terimi (iki sözcük), 9. Eski dilde su - Giymiş, kuşam, ensest, kulak yerinde olanlar için kullanılır, 10. (Tersi) Eski dilde bayram - II. Mesrutiyet ile Cumhuriyetin ilk dönemlerinde ün yapmış bir operet yıldızı - Beygir, 11. Davranışları anlamlı, gözalcı olan - Belli meslekten bir zenaatkar grubunu bannıran çarşı, 1. Alanın tersi - Zengin evi, 13. Çocuk dilinde ay - (Tersi) Aynıın evi, 14. Alevin bıraktığı yağlı kara iz - Dernek ve benzeri kuruluşların üyelerinin toplandığı yer - Amerikan askeri polisinin kıa yazılışı, 15. Üçüncü nota - Bir düzlemde yerde yaptığı açı - (Tersi) Müzikte durak, 16. İşaret, belirti - İskambilde bir kağıt (iki sözcük).

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Servetifünun, 2. Entercasan - Ra, 3. Rg - Bela - Enat, 4. Viyana - Emare, 5. Eni - Al - Aim, 6. Tröst - Oku, 7. Til - Yalm, 8. Arka - Yakut, 9. Na - Lumba - Kr, 10. İndifa - Tiran, 11. LSD - Ana - Lala, 12. Litak - Nalma, 13. It - Va - Kayo, 14. Tarama, 15. Atol - Luk - Ahu, 16. Nya - Er - Onur.

SOLDAN SAGA: 1. Servetifünun - An, 2. Engin - Transit - 3. Ri - Vitik - DDT - Toy, 4. Yeba - Ali - Akala, 5. Erenkay - Ufak, 6. Tela - Sayman - Vale, 7. İsa - Attab - Anamur, 8. Fa - El - İkat - Ak, 9. Ünem - Onurilik, 10. Naak - Ramazan, 11. Urartu - Kalay - Hu, 12. Naten - Turna - Orlur.

Tabancam olsaydı intihar ederdim

6 ay işsiz kaldım. Arbeitsamt "Schopf" firmasında işbaşı yapacağımı, aksi takdirde başka iş veremeyeceklerini söylediler. Mecburen girdim. Bu firma bir İngiliz tröstüymüş ve dünyada 40

bin işyeri varmış. 18 milyon işçi çalıştırılmış. Benim çalıştığım firma da bu tröstün bir parçasıdır. Bir yıldan beri çalıştığım işyerinde 100 işçiyiz. Betriebsrat'lar hep patronun adamlarıdır. Uçak çekicileri yapıyoruz. Dünyada bu çekicileri yapan tek firma biziz. Biz 3 kişi 15 günde bir çekici yaparız. Fiyatı 468 bin Marktır. Bizim ücretlerimiz ise çok düşüktür. Ortalama iş ücretimiz 13, 16 Marktır. İşyerinde işçilerle sohbet ederim. Ücretleri çok az olduğu halde, hak aramayı, bir laf söylemeyi bile düşünemiyorlar. Bir gün bir işçi bana "tabancam olsaydı intihar ederdim" dedi. Neden, di-

ye sorduğumda da saat ücretinin çok düşük olduğunu, 35 yıldan beri çalıştığını, birikmiş tek kurusunun olmadığını, borç içinde kaldığını anlattı. Bir de Polonya'dan gelenler var işyerimizde. Saat ücretleri 13 Mark. Geldiklerine çok pısman olduklarını gizlemiyorlar artık. "Evimizi, tarlarmızı ülkede bıraktık, burada da penişanınız" diyorlar. Aslında sosyalizmi, kapitalizmi çok iyi biliyorlar ama korkuyorlar. Anlayacağınız bu firmada işimiz zor. Neler yapacağımızı ya da yapabileceğimizi ise ileri günlerde göreceğiz.

Balkan/Esailonen

Türkiye Postası

Abone fişi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:

Adı-Soyadı

Adresi

Ülkesi

Abone ücretini Vereiniğ für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 100 Postcheckamt Berlin-West hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunu nazır Türkiye Postası Abone Servisi, Motke Str. 45, 4100 Duisburg 1 adresine postalayınız.

Abone bedeli

F. Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsvet
6 aylık 30,-DM	600 BF	120 Krc	85 FF	4.40 £	35 G	95 Krm
1 yıllık 60,-DM	1200 BF	240 Krc	170 FF	16.80 £	70 G	190 Krm

ATILIM

(15 günlük gazete)
15 Haziran 1985
CIKTI

Fiyatı 1,-DM
Toplu istekler: en az 5 adet,
Bir yıllık abone: 48,-DM

İsteme Adresi:
Ermis Verlag,
Postfach 101016
4300 Essen 1
Ödeme
Stadtparkasse-Essen
BLZ 360 501 05
Konto Nr: 712 703

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. 100 Berlin 44, Donaust. 1 Tel: (030) 624 60 92 Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Kardan Anschrift der Redaktion: 4100 Duisburg 1, Molkestr. 45 Tel: (0203) 34 03 97 Herstellung: Infomedica, 4100 Duisburg 1, Molkestr. 45 Druck: Plambek & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenstr. 77 Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 461 432-100, BLZ 100 100 100 Postcheckamt Berlin-West Abone Kullarları: Federal Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM, Temsilcilikler: Fransa-Paris, Tel: 0-258 26 90 İsvet-Basel, Tel: 061-22 15 91 Hollanda - Den Haag, Tel: 070-89 03 36 İngiltere-Londra, Tel: 01-340 47 39 Danimarka-Kopenhag, Tel: 01-707 506 İsvet-Stokholm, Tel: 08-367 576 Batı Berlin, Tel: 030-624 60 92

Özal'ın Herald Tribune'e verdiği demece karşı tüm demokrat güçlerden sert tepkiler geldi

Özal, DİSK ve Barış Derneğine ilişkin demeciyle anayasal suç işledi

Özal "tercüme hatası" deyip sıynılmak istedi, ama Herald Tribune görüşmenin İngilizce yapıldığını açıkladı.

Başbakan Turgut Özal International Herald Tribune gazetesinin çıkardığı Türkiye ekine verdiği demecde, Barış Derneği'nin komünizm propagandası yaptığını, DİSK'in komünistlerden mali destek aldığını, ileri sürdü. İşin tuhafı, DİSK'e karşı açılan davada askeri savcı bile DİSK'in komünistlerden para aldığı yönünde bir iddiala bulunmadı. Özal'ın bu yasa dışı açıklamaları karşısında başta Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerden olmak üzere DİSK yöneticileri, avukatları, çeşitli partilerin milletvekilleri ve

An Interview With Prime Minister Özal

Herald Tribune
Başbakan Özal'ın demecinden
1- Türkiye'de siyasi suçlu yok.
2- DİSK, komünistlerden mali destek alıyordu.
3- Barış Derneği, komünizm propagandası yapıyordu.

yazarlar karşı çıktılar. Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerden açıklamada bulundu, "Bu açıklama yargının bağımsızlığı, ve yönetimi yargıya hiç bir şekilde müdahale ve etkide bulunamayacağı ilkesine ters düşmektedir. Aynı zamanda mü-

dahale, demokratik rejim sürecinin gerçekten işlerlik kazandığından kuşku duyanları haklı gösterecek niteliktedir" dedi. DİSK Genel Başkanı Abdullah Başbırtık, "Başbakan, anayasal suç işlemiştir. Bunlar, gericke dışı, kaba ve çirkin uydurmalarıdır.

Başbakanın, kendisini, işveren konfederasyonunu yöneticisi kimliğinden kurtarmadığını üzülerken görüyoruz" derken, SODEP Genel Başkanı Erdal İnönü "Başbakan yasaları aykırı davranıyor. Süren davalar hakkında tavır alıyor" dedi. DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk "Başbakanın ağzına ve kulağına geleni söylemesi devleti yıpratır hale gelmiştir" dedi. Kamununun büyük tepkileri karşısında, kendine kurumsal edeb, beyanatını yumuşatmaya çalışırken daha da batağa saplanan Özal "tercüme hatası vardır" diyerek bu kez de, gazetelere suç yüklemek istedi ama, oyun da tutmadı. Çünkü, Herald Tribune'nin sorumlu müdürü Linda Hales "gazetede yayınlanan cümlelerin" Özal tarafından İngilizce söylendiğini açıkladı.

Polis Yetki Yasası bütün yurttan geniş tepkilere yol açtı

Polise görülmemiş yetkiler vererek Türkiye'yi tam bir polis devleti haline getiren yasa tasarısı, bir kaç değişiklikte mecliste onaylandı. 12 Eylül'den bu yana, ülkede hukuk düzeni alanında yapılan değişikliklerin son halkalarında birini ve en önemlisini oluşturulan bu tasarı, HP'nin ve MDP'nin muhalefetine rağmen meclisten geçti.

11 kişi çekimser kaldı. 34 ANAP milletvekili, 40 MDP'li ve 18, HP'li oylamaya katılmadı. Sonuç olarak 395 kişilik meclisten 179 kişi, "Polis Yetki Yasası'na oy verirken, 99 kişi de red oyu kullandı. Bu yasa, Özal'a göre, polisin güçlendirilmesi suretiyle "sıkıyönetimin kaldırılması" ve güya "demokrasiye geçişin" ön koşulunu oluşturuyor.

rıldı.

SODEP Genel Başkan Yardımcısı Atilla Sav: "Polis yetki ve görev yasa ANAP'ın demokrasimize hazırladığı kefeni olacak" derken, DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk: "Denetimsiz ve sorumsuz bir iktidar faaliyetine fırsat verilmiştir" dedi.

Eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Şevket Müftüoğlu, TBMM'de kabul edilmiş yasalaya ilgili yaptığı açıklamada, "Bu yetki ve uygulama, sıkıyönetim hallerinde uygulananabilen olabilir ancak, polis, şimdi verilen yetkiler daimi bir konu, süreklilik arzeder. Normal yönetimlerde polisin bu tür yetkileri kullanması, insan haklarına ve anayasaya aykırıdır" dedi.

Barolar Birliği Başkanı Teoman

TEPKİLERDEN ÖZETLER

Kemal Burkyay
TKSP Genel Sekreteri

Turgut Özal'ın demeci var ödünde, Özal'ın Barış Derneği ve DİSK aleyhine açılmış davalarla ilgili olarak söylediği sözler, bir kez, Türkiye'de bugün var olan yasalara göre açık bir suçtur. Yargı, devam eden davalar hakkında da bu tür açıklamalar yapmayı yasaklıyor. Özal'ın açıklaması ise açıkça kamuoyunu ve mahkemeleri etkilemeye amaçlıyor. Ancak faşist rejimin yetkililerinin bu tür suçlar işlemesi ilk değil. Yıllardır gözetilme alınan insanlar, tutuklanırlar, hailerlarında bir mahkeme kararın olmadan peşin olarak ağır biçimde suçlanıyorlar. Bu çevrelerin besbelli kendilerini yasalarda bahşımı sayıyorlar. Diğer yandan, vatana ihanet, buna benzer hakları ve suçlamaları karşılayan gerekçe demektir insanlara bu tür ağır suçlamaları karşı kendilerini savunma olanağı tanınmıyor."

"...12 Eylül döneminde kendilerini, görüşlerini savunmaya çalışan

Serhad Dicle
PPKK Genel Sekreteri

Turgut Özal'ın, son zamanlarda bir yandan faşist Türkiye'yi gözetli kanlı katilleri aklamaya çalışırken, diğer yandan işçi sınıfının devrimci kendilik örgütü DİSK'i Barış Derneği'ni, bunların demokraside ve barış için savanan yöneticilerini kanamlı ya çalışmaları hayretle karıştırmak lazımdır.

Faşist rejimin elebaşları, zorla iktidarı gaspettikleri günden bu yana politikalarını, bir yandan Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı kanlı suçlar, diğer yandan halkımızın devrimci demokratik güçlerine, antifaşist demokrat ve barış savcalarına karşı iftira ve karalama kampanyalarının üzerine oturtmuşlar. Türkiye ve Kürdistan'da komünistler, devrimciyurtsever diğer güçleri "anarsistik, teröristik, düşmanlıklar, mirhakların altı olmak" la suçlayarak, bu güçleri halkımızın gözünden düşürmeye, kendi kanlı faşist halk düşmanı yüzlerini, emperyalizmin en gericisini, en saldırgan ve savcı yap-

Özal'ın demecine ilişkin ilerciler kamuoyunun temsilcilerine görüşlerini sorduk

nü vardır. Birincisi Özal görüşme olan davaların müdahale ederek hukuk kurallarına hatta kendi devlet yasalarına dahi çiğnemektedir. Ama Özal'ın sözkonusu demecine karşı çıkışımı sadece hukuk normları açısından sınırlı değildir. Zira böyle bir anırlama, konuya, burjuva liberal bir açıdan bakmak olur. Bize burada asıl önemli olan Özal'ın demecinin siyasal yanidir. Bir başka deyişle, T.C.'nin bir resmi devlet politikası olan anti-komünizmdir.

Özal, bir pansiyer hakkabazı da olsa, verdiği demecilerin mevcut yasalara uygun olup olmadığını bilimeyecek biri değildir. Ama o sözkonusu Amerikan gazetesine bu demeci verirken kime hitabettiğini bilmediğidir. Özal, bir yandan kendi velimletlerine bir kez daha sadakat eminiyi ederken diğer yandan o satılarda okuyacak olan oralamı ABD yurttaşına seslenmektedir: "Sizin sendika dediginiz DİSK, sizin barış örgütü dediginiz Barış Derneği aslında komünistler tarafından yönetilen

yor, işsizlik, açlık, yokluk tüm halkımız tarafından sarıyor. Bugünkü ekonomik gidişten bir kaç büyük teklif grubu dışında memnun olan hemen hemen hiç bir kesim yoktur..."

"...İkincisi, faşizme karşı toplumsal tepkinin yükselmesidir. Halkın faşizme karşı tepkisini kırabilmek için bulabildiği tek çözüm yolu denemisi tekrar denemek oluyor..."

"... Faşizmin antikomünizminin paslı kılıcını bilmesinin ve Demoklesin Kılıcı gibi toplumun başında asılı tutmasına izin verilmemelidir..."

Enis Coşkun
Türkiye Barış Derneği Genel Sekreteri

Barış Derneği, ABD dahil, tüm dünya kamuoyuna ve tüm ülkelerin yönetimlerine kabul edildiği gibi haksız ve adil olmayan bir yargılamaya maruz tutulmuştur.

Bu Herald Tribune gazetesinin Turgut Özal'a yönelttiği sorulardan da açıkça belli oluyor. Ne ki,

leri biz, daha İstiklal Savaşı döneminden tanıyoruz. Ve hiç de incinmuyoruz. Bu işbirlikçi saray ağzı, o zaman da şimdi de bizi doğru yolumuzdan geri çevirmeye, çevirmeyecektir. 1919'dan, 1920'lerden beri süregelen savaşımız mutlaka zafere ulaşacaktır.

Hasan Özcan
FİDEF Genel Başkanı

"... Özal'ın, Barış Derneği ve DİSK hakkında yaptığı açıklama bu anlamda açık yalanın, kaba antikomünizmin ve yürütmece olan davaların doğrudan müdahale gibi zorbalıkların en son örneğidir. Bu açıklamaları, Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun toplantısına rastlamasının da Türkiye'de sendikalar hak ve özgürlüklerini, tutuklu sendikacıların dayanışmasını kırılma istemesi niyetlerini de göstermektedir. Bu tehditlerden etkilenmeden demokrasi cephesinin ölümüne, Evren-Özal yönetiminin mümkün olduğu kadar kısa zamanda devrilmesi, tüm demokrasilerin ortak amacıdır. FİDEF, bu yönde atılan adımları destekle-

oşturuyor.

Bu yasa, tasil halinde hane basılayın tartışmalar, yasanın görüşülmesi sırasında büyük boyutlara ulaştı. Kimi ANAP milletvekilleri, Halkçı Parti milletvekilleri ile birlikte oy kullanan Hasan Tombus'un üzerine yürüdüler. Önergenin okunması sırasında HP'ler sıra kapaklarına vurarak protestolarını sürdürdükten, süküneti bozdukları gerekçesiyle YAP'ı Şeref Bozkurt, Güneşli Özkaya ve Münir Sevinç'e bir birleşim dışarı çıkma cezası ve-

Barolar Birliği Başkanı Toman Evren ise "Her türlü tedbir deyiiminin belirsiz ve sınırsız bir kavram" olduğunu belirtirken, yasadaki maddelerin, "işkenlerin yasal hale getirilmesi sonucunda doğuracak, bu yasadın sonra polis-yargısal denetimi hiç mümkün olmayacaktır" dedi.

Yapılan açıklamalara göre, Halkçı Parti'nin önümüzdeki günler, de bu yasa aleyhine Anayasa Mahkemesine başvurusu bekleniyor.

Pirus zaferi

Dilruba YENEN

Günlerdir kamuoyunda büyük tepkilere yol açan "Polis Vazife ve Selahiyet Yasası", Mecliste de sert bir direnişle karşılaştıktan sonra, ANAP'lı milletvekillerinin oylarıyla güç bela kabul edildi.

Bu yasanın meclisten geçmesini için ANAP her türlü önemi aldı. İznin iptal edildi. Maddelerin görüşülmesi sırasında milletvekilleri, bir oturum, salondan çıkılarak cezalarına cırpıldılar. Sonuçta bir oldu bittiye getirilerek yasa, meclisten geçti geçmesinde ama tartışmalar, yasaya muhalefet sürmeye devam ediyor.

Holdinglerin sözcüsü Tercüman yazarı Nazlı İllıc bile "kimse demokrasiyi hançerleyen elere ve böyle bir ayıba ortak olmak istemiyor" diyor.

Nedir, Nazlı Hanım böyle konuşturun? Nedir, ANAP içinde bile çatlık sesler çıkmasının sebebi? Neden Halkçı Parti, parlamentoda içinde beri görülmemiş bir muhalefet örneği verdi?

Sebeb meydana: Bütün bu çevreler, halkın tepkisini gördüler, İstanbul Sarayhane mitingi, onbinlerin demokrasi istemini dile getirdi. Parlamento dışı muhalefetin açıklamaları, "Polis Yasası"na karşı çıkma düzeyinde de olsa, dikatörlüğe karşı tavır almaları, demokrasiden söz etmeleri, faşizmi zayıflatan bir gelişmedir.

Parlamento içi çatlağın büyümesi,parlamento dışı muhalefetin yükselmesiyle, bugünkü dikta rejimine karşı çıkan güçlerin birliğinin gelişmesiyle, yeni yeni yığınsal eylemlerin yapılmasıyla olanaklıdır.

Bu yasa omuz omuz orta bir savaşımı geriletebilir. Bu birlikte hareket, ister istemez parlamento içi muhalefete de etkileyecektir. Diktatörlüğün akli hocası Nazlı Hanım, Evren-Özal çetesi'nin giderek desteğini kaybetmesinden korkuyor; karşı çıkışı bundandır. Diktatörlük şimdiki bir zafer kazanmış görünüyorsa ama, bu olsa olsa bir "Pyrrhus (Pirus) Zaferi" dir.

Pyrrhus, İsa doğmadan 280 yıl önce Yunanistan'da Epir Kralı idi. Batı Akdeniz'de üstünlük iddiasındaydı. Dörtbaşı marmar bir orduyla İtalya'da karaya ayak basmış. Özellikle ileri sayesinde büyük bir meydan savaşını kazandı. Ama bu zaferi ağır kayıplar pahasına kazandı. Ordusu büyük ziyatı verdi. O gün bu gündür, havaya giden ve kazandı da tüketen zaferlere "Pyrrhus Zaferi" denmesi bu yüzden.

Her türlü baskı yolu denenerken bu yasa meclisten geçti. Ama bu zafer Özal'a pahalıya mal olacak. Parlamento içi muhalefet partileri "Yasaları iptal için Anayasa Mahkemesi'ne başvuracaklarını" açıkladılar. İktidar partisi içinde de çatlıklar sürüyor. Bu yasa ekrakare halka doğrutuluktan sonra, demokrasinin birikte savaşımı ile geri tepecek. Pyrrhus Yunanistan'a geri dönmüştü. onlar önceye kadar bulamayacak.

bu yasa için denemeleri kendileri, görüşlerini savunmaya çalışan tutuklularını, hatta onların avukatlarını başına neler geldiğini bilmeden yarı mı? Beşbeli bir bir zorbalık düzenidir. Ve kurultayın öyküsünde mantık, aynen onun için geçerlidir.

Evren-Özal takımı hem suçlu hem savaç hem yarıcıdır. Barış Derneği ve DİSK yöneticilerine söylenlere gelince bunlar, gerici, faşistlerin ödenen sendikal hareket, bu güçlerine ve tüm öteki demokratik güçlere karşı galmak için başvurdukları bir yöntemdir. Bu, işçi hareketini, barış hareketini ve genel olarak yığınsal demokratik mücadelesini kaba bir antikomünizme boğma çabasıdır. Ve onları, işçi sınıfı ve barış düşmanı kimliği, gerçek faşist yüzünü bir kez daha ortaya koyuyor.

manı yüzünü, emperyalizmin denediğini; Barış Derneği aslında komünistler tarafından yönetilen yada desteklenen, finanse edilen kuruluşlardır" demek istemektedir.

TSİP Dış Bürosu

Duruşmaları süren DİSK ve Barış Derneği hakkında Özal'ın söyledikleri, ağababası K. Evren'in benzer beyanlarını bir devamı niteliğindedir ve siyasetin mahkemelerinin emirle çalıştıkları bir kanıttır.

Konunun bir kez daha önemli yo-

dediğini; Barış Derneği aslında komünistler tarafından yönetilen yada desteklenen, finanse edilen kuruluşlardır" demek istemektedir.

Kemal Daysal
DİSK Yürütme Kurulu üyesi

DİSK ve Barış Derneği'nin komünistler tarafından mali yönden finanse edildiği yolundaki açıklamaları bizi DİSK ve Barış Derneği yöneticileri ve onların avukatları tarafından sert bir dille yalandır.

"...Başbakan DİSK'e ve Barış Derneği'ne karşı, sadece kişisel öfkesi nedeni ile bu demeci vermiştir. Onu bu demeci vermeye zorlayan daha köklü nedenler vardır. Bugün ülke ekonomisi tam çökme sürüklenme ile karşı karşıyadır. Enflasyon yeniden yükseli-

Turgut Özal'a yönelttiği sorulardan da açıkça belli oluyor. Ne ki, Özal, tepki ile karşılansa demeci ile süre gelen bu hukuk dışı tutuma pervasızca bir yenisi eklemektedir. Başbakan Özal'ın bu demeci yürürlükteki Anayasa ve yasalara aykırıdır. Çünkü, halen görüşmekte olan bir dava vardır ve hukuk, yargıyı etkileyecek böylece demecilerde bulunmayı yasaklamaktadır."

"...Günelince biz, barış savunucuları. Bağışsız, egemen, demokratik ve özgür bir Türkiye istedik. Bunu propaganda ettik. Bizler, barıştan yana yurtseverler olarak ilkimiz ve halkımızdan yana yapmamız gerekenleri yapmış olmanın onurunu yaşıyoruz, ve savışımı sürdürüyoruz.

Bize yüngül nitelendirmelere gelince, bilinmelidir ki; Komünist, Bolşevik gibi nitelendirme-

güçlerini otatı amacındır. HİDEF bu yüngül atılan adımları desteklemeyi devam ettirir.

Dursun Akçam

Gazeteci-yazar

Sayın Başbakan'ın söz konusu demeci üstünde neden bu denli durulduğuna, doğrusu ben anlamakta güçlük çekiyorum. 1980'den bu yana özgürlükleri ellerinden alınıms insanların hedef alan ve TRT bültenlerinde, bir kısım boyalı başında her Allahın günü tekrarlana gelen belgesiz, kanıtız suçlamaları bir benzerini de bu kez Sayın Özal, her halihale mahkemede uzayan giden sanıkların da işini bitirmek istemiyor. Bu nasıl olur? diyerek itiraz edenler çıkabilir.

Başbakan bir yanda Türkiye'de demokrasi var diyor, öte yanda yargı organlarında görüşmekte olan davalarda sanıkları siyasetin savcılarını hiç suçluyor. Bu hangi demokrasilerde görülmüştür? Canım elbette hiçbir demokraside, yalnızca bizim demokrasimizde, yani devri-özal, devri-Özal demokrasisinde...

Kanımızca yapılacak en doğru iş, Sayın Başbakanın, geniş protestolara neden olan iddiaları bir ihbar kabul edilmeli ve bu iddiaların ispat etmesi için yargı organları önünde hesap vermeye çağrılmalıdır. Eğer ispat edemezse, iftira etmekten hakkında soruşturma açılmalıdır ve yasalardan ilgili hükümleri uygulanmalıdır. İşte o zaman demokrasiden söz edilebilir, ama nerde o günler...

M. Ali Dikerem

Özal, bu demeci ile, özgür düşünceleri, ulusal barış hareketini, ilerici sendikaları mahkum edecek temel insan haklarını açıkça çiğnemiştir. Türkiye'nin asıl dramı, iktidarı elinde tutanların, muhaliflerini istedikleri kadar çetili suçlamalarıyla sağ dışı baskılarını Anayasa ve Türk Ceza Kanunundan olanak vermesidir.

Özal'ın 9 Haziran tarihli talimatı demecinde aynen "Sosyal Demokrat görüşürler ama komünistler" demesi son derece manidardır.

Polis yasası ve diğer yasalara birleştirildiğinde Türkiye'de üçüncü cumhuriyetin ne biçimde yapıldırıldığı ve Türkiye'deki itibarın yeri dışında ne denli zedelediği, kenediğinden ortaya çıkmaktadır.

Sarayhane mitingi yeni demokratik çıkışların tohumunu attı

Türkiye'de, 12 Eylül'den bu yana yığınsal ilk defa 9 Haziran'da Sarayhane'da, bu denli kararlı ve azimli bir araya geldiler.

Beş yıldır baskı ve terör altında, yaşayan insanların bu yığınsal çıkışı, zorbalara şaşırttı.

SODEP İl Başkanı Korel Göymen'in de açılışında olduğu gibi bu miting yalnız SODEP'ilerin değil, tüm demokrasi güçlerinin mitingiydi.

Bu eylemin başlanmasında, demokrasi isteyen güçlerin içinde bir süre savaşımının, 1984 yılında Açıkhava Tiyatrosu'nda yayılan Türk-İş toplantısında iş, emek, özgürlük isteyen işçilerin, verdikleri dilekçeyle hal-

kma borcunu ödemek için harekete geçen aydınların, meclisten güzelliklerini korumak için Gökova'da direniş yapan kadınların, YÖK'ün zorbalıklarına karşı okuldan atılma ve hapis pahasına direnen gençlerin, Türkiye Kırdistan'da yılmadan zulüm ve işkeneci göğüsleyenlerin payı oldu.

Bu miting diktatörlük karşıtı güçlerin birliği yönünde yeni bir adım oldu. Böylece daha büyük, daha görkemli eylemlerin yolu açıldı.

Faşist güçlerin altında toplanmaları ve baskıya rağmen, miting sabah çok erken saatlerde, insan selleri alanı doldurmaya başladı. Miting katılmak için alana doğru toplu halde

yürüyenlerin gözünlüne alındığı, arama-taramaların aralıksız sürdüğü gün boyunca, bu engellemeler yığınsalın kararlılığını kıramadı.

Miting boyunca ileri sürülen istemler hal-kin diktatörlüğe ve onun ekonomik politikasına karşı duyduğu öfkenin bir simgesiydi. Katılman gerek yığınsallığı gerekse atılan belgelerin niteliği demokrasili düşmanlara korku verirken, diktatörlük karşıtı güçlere moral verdi.

Bu kazanım daha da genişletilmelidir. Yığınsal, karşı konulmaz bir demokrasi hareketi yaratmak için, diktatörlük karşıtı güçlerin birliği zorunludur.

HÜSTAY

Brmerhaven'da 'IG Metall' in girişimiyle kutlanan 15. yıldönümünden bir görüntü

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 15. yıldönümü kutlandı

Türkiye işçi sınıfının savaşım tarihinde büyük önemi olan ve işçi sınıfının toplumun belirleyici gücü olduğunu dosta düşmana gösterdiği 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi'nin 15. yıldönümü Batı Avrupa ülkelerinde ve Avustralya'da çeşitli toplantılarla kutlandı.

Kutlamalarda yurtdışında yaşamak zorunda bırakılan Türkiyeli göçmen işçilerin 15-16 Haziran geleneğini, yaşadıkları ülke işçi sınıfının savaşımında, bugünün koşullarına uygun olarak diğer sınıf kardeşleri ile birlikte yapması gerekmekte ve Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri ile uluslararası dayanışmayı yükseltmek gerektiği belirtildi.

Avustralya'da, Avustralya Türk Kültür Derneği tarafından yapılan kutlamada, Türkiye'de sendikal savaşım tarihi, DİSK'in kuruluşu, 15-16 Haziran öncesi ve sonrası gelişimi, eylemleri, direnişleri, etkileri anlatıldı. Yıgınsal ve coşkulu bir havada geçen kutlamada Türkiye ve Kürtler türküler söylendi, şiirler okundu.

Danimarka'da Sol Birlik tarafından düzenlenen anma toplantısında TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gaziçoğlu bir konuşma yaptı. Ayrıca toplantıya Heval, yerel sanatçılar ve folklor ekibi katıldı.

İsviçre - Basel'de "Yaşasın 15-16 Haziran Direnişi - Yaşasın Sol Birlik" belgeleri altında 22 Haziran'da bir kutlama gecesi yapıldı. Geceye, DİSK'e bağlı Hürcaim-i sendikasıdan GYK üyesi Yaşar Arkan konuşmacı olarak ve Nizamettin Anp. Melike Deminaz, Meral Taygun katıldılar. Ayrıca çocuk korusu folklor ekibi ve slayt gösterileri ile giyile izlendi.

Fransa-Paris'te 15. yıldönümü kutlamaları çeşitli biçimlerde yapıldı. Çeşitli toplantılarda konuşmalar yapıldı. Kır gezileri ve spor turnuvaları düzenlendi.

İsviçre, Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Komitesi tarafından düzenlenen anma toplantısına İsviçre İşçi Sendikaları Federasyonu'ndan bir konuşmacının

Geçtiğimiz günlerde basında çıkan haberler Kürt ulusal hareketine karşı yoğun operasyonların hazırlandığını kanıtladı. Milliyet gazetesinin 15 Haziran günü Reuter Haber Ajansı ve İngiltere'de yayınlanan Foreign Report dergisinin bir yazısına dayanarak verdiği habere Irak'taki rakip Kürt örgütlerinin birleştiğini ve bu gelişimin Türkiye açısından ciddi bir tehlike olduğunu bildirdi. Reuter ajansı Türkiye ve Irak'ın önümüzdeki günlerde Irak Kürtlerine karşı ortak bir operasyona girişeceklerini bildirirken, Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileri haberi yalanladı ve önceden planlanmış bir tatbikatın Türkiye sınırları içinde yapılacağını açıkladı. Ancak bölgeden gelen haberler Reuter kaynaklı ajans haberinden doğru olduğu izlenimini pekiştiriyor.

Batı Berlin'de yayınlanan "Die Wahrheit" gazetesinin 20 Haziran günü bildirdiğine göre 9 Haziran'da Irak savaş uçakları savaş bölgesi dışında kalan İran'daki Sewa kampını bombaladı. Yaklaşık yüzde 90'ı kadın ve çocuklardan oluşan 20 bin Kürt'ün yaşadığı kampa yapılan bu bombard-

Talabani ve Barzani önderliğindeki direniş gruplarının birlikte hareket etme kararı almaları, yeni bir operasyon için bahane olarak kullanılıyor.

manda 119 kişi öldü. Diğer taraftan Irak Demokratik Cephesi tarafından bildirildiğine ve Filistin Wafa haber ajansı tarafından da doğrulandığına göre Irak Kürtistan'ında mevzilenen Irak 2. Ordusu Akarman bölgesine yaklaşıp geçiden hemen sonra Irak ordusu Türkiye-Irak sınırının birleştiği Sütlükar civarlarında yoğun yığınak yapmaya başladı. İran sınırındaki bir toğay bu bölgeye yerleştirildi.

Türkiye ise uzun süredir ordu birliklerini Doğu sınırına aktarıyor. Türkiye Kürtistan'ında oluşturulan sivil silahlı kuvvetlerden sonra ordunun gücü genellikle sınır bölgesinde yoğunlaştırılıyor. İran Kürtlerinin önde gelen isimlerinin bir olan Gassemlu BBC televizyonuna verdiği bir demeçte, Türkiye'nin İran sınırında ordu hareketlerini büyük bir titizlikle, izlediklerini belirtti. Ortadoğu'daki politik gözlemcilerin belirttiklerine göre Evren-Ozal

rejimi Barzani ve Talabani önderliğindeki Kürtistan Demokrat Partisi ve Kürtistan Yurtseverler Birliği'nin birlikte direniş kararı vermesi Türkiye'nin müdahale etmesini neden olabilecektir. Geçmiş yıllarda bir kaç kez Türk ordusunun sınırları geçerek Irak ve İran'da askeri operasyonlarda bulunduğunu hatırlatan gözlemci, önümüzdeki günlerde yapılacak olan "tatbikat"ın yeni bir saldırı için kullanılacağı kaygısını dile getirdi.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ASK) ve Uluslararası Af Örgütü (a.i.) kongreleri yapıldı

DİSK ve Barış Derneği'ne iki önemli destek

DİSK Genel Başkanı Abdullah

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ASK'nın geçtiğimiz ay sonunda İtalya'nın Milano kentinde yapılan kongresinde DİSK Genel Başkanı Abdullah Başlıklar ASK Yürütme Kurulu ası üyesi, Fehmi İşıklar ise yedek üye

Hani "Kürt meselesi" yoktu?

Erhan ÖZÇELİK

SAĞOLSUN bizim Başbakan bir lat ediyor, tavuklar bile güliyor. Ülkemizde yaşanan gerçekler zemberek biberi kadar acı olmasa bile insanlar da güleceğiz bunlara. Geçenlerde o seçme saçmalarından birine 20 Haziran tarihli Tercüman gazetesi yer verdi: "Türkiye'de Kürt meselesi yoktur" diyor, sayın Özal. İster dağ Türkü deyin, ister Doğu bölgelerimizde yaşanan yurtsızlaşma meydanı adını ne koyarsanız koyun, ama şu soruyu bir yaşıtlayın hele. Aylardır yıllardır kime karşı savaş veriyorsunuz? Elleri havada esir alınmış insanlar, katledilmiş Kürt köylülerinin "İbret olsun diye" parçalar parçalar basım ve sonradan da ülküyle yayınlanmasa yasaklanmış resimleri, silahlandırdığınız o gerici-faşist ağalardan adamları kime karşı savaşa hazırlanıyor? Ve işleri Bakanı Yılmaz'ın açıklaması: "Doğu'da gerilla savaşına veriyoruz". İzin verin de bir soru soralım. Madem Kürt meselesi yok. Kime karşı bu savaş? Yoksa siz de Don Kişot gibi yel değirmenlerine karşı mı savaşıyorsunuz?

TÜRKİYE'DEKİ hükümet çevreleri Barzani ve Tale-

Assessing the impact of the 1982-1984 congresses on the Turkish political system, the author notes that the congresses were a significant step towards the democratization of the Turkish political system. The author also notes that the congresses were a significant step towards the democratization of the Turkish political system.

Austurya'da 23 Haziran'da düzenlenen anlama toplantısında Sol Birlik sempatizanları katıldılar. Toplantıda DİSK'e bağlı T. Maden-İş sendikası Genel Sekreteri Halit Erdem ve Sol Birlik adına bir temsilci konuşmalar yaptılar. Daha sonra konu üzerinde değerlendirmeler ve tartışmalar yapıldı.

F. Almanya-Bremerhaven'da IG Metall sendikası'nın girişimiyle düzenlenen 15. yıldönümü kutlamasında IG Metall şube sekreteri W. Segebeade, T. Maden-İş sendikası Başkanvekili Murat Tokmak ve Sosyal-İş sendikası Yürütme Kurulu üyesi Zeki Kılıç birer konuşma yaptılar.

Batı Berlin'de DİBAF, Birlik Yolu, KKKD, Kürdistan Birli Derneği, Batı Berlin Kültür Merkezi ve Türk Merkezi'nden oluşan Demokratik Birlik Komitesi tarafından düzenlenen kutlama gecesinde Komite adına Ahmet Güven ve DİSK'e bağlı T. Maden-İş sendikası'ndan Süleyman Üstün konuşmalar yaptılar.

Gelsenkirchen'de 15. Birliği ve Türkiye İşçileri Derneği 16 Haziran'da bir kapalı salon toplantısı yaparak 15-16 Haziran'ın 15. yıldönümünü kutladılar. Toplantıda T. Maden-İş sendikası'ndan Süleyman Üstün, IG Metall sendikası'ndan Zeki Kılıç ve DİSK avukatlarından Turgan Anıur bir konuşma yaptıkları katıldılar.

Böblingen'de Büyük İşçi Derneği'nin 15. yıldönümünü anma ve FAC'nde sendikal hakların kullanılmasına yönelik çıkarılacak istenen yeni yasaları tanıtan bir toplantı yapıldı. Toplantıda, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Turgan Anıur, T. Maden-İş sendikası Eğitim Dairesi Müdürü Süleyman Üstün, IG Metall sendikası'ndan Ümit Köseoglu ve DGB sendikası'ndan İsmail Kahraman konuşmalar yaptılar.

Ayrıca Lübeck'te, Mühler'ce Dortmund'da Duisburg ve Düsseldorf'da da 15-16 Haziran Büyük İşçi Derneği'nin 15. yıldönümü çeşitli toplantılarla kutlandı.

Abdullah Baştürk'ün ASK Genel Kurulu'na mesajı

Sevgili Arkadaşlar, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 5. Olağan Kongresi'ne katılmayı çok isterdik. Güncel durum sizinle birlikte olmamıza engel oluyor. Kongre'nin ve kongreye katılanların dikkatlerini ASK'nın Türkiye'deki tek üyesi DİSK'in durumuna çekmemişsin diyorum. Bilmelilerdik ki, Konfederasyonumuzun ve onun üyelerinin faaliyetleri hala yasaklıdır. Konfederasyonumuzun menkul ve gayrimenkul milyarlarca Türk Lirası değerindeki varlığına el konulmuş ve atama ile bir kayyumunu kontroline verilmiştir.

Sevgili Arkadaşlar, Şimdiye kadar yaptıklarımızdan dolayı suçlu olarak yargılanacağımıza hiç bir zaman inanmadık. Gerçekte biz, özdele işçilerin çıkarlarını ve genel olarak demokrasinin haklarını savunmak için çalıştık. Şimdiye kadar savunduğumuz, her zaman savunacağımız devam etmekte kararlıyız. Özellikle DİSK'in resmen ASK üyesi olmasından beri cabalarımızda güçlü biçimde desteklendimizi hissediyoruz. Elbette mücadelemize önceden de yalnız değildik, ama şimdi biz demokratik değerlerin savunulması uğrımızda birlikte dimdik duruyor 43 milyonuz.

Sevgili Arkadaşlar, Biz ASK'nın cabalarını ve onun üyelerinin tutuklu sendikacıların ve üyelerinin davasından yana tavır aldıklarını tümüyle bilmeliyizdir. Burada size derin teşekkürlerimi ifade etmek isterim. Günün birinde sizinle er geç bir arada olacağımız umuduyla, size ve kongreye başarılar dilerim.

ASK Türkiye Kurulunun üyesi, Fehmi İktidar ise yedek üyesine seçildiler. Türkiye'den çıkan yasalar Baştürk gönderdiği bir mesajla kongreyi selamladı. Bilindiği gibi Türk-İş yönetiminin rejimle uzlaşması sonucu ASK üyeliği dondurulmuş ve Türkiye'de emekçilerin temsilcisi olarak DİSK üyeliği kabul edilmiştir.

Yürütme Kurulu'nun kongreye sunduğu 1982-1984 dönemi için raporuna, sonuna kadar çalışmaya devam etmekte olduğunu ve işçi yolda gerçekleştireli DİSK'e dayanışma eylemleri değerlendirildi ve dayanışmanın bundan böyle de yükseltilecek sürdürülmesi istendi. Raporda, Danimarka, Fransa, Hollanda ve İsveç'in Türkiye'yi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikayet etmesinde ASK ve ona bağlı sendikaların önemli rol oynadığı belirtildi. Türkiye'deki rejimin temsilcilerinin Avrupa Konseyi'ne katılmasına izin verilmesini isteyen Yürütme Kurulu, tutuklu DİSK sendikacıları ve ailelerine yapılan maddi dayanışmanın olumlu sonuçları üzerinde durdu. Raporda ayrıca ASK yöneticilerinin DİSK davasında edindikleri izlenimler ele alındı ve derdumalara temsil-

Yöneticileri hakkında idam istemyle açılan DİSK davası hâlâ sürmekte.

ci gönderilmesinin önemi belirtildi. Davalara katılan ASK yöneticilerinin, yargılanan DİSK yönetici ve üyelerine önemli moral ve politik güç sağladığı vurgulandı. Uzun tutukluluk yıllarının DİSK yöneticilerinin sendikal mücadele anlayışına etki edemediğini dile getirildiği raporda, üye sendikaların görevleri üzerinde de duruldu. Türkiye ile tekrar normal ilişkilerin kurulması için yerine getirilmesi gereken şartlar

sıralandı:

- DİSK'e ve yöneticilerine karşı sürmekte olan dava durdurulsun, sendikaların mal varlığı geri verilsin
- Demokratik ve sendikal hakların yeniden oluşturulsun
- Politik tutuklulara af
- Tutukluların insan haklarına saygı gösterilsin ve insana yakışır yaşam koşulları sağlansın
- Basın özgürlüğü ve düşünceyi açıklama özgürlüğü yeniden tanın-

sin.

Bu koşullar yerine getirilmediği sürece ASK Türkiye'de demokrasinin, insan ve sendika haklarının mücadelesini sürdürecektir.

AF Örgütü Banîs Derneği ile dayanışma içinde

Aynı zamanlarda Heidelberg yakınlarındaki Eppelheim kasabasında üyeli olağan kongresini yapan Uluslararası AF Örgütü'nün Federal Almanya grubu Banîs Derneği'ne karşı açılan davanın durdurulmasını istedi. Yaklaşık bir delege ve konuşan katıldığı kongrede bir konuşma yapan Prof. Tugendhat özellikle Federal Almanya'da sığınma talebinde bulunanların durumunu ele aldı. Federal İçişleri Bakanı Zimmermann'ın parlamentoda geçirmeye çalıştığı yeni sığınma yasası tasarısının sert bir dille eleştiren Prof. Tugendhat, Federal Almanya'nın diğer Batı Avrupa ülkelerine oranla kabul edilen sığınma talepleri açısından en alt sırada yer aldığını dile getirdi. Toplantı çalışma grupları şeklinde sürdürüldü. Şili ve Uruguay'ın yanı sıra bir de Türkiye çalışması grubu oluşturuldu ve insan hakları konusunda geniş biçimde ele alındı. Kongre sonucu olanları basın açıklamasının Türkiye bölümünde Banîs Derneği ile ilgili olarak şu istemlere yer verildi:

- Banîs Derneği davasının derhal sona erdirilmesi
- Terörle hiç bir ilişkisi olmayan Banîs Derneği üyelerinin takip edilmesinde derhal son verilmesi
- Tutuklu bulunan Banîs Derneği yöneticilerinin ve üyelerinin derhal serbest bırakılması

Frankfurt'ta Türkiye'ye yönelik bir dizi etkinlik

Frankfurt'ta bir açık oturum: Aydınlar ve Türkiye

Son haftalarda Türkiye'nin sanatsal ve kültürel değerlerine ilişkin oldukça yoğun etkinliklere sahne olan Frankfurt'ta 15 Mayıs günü DGB Haus'ta Türkiye'deki aydınların durumunu konu edinen ve 300'e yakın kişinin izlediği ilginç ve önemli bir açık oturum yapıldı. Halen kurulusu çalışmaları sürdürmekte olan "Türkiye Aydınları Dayanışma Girişimi"nin düzenlediği ve yerli yabancı 24 kuruluşun desteklediği açık oturuma konuşmacı olarak Profesör Server Tanilli, Profesör Klaus Liebe-Harkort, Yeşiller'in Hessen Yabancı Hemşeriler Girişimi Başkanı Detlef Lüderwald'ın katıldılar. Açık oturum Cumhuriyetçi Alman Hukukçular Birliği yöneticisi Helmut Becker yönetti.

Açık oturumda yayın ve ilgilie izlenen bir konuşma yapan Prof. Server Tanilli önce "aydın" kavramının dünkü ve bugünkü içeriği üstünde durdu. Aydın kavramını kavrayan kişi" olarak tanımlayan Tanilli, Türkiye aydınının yüzyıl aşan savaşımını geçirdiği ev-

rime özetledi. Tanilli 27 Mayıs'tan Türkiye aydını açısından önemli bir dönemece işaret ettiğini belirtti ve bu dönemde itibaren aydınların başlıca üç değeri savışmalarını olduğunu yerleştirdiğini söyledi. Tanilli bu değerleri, "bağımsızlık, demokrasi ve devrim" olarak belirtti.

Tanilli'den sonra söz alan konuşmacılardan Roland Kern 1981 yılında yaptığı Türkiye gezisine ilişkin gözlemlerini aktardı. Prof. Klaus Liebe-Harkort ise GEW delegasyonu olarak gittiği ve yeni döndüğü Türkiye'ye ilişkin izlenim ve değerlendirmelerini içeren uzun bir konuşma yaptı. Detlef Lüderwald de Alman aydınları Hitler döneminde çektiği acılar ve zorlukları Batı Avrupa'daki ve özellikle Federal Almanya'daki siyasal sığınmacıların sorunları arasında geçen benzerlikler bulunduğunu belirtti ve onları dayanışmanın bir demokratik ödevi olduğunu vurguladı.

Veilen kısa bir aradan sonra da açık oturumun tartışmalı bölü-

müne geçildi. Burada izleyicilerin yönelttiği sorulara yanıtlar verildi.

Frankfurt'taki etkinlikler

Ötendayın aralarında DGB, GEW, AWO, Türk Halkevi, Kürt Halkevi gibi etkili örgütlerin ve Frankfurt'tan belli başlı kültürel kuruluşlarının yer aldığı 24 kuruluş, 24 Mayıs'tan 7 Temmuz'a kadar sürecekt olan bir dizi kültürel etkinlikler örgütlediler. "Türkiye'nin halk kültürü ve sanatı" başlığı altında sinema etkinlikleri, müzik, resim, kitap, fotoğraf sergileri, film gösterileri, konferanslar, açık oturumlar, folklor gösterilerinden oluşur. Elverişsiz mevsim koşullarına rağmen kentin en azından yabancılar için ilgili kesimlerine belirlen bir canlılık getiren söz konusu etkinlikler hem Türkiye ile dayanışmaya katkısıyla hem de Frankfurt'ta CDU'lu belediye yönetimi ile ÖZT Hükümeti'nin Kültür (!) Bakanlığı'nın işbirliğiyle düzenlenmiş propaganda amaçlı resmi kültürel gösterilere etkili bir yanıt oluşturma önem taşıyorlar.

TÜRKİYE'DEKİ hükümeti çevreleri Barzani ve Talabani başkanlığındaki Kürt ulusal direniş hareketlerinin aralarında sorulan bir kenara bırakıp, işbirliği geliştirmek istemesini Türkiye'yi tehdit eden ciddi bir tehlike olarak görüyorlar. Tabii ki işine gelmiyor, Ortadoğu'da ABD'nin jandarmasına soyunan ve kendisine de belirlen paylar çıkarmayı amaçlayan cuntta ve hükümetinin bu gelişmeler. Boşuna imzalamadıkları Türkiye'ye Irak sınırlarından 17 kilometre içeri girerek askeri müdahale etme yetkisi veren anlaşması 1982'de imzalanmış ve 1984'de uzatılan bu anlaşmanın sonuçları ortada. Türkiye'den kaçan "teröristler" aramak bahanesiyle Irak Kürdistanı başına iniyorlar Demokles'in kılıcı gibi. Bu günlerde ise "tatbikat" adı altında Irak'la birlikte girişecekleri yeni saldırıların son hazırlıkları yapılıyor. Evren-Özal diktasının bşöge ve dünya barışını tehdit eden bu saldırıların politikası, sadece halkımız tarafından değil, gerici olmayan tüm Arap hükümetleri tarafından da kaygıyla izleniyor.

Başbakan bir yanıyla da haklı "Kürt meselesi yoktur" derken. Halkımızın başında Kürt sorunu değil, bir Evren-Özal sorunu vardır. Bu sorunu birlikte çözüldüğümüzde gül gülbü çöpeceğiz Türkü, Kürtü, tüm insanlarımızı.

DÜZELTME VE ÖZÜR

14 Haziran 1985 tarihli, 59. sayımızda, 6. sayfa da yer alan "Zeki Kılıç: Cunta ilk darbeyi DİSK'e indirdi" başlıklı yazıda 10. paragraf, 8-11. satırlar tekni bir hata nedeniyle yanlış yayınlanmıştır. Aşağıda düzeltilir, özür dileriz. "...yasadık kaldırılmak ve; somut ekonomik ve demokratik haklar için aralarında sıkı bir eylem birliği yapılmaları" sendikal birliği koşulları ve olanakları yaratılacaktır. Böylesi bir süreç..."

Aachen'daki Neonazi toplantısı engellendi

Futbol taraftarları arasına sızması ve onlar arasındaki etkinliklerini arttırmaya çalışan Neonazilerin Aachen'da 22/23 Haziran tarihlerinde gerçekleştirmek istedikleri sözde taraftar buluşması anti-faşistlerin atik davranması üzerine engellendi. Toplantıya çağrı yapan **Allemania taraftarlar klübü** "Supporters" başkanı Norbert Metzen'in neonazi olduğunun ortaya çıkması üzerine çok çeşitli politik görüşlerden örgüt ve kişilerle sendikalar bir protesto yürüyüşüne çağrı yaptı. Diğer taraftan Aachen Valisi toplantı için söz verdiği desteği geri çekti. Neonazilerin çağrısına, bekledikleri gibi 700 kişi değil sadece 35 kişi uyararak, anti-faşistlerin Cumartesi günü Elisenbrunn'da 500'ün üzerinde insan katıldı.

Toplantıya çağrıyı yapan Norbert Metzen'in işçilik ilginç. Kendisi bir "polisajam" olarak neonaziler arasında çalışmak zorunda olduğunu belirtiyor.

Neonazi "SS Sigi" mahkum oldu

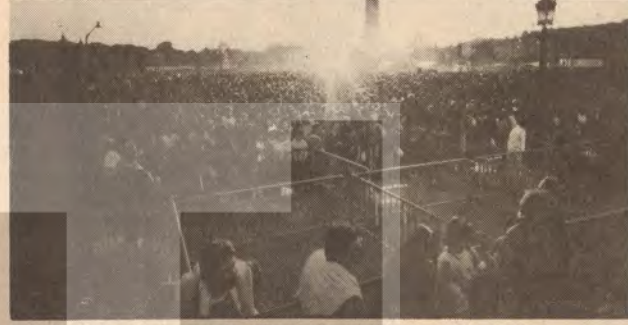
1983 yılında Dortmund'da bir Türk lokaline saldırıan neo-nazi "Borussenfront" çeşitinin elebaşı "SS Sigi" adıyla tanınan Siegfried Borhardt bir yıl hapis cezasına çarptırıldı. Nazi propagandası ve yabancı düşmanlığı ile kamuoyunu uzun süredir tedirgin eden "Borussenfront" l. ligteki Dortmund takımının taraftarları arasında örgütleniyor. Savcının talebinden 4 ay daha fazla ceza veren yargıç, karar gerekçesinde "mahkemelerin görevinin 'Borussenfront' gibi aşırı sağcı grupları haddine bildirmesi" olduğunu vurguladı. Kararın okunmasından sonra neo-faşistler mahkemeye hakaret ettiler ve Hitler selamı vererek salonu terk ettiler. Neo-nazi "Özgürlükçü Alman İşçi Partisi" nin (FAP) eylet çeşitlerinden adaylığını koyan Borhardt'a karşı açılan davanın koşturması sırasında Borussenfront'un 'Brüksel'deki maçta İtalyanlara saldırıan faşist İngiliz örgütlenmesi "National Front" ile ilişkileri ortaya çıkarıldı.

Yüzbinlerce kişi Paris'in Concorde alanını ırkçılığı protesto etmek için doldurdular

Paris'te ırkçılığa karşı görkemli bir şenlik: S.O.S. Racisme!..

"İçleri kinle zehirlenenler artık susmaldırlar" 15 Haziran Cumartesi gecesi Paris'in Concorde alanında toplanan yüzbinlerce kişiye seslenen esmer tenli genç söylüyordu bunları Daha çok gençlerin oluşturduğu "SOS RACISME SOS İRKÇILIK" hareketinin düzenlediği ve tüm gece boyunca süren şenlik, son yıllarda Paris'in yaşadığı en kalabalık toplantılardan biri oldu. Paris banliyölerinden, taşra şehirlerinden yüzlerce özel otobüs ve trenlerle Fransız, yabancı büyük çoğunluğu genç yüzbinlerce kişi Concorde meydanına akıttı. "SOS-İRKÇILIK" hareketinin rozeti haline gelmiş olan bir avuç içinde yazılı "Arkadaşıma dokunma" afişleri daha günlerce önceden Paris sokaklarını doldurmuştu.

Geceye Fransız ve yabancı 25' in üstünde tanınmış müzik grubu ve sanatçı katıldı. Sanatçıların müzikleriyle ırkçılığa karşı savaşım da yer aldıkları gibi, Etiyopya'daki

Paris'in Concorde alanında toplanan Fransız, yabancı yüzbinlerce genç ırkçılığı protesto etti.

açlığı da dile getirdiler. Fransız, Arap, Afrika, Amerika ve başka çeşitli ülkelerin müzikerlerinin birini izledikleri konser boyunca dev bir perde üzerinde çeşitli ülkeler-

den sahneler yanısırlıyordu. Bunlar arasında özellikle Güney Afrika'daki ırkçı baskıları sergileyen görüntüler en çok dikkati çeken görüntüler oldu. Fransa'da çeşitli

zamanlarda ırkçı nedenlerle öldürülmüş olan 130 kişinin anılarına yapılmış video filmi gösterisi gecenin en heyecanlı anını oluşturdu.

Fransız Komünist Partisi ve CGT'de içinde olmak üzere şenliğe çeşitli parti, sendika ve ırkçılığa karşı savaşım veren örgütlerin temsilcileri de davetli olarak katılmışlardı. "SOS-İRKÇILIK" hareketi sözcüsü hareketlerinin niteliğini şöyle tanımlıyordu konuşmasında: "Bu hareket dine karşı ölüme karşı dostluğun üstüne geleceğini bağlananların hareketidir."

Son yıllarda gittikçe yükselen ırkçılığın, gittikçe yoğunlaşan göçmen işi sorunlarının karşısında elbette gece militan bir karakter taşıyor. Somut öneriler ve istemlerde bulunulmuyordu. Daha çok ırkçılığa karşı örgütlenen bir şenlik niteliğindeydi. Gene de CGT Genel Sekreteri Henri Krausk'nin geceye mesajında belirttiği gibi, "büyücsün sosyal bir davaya savunmak için enerjilerini harekete geçiren bir gençlik karşısında insan nasıl sevinç duymaz."

Vize alacaklardan istenen davet belgesinin örneğini sunuyoruz

Türkiye Postası'nın son sayısında konsolosluklara yüksek harç vermeden vize için davet tasdikli alınabilmesinin yollarını göstermiştik. Ancak konsolosluga için önceden Almanca olarak hazırlanması gerektiğini söylemiştik. Söz konusu belgeyi, doldurulacak yerlerinin Türkiye tercümesiyle birlikte ilettiler sunuyoruz. Okurlarımızın bu

Name der eingeladenen Person:
(davet edilen kişilerin adı)
Grad der Verwandtschaft:
(davet edilen akrabalık derecesi)

Ich erlaube und wohne in der F.R.G. Ich möchte die o.g. Person, die sich zur Zeit in der Türkei aufhält zu mir als Gast einladen. Mir ist bekannt, dass sie im Ausland nicht arbeiten wird und nach einem Aufenthalt von 1 Monat in die F.R.G. verlassen muss. Hiermit verpflichte ich mich, die Hinf- und Rückreise-Kosten der von mir eingeladenen Person sowie ihre Unterhaltungskosten während ihres Aufenthalts in der F.R.G. zu übernehmen.

Vor- und Nachname des Einladenden:
(Einladenden V. ad. ve soyadı)
Geburtsort und Datum:

Görünen tehlike

Ümit KÖSEÖĞLU

BONN politik arenası geçtiğimiz günlerde koalisyon partileri olan CDU/CSU ve FDP parti başkanlarının çeşitli görüşmelerine sahne oldu. Özellikle Kuzey Ren Vestfalya eyaleti seçimlerinden sonra sıkıştırılan bu görüşmelerin ana noktasını işsizliğin azaltılması, vergi reformu ve parlamentoya sımulkam üzere bekleyen bir dizi yasa tasarısı oluşturuyor. İŞSİZLİK azalmıyor artıyor,

Türk ve Kürt 60 genç delego 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne katılacak.

Gençler 12. Dünya Gençlik ve

Öğrenci Festivali'ne hazırlanıyorlar

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Gençliği ile Dayanışma Gecesi 22 Haziran Cumartesi günü Köln-Mülheim Stadthalle'de gerçekleştirildi. Devrimci Halk Kültür Dernekleri-DHKD, Genç Emekçiler Birliği-GEB, Genç Öncü, Herici Genç Derneği-İGD ve Sosyalist Gençler Birliği-SGB'nin oluşturduğu 11. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali Hazırlık Komitesi'nin 27 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında Moskova'da yapılacak olan ve dünyanın tüm ülkelerinden onbinlerce gençin "antiemperyalist dayanışma, dostluk ve barış" belgeleri altında katılacağı bu büyük festivalin tanıtımı amacıyla gerçekleştirildiği geceye 600'ün üzerinde genç katıldı.

Tüm gelirinin Nikaragua Sandinist Gençliği ile dayanışmaya aktarılacağı gecenin ortak konuşmasını Hazırlık Komitesinden bir temsilci yaptı. İlgili ile izlenen konuşmada özellikle şöyle denildi: "Kasım 1945 Londra Kongresine katılan, orada dünya gençliği adına 'Yeryüzünde faşizmin her türlü kalıntısını temizlemek için, dünya halkları arasında derin ve gerçek bir uluslararası dostluk için, kavgaya verme' kararına alan 20 yaşındaki gençler bugün yavaşlarsa 60 yaşını geçtiler. Demek ki festival geleceğimizin ve mücadelemizin 40 yıllık bir geçmişi var, ama yeryüzünde hâlâ kalıcı barışı sağlayabilmeyi değiliz. 40 yıl önceki gençlik yemini bugün de geçiriyor. Gençlik, savaşın yapıldığı bir dünyayı yeniden onarmak ve barışı egemen kılmak için yemin edenlerden ne çok da sosyalizmin büyümeyen ve bir dünya sistemi haline gelen o günkü gücüne güveniyordu. Avrupa'yı faşizmin kılıcından, Uzak Asya'yı Japon militarizminden ve bütün insanlığı gericiğin baskısından kurtaran sanlı Kızıl Ordu ve Sovyet halkları aynı zamanda kalıcı barışın olanağını da yaratmışlardır. O günden

bu yana barışın temel dayanağı SSCB ve sosyalist sistemdir. Biz gençlik kitlelerinin barış umudu bu kaynaktan beslenmektedir.

Leninci Komsomol, iki muzafler devrimin gerçek savaşçı ordu, sosyalizmin inşasının bugünkü lüvüsünü sürüşmek gücü, bizi 27 Temmuz'da Moskova'ya çağırıyor. Her renkten genç insanların dünyanın güncel sorunlarını görüşmek ve kararlaştırmak, kendi aralarında ulusal sorunlarının bilgilili alışverişini ve dayanışmasını gerçekleştirmek ama esas itibarıyla milyonlarca sosyalist emek kavgasının ellerinde yükselen birisi anında müdevazir bir taş daha koyabilmek için orada olacaklar. Geleceğin bu insan gücü, yönetime ve karar verme gücü, Moskova'dan yükselteceği barış sesleriyle emperyalizme, bugünün savaş kundağısı gücüne, dünya gereğini ve bütün insanlığı düşmanlarına kesin bir uyarıda bulunacaktır. Dünya gençliğinin bir parçası olarak biz, Türk ve Kürt gençleri olarak bu olayda üzerimize düşen görevin üstesinden gelmekle yükümlüydük. Dünya barış hareketinin süratli savunucusu ve sansuz özerkli neferliyiz.

Halklarımızın faşizme karşı yürüttükleri demokrasi mücadelesi içindeki yerimizi doldurabilir, anti-faşist salkardaki görevimizi yerine getirebildiklerinde dünya barışına katkımda da artacaktır". Festival Türk ve Kürt gençliğini temsil eden katılacak delegasyonun 60 kişiden oluştuğu açıklanan gece, kültür programından sonra omuz omuza çekilen halay eşliğinde "Kahrolsun Faşizme-Yaşasın Sol Birlik" sloganlarıyla coşkulu bir şekilde son buldu.

Bir çok olayda İsviçre ve Federal Almanya'da polis MHP'li katillere gözyumduğunu anlaşıyor

Batı Avrupa'nın her köşesinde MHP'li teröristler cirrit atıyor

Geçen sayımızda Papa suikastı mahkemesinde ortaya dökülen kanıtlara dayanarak bu suikastın ardında MHP'li faşistlerin ve emperyalist gizli servis bulunduklarını göstermiştik. Bu sayımızda ise bujuva basınında çıkan haberlere dayanarak İsviçre ve Federal Almanya polis kuvvetlerinin bu ülkelerde cirrit atan MHP'li katillere nasıl göz yumduklarını örnekeleyeceğiz. Astanda bu örnekler olup bitenlerin ancak ufak bir bölümüdür. Ufak bir bölümü de olsa gerçek apakçı görüldüğü: MHP'li teröristler Batı Avrupa'da elelerini kollamış salkalla salkalla gençyorlar ve polis bunları değil aramak (oysa hepsinin isimleri internet'te var), yanlışlıkla tutuklasa bile kası zamanda serbest bırakıyor! Ancak eroin kaçakçılığı gibi Avrupa kamuoyunun çok hassas olduğu suçları işleyenler tek tük tabihata ıgnorlanır. Fakat o zaman bile polis kaçakçılığı planlayıp yürüttüğü savcılar tarafından açıklanan örgüte, yani ülkücü federasyona ilişkin. Tek tek militanlar mahkemeye vermekle yetiniyor.

Abdullah Çaltı

Ankara Ülkücü Gençlik Derneği ikinci Başkanı, A. İpecki davasından ve Ağca'ya pasaport sağlayan onun kaçmasına yardımcı olan 'nedeniyle aramıyoruz. İsviçre polisi tarafından tutuldu. Fakat serbest bırakıldı. 1985 başında bu sefer Paris'te Gare de l'Est'te üzerinde önemli miktarda eroinle tutuklandı. Halen Fransa'da tutuldu. Fransız Polisi A. Çaltı ve verdiği ifadelerle ilgili hiç bir açıklama yapmıyor.

Soruyoruz: Böyle önemli bir terörist İsviçre polisi tarafından nasıl serbest bırakılır?

Ömer Mersan

Münih'te ünlü kaçakçı Abuzer Uğurlu ile ilişkili bir şirkette çalışan Ömer Mersan, Abuzer Uğurlu'nun direktifi ile Sofya'da Ağca ile buluşup ona para verdiğini kabul ediyor. Ancak bu kişi hakkında dediği dava açılmıyorsa, onun tutulmasına bile gerek görülüyor! Hatırlatma: Ağca herhangi bir kişi değil, ancak öldürmek suçundan idama mahkum olmuş ve her yerde ananan bir katildir. Böyle bir kişiye para vermek yarılmak, emekçilere göre suçtur. Peki neden Ö. Mersan hakkında takibat yapılmıyor?

Yalçın Özbey

İpecki suikastı sanıklarından. Papa

suikastıyla ilişkili. Birihbar üzerine Bochum'da bir deste sahte pasaport, Konsolosluklara ait mühürler v.s. ile birlikte Federal Alman polisi tarafından yakalandı. Fakat her nedense Federal Alman polisi Yalçın Özbey'i bir müddet sonra serbest bıraktı. İki önemli terör olayına katılmış olan bu ülkücü terörist Federal Almanya'da istediği gibi dolayıyor, hatta bize ulaşan haberlere göre Fransa ve İsviçre gibi ülkelere de gidiyor. Aynı zamanda yine Papa suikastıyla ilişkili olarak aramakta olan terörist Oral Çelik ile sık sık telefon görüşmeleri yapıyor, Oral Çelik ile ilişkisi içinde olduğunu her tarafta anlatıyor.

Belgenin doldurulmasında dikkat edilecek hususlarıdır: Parantez içinde Türkiye olarak yazılan açıklamalar sadece nasıldır deldurulacanın anlaşılması içindir. Almanca belgede bunlar yer almayacaktır. Altı sıralarda Türkiye'deki adressten kast edilen, davet edenin Türkiye'deki adresidir. Davet edileceği ilgili doldurulacak tek şey en üstteki iki satırdır (Davet edilen kişi, davet edene yakınlık derecesi). Diğer bütün bilgiler davet eden hakkındadır.

Federal Alman polisi bu azaltı teröristi neden serbest bıraktı? Not: Yalçın Özbey kısa bir süre önce Federal Almanya'da yeniden tutuldu. Bu defa üzerinde Papa suikastında kullanılan tabanca ile birlikte satın alınmış olan bir tabanca bulundu.

Oral Çelik ve Yahya Demirel

A. İpecki davasından ve Papa suikastı ile ilgili olarak aranan İsviçre polisi tarafından tutuldu. Fakat serbest bırakıldı. Şimdi Fransa'da olduğu söyleniyor.

Soruyoruz: İsviçre polisi Papa sui-

Geboortstijd en Datum: (doğum tarihi ve tarihi)	
Vorname des Vaters: (baba adı)	
Nummer des Reisepasses: (sempar bilet numarası)	
Ausstellungsdatum: (Türkiye'de verileceği tarih)	
Anschrift in der Türkei: (Türkiye'deki adres)	
Arbeitsanschrift in der BRD: (Federal Almanya'daki iş adresi)	
Unterschrift (imza)	

kastında kilit adım diye adlandırılan bu azaltı teröristi nasıl serbest bıraktı?

Bir kaç ay önce İsviçre polisi Oral Çelik'in Demirel'i yeğeni ve hayalini ihracatı Yahya Demirel ile ilişkisi içinde olduğunu açıkladı. Verilen bilgilere göre Yahya Demirel Oral Çelik'e bir sahte Panama pasaportu sağlamış, ayrıca bir altın saat hediye etmiş. Herhalde bu hizmetlerinden ötürü olacak, daha önce vatandaşlıktan atılmış olan Yahya Demirel Turgut Özal Hükümetinin Haziran ayı içinde alınan bir karar ile yeniden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alındı!

Mehmet Şener

Türkiye'de İpecki cinayetine planlayıcısı olarak aranan İsviçre'de tutuldu. Daha sonra İsviçre polisi tarafından serbest bırakıldı.

1984 sonunda Mehmet Şener İsviçre'den yeniden tutuldu. Bu sefer suçları eroin kaçakçılığıydı. Ülkücülere eroin kaçakçılığına nasıl yitirdiklerini anlatan geniş açıklamalarla bulundu. Bu arada bu teröristin de Yahya Demirel ile yakınlık ilişkisi içinde olduğu, altı hafta kadar Yahya Demirel'in yanında kaldığı ortaya çıktı. Böylece ülkücü teröristlerin örgütleri başlangıçta ne-rele uzandığını gösteren ipuçları bir yenisini ekledi.

Rifat Yıldırım

Üzeyir Bayraklı

Frankfurt savcısı Rochus üzerinde 1,5 kg eroin ile Frankfurt'ta yakalanan Rifat Yıldırım ve Üzeyir Bayraklı'nın ülkücü Federasyonun liderlerinden olduklarını, eroin kaçakçılığı yansıra çevrelerine topladıkları aşırı sağıcı gençlerle işadamlarını haraca bağladıklarını açıkladı. Savaş, Üzeyir Bayraklı'nın aynı zamanda Papa suikastında Ağca'ya silah temin ettiği yolunda bilgileri de bulunmuş olduğunu belirtti.

Rifat Yıldırım'ın tutuklanmasından bu yana altı aydan fazla zaman geçti. Ülkücü Federasyon liderlerinin eroin kaçakçılığına katıştıklarını açıklayan savcılık neden bu meseleyle ilgili soruşturmaları çizti tutuyor?

Üzeyir Bayraklı ve Rifat Yıldırım Türkiye'de 1978 yılında Doçent Dr. Bedrettin Çömert'i öldürmek suçundan aranıyorlar.

Savcıya soruyoruz: Üzeyir Bayraklı'nın Federal Almanya'nın Mainz şehrinde Bingerstr.'deki bir bistro salonuna yine aynı şekilde getirildi. Bileceği "Eilf Diederle" dükkanını işlettiği doğru mu? Doğrusu Türkiye'de cinayet suçundan aranan bu faşist terörist gerekli izni nasıl almış?

İSSİZLİK azalmıyor artıyor, artacak da Çünkü bu sorun, hükümet sorunundan öte, kâra dayandırılan bir sistem sorunudur. Ve deneyler bakılacak olursa, en yağlı kârlar krizlerin en koyu olduğu zamanlarda elde edilmiştir. Bu, bizlere petrol krizi diye yitirilmeye çalışılan zamanda da böyle oldu, gelecekteki krizlerde de böyle olacak.

GÖRÜŞMELERİN ağırlik noktasını hükümetin CSU kanadının, özellikle Strauss ve Zimmermann'ın ne pahasına olursa olsun parlamentodan geçirmek istedikleri "Yeni Yabancılar Yasası, Tiplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Halk Sayımı ve yeni Kimlik Kartları" konuları oluşturmuştur.

ALMAN bilgilere göre, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasası, halk sayımı ve yeni kimlik kartları konularında anlaşma sağlanmıştır. Yabancılar Yasası konusunda yeni hazırlanan yapılaması kararlaştırılmıştır. Bu "hazırlıklar" içerisinde ne olduğu konusunda henüz açıklama yapılamasına rağmen, en iyi şartlarda daha yabancıların çıkarmak olamayacağı gibi aşıkardır.

FDP Başbakanı basın mensuplarına yönelikten yapılan yasası ile ilgili soruya "sonbaharda görüşülecek" yanıtını vermesi, görünün bir tehlikeye işaretir. Sonbahar, tüm demokratik güçlerin aleyhine çıkarılması temel bir kaç yasasının yanında, 1 Eylül savaş karşı barış ve diğer bir dizi gün ve gösterilerin yapılacağı bir dönemdir. Bu nedenle çıkarılmak istenen yasaların zamanı rastlantı sonucu seçilmiş değildir.

İZİN dönemi sonunda biz yabancılarla yabancılar yasasına karşı mücadeleyi yeniden bağlamıza görevi düşse. Yasanın çıkarılması veya değiştirilmesi çıkarılmasını birliğimiz ve mücadelemiz gücümüz kadar etkileyebileceği Hepimiz "sıcak bir sonbahar" bekliyoruz. Hazırlanalım.

Batı Avrupa'da Türkiyeli göçmen kadınların ilk uluslararası toplantısı Amsterdam'da yapıldı

İşçi, göçmen ve kadın olarak her düzeyde daha örgütlü çalışma için ilk adım...

Batı Avrupa'daki Türkiyeli göçmen işçilerin yaklaşık 25 yıllık tarihinde ilk kez göçmen kadınlar, 6-8 Haziran günleri Amsterdam'da Free Üniversite'de yapılan Türkiyeli Göçmen Kadınlar Avrupa Konferansı'nda biraraya geldiler. Bugün Batı Avrupa'da Türkiyeli göçmen kitlesinin yaklaşık yansını oluşturan kadınların sayısı son on beş yıl içinde ikinci ve üçüncü kuşaktan genç kızların eklenmesiyle artarken, sorunları da hem artmış, hem de farklılaşmış.

Göçmen kadınların böylece bir toplantıyı gerçekleştirmelerine yol açan birikim on yılları birikimi idi. Ancak kadınlar toplantıya sadece yılları çilesi ve sorunları taşıyarak değil, çeşitli konulardaki deneyimleri, istemleri ve çözüm önerileri ile geldiler.

Konferansın Girişim Komitesi'nde yer alan Hollanda'dan sosyal çalışma uzmanı Yasemin Tümer'in açış konuşmasıyla kadın delegeler konferansta sözün kendilerine ait olduğunu anladılar. Tartışın da, öneren de onlar olacaktı. Daha sonra bir konuşma yapan yine Girişim Komitesi'nden Avrupa Parlamentosu üyesi, Hollanda İşçi Partisi milletvekili Heyd' d'Ancona da kendilerine burada ortaya çıkarı istemleri Avrupa Parlamentosu'na ve diğer uluslararası kuruluşlara götürmeye hazır olduğunu söyledi.

6 Haziran öğleden sonra başlayıp ertesi gün akşamı kadar süren çalışma gruplarında kadınlar tüm sorunlarını açık bir biçimde tartışma olanağı buldular.

30-40 kişinin katıldığı çalışma gruplarında ana temeli sunan o dalda daha önce çalışmaları yapmış uzman kişilerle. Ancak uzman olmaları kişiler de önceden hazırladıkları raporları tartışmaya açtılar. Daha sonra ise herkes çok canlı bir biçimde kendi deneyimlerini tartıştıkları oldu.

(Üstte) Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden ve Avustralya'dan gelen göçmen kadınlar sorunlarını tartışırken, (Altta) Divan üyeleri soldan sağa: Rüksan Tuna, Beria Önger, Özden Kutluver, Maviye Karaham, Tülay Çınar, Ülka Gürkan

Göçmen kadınlar bu temel sorunların ışığında istemlerini be-

Göçmen kadınlar neleri istediler?

● Göçmenlere kadın erkek ayrımı gözetilmeksizin bulundukları ülkelerin yurttaşlarıyla eşit haklar verilmesi ve bunların kullanılması için gerekli olanaklar yaratılması.

● Göçmenleri geri dönüşe zorlayan hükümler politikalarına son verilmelidir.

● Göçmenlere yaşadıkları ülkelerde seçme ve seçilme hakkı tanınmalıdır, kendileriyle ilgili kararlarda söz sahibi olmalıdır.

● Batı Avrupa ülkelerinde silahlanmaya ayrılan harcamalar azaltılarak bu paralar göçmen kadınların eğitim, yeni istihdam olanakları yaratılması, sosyal konularının iyileştirilmesi için kullanılmalıdır.

● Kütle iletişim araçları aracılığıyla göçmenlerin kendi dillerinde yeterli yaygın yapılmalı, Türkiyeli kadınlara yönelik hazırlanacak programlar artırılmalıdır.

● Göçmen kadınların örgütlenmesinde sendika kadın kollarının, göçmen derneklerinin, işçi derneklerinin ve diğer kadın örgütlerinin, varolan Türkiyeli örgütlerin, bulunan ülkedeki kadın örgütlerinin ortak eylem birliğini sağlayıcı bir çalışma için girilmelidir.

● Türkiyeli göçmen kadınların AET ülkelerinde bu ülkelerin vatandaşları gibi serbest dolaşım hakkından yararlanmaları sağlanmalıdır.

● Okulcu kuşak genç kızlara eğitimde ayrıcalıklı yaklaşımlar kaldırılmalı, bu genç kızlara meslek kursları açılarak iş olanakları yaratılmalı ve yaşama dâhil eşit koşullarda yer almaları sağlanmalıdır.

● Okulcu kuşak genç kızlara eğitimde ayrıcalıklı yaklaşımlar kaldırılmalı, bu genç kızlara meslek kursları açılarak iş olanakları yaratılmalı ve yaşama dâhil eşit koşullarda yer almaları sağlanmalıdır.

● Okulcu kuşak genç kızlara eğitimde ayrıcalıklı yaklaşımlar kaldırılmalı, bu genç kızlara meslek kursları açılarak iş olanakları yaratılmalı ve yaşama dâhil eşit koşullarda yer almaları sağlanmalıdır.

● Okulcu kuşak genç kızlara eğitimde ayrıcalıklı yaklaşımlar kaldırılmalı, bu genç kızlara meslek kursları açılarak iş olanakları yaratılmalı ve yaşama dâhil eşit koşullarda yer almaları sağlanmalıdır.

● Okulcu kuşak genç kızlara eğitimde ayrıcalıklı yaklaşımlar kaldırılmalı, bu genç kızlara meslek kursları açılarak iş olanakları yaratılmalı ve yaşama dâhil eşit koşullarda yer almaları sağlanmalıdır.

Bir Türk üç Alman genç otomobile intihar ettiler

Hep birlikte ölüme gittiler

● Alimlerin 'Bu aptal dünya yaşamaya değmez, diye mecbur bunları 4. gençleri bulsun dâhilinde döndü.

● Otomobile ormana çekip aptal gazı borse ile içiren gençleri spor yapar.

● Türk gençleri Almanların işsiz olduğu Sosyal Yardım almayı kendine yediremedi.

Abschiedsbrief: "Wir haben keine Chance"

Jugendliche aus Aachen: Selbstmord

hatten keine Chance und in einem Abschiedsbrief...
Gegen 6.30 Uhr...
Wagen mit dem vier...
gen... in Wald...
Aachen und der...
Lorenz (16...
Kommunisten...
auf SEITE 2

hatten keine Chance und in einem Abschiedsbrief...
Gegen 6.30 Uhr...
Wagen mit dem vier...
gen... in Wald...
Aachen und der...
Lorenz (16...
Kommunisten...
auf SEITE 2

Gençlerin intiharıyla ilgili gazete kurni

Bir intiharin içyüzü

Gazetemizin 59. sayısında 12. sayfa da yayınladığımız bir haberde, Federal Almanya'nın Aachen kentinde bir Türkiyeli gencin üç Alman arkadaşıyla birlikte intihar ettiğini bildirmiştik. Hürkan Yanlızlar'ın canına kıymaya yönelik nedenleri incelemek üzere Aachen'da yaptığımız araştırmalar olayın ilginç yanlarını ortaya çıkardı. Kimsi erkek yedi çocuklu Yanlızlar ailesi bundan dört yıl önce kanlıderne hasta olan babasını kaybetti. 8-24 yaşları arasındaki yedi çocuğa anne Sultan tek başına bakmak zorunda kaldı. Hürkan ve ağabeyi işsiz. Hürkan'ın ailesi Türkiye'ye cenazeyle götürmeye gittiği için kendileriyle görüşemedi. Ancak ailesi yakından tanıyanlar bize intihar olayını nasıl gördüklerini anlattılar. Yanlızlar ailesinin Türkiyeli tıandıkları Hürkan'ın böyle bir şey yapmayacağı ve olayda zor kullanılmıyacağı belirtilir, Hürkan'ın arkadaşları daha değişik şekilde konuşuyordu. Herkesin birleştiği nokta, Hürkan'ın çevresinde sevilen mert bir delikanlı oluşu.

Hüseyin Gündüz

Kaiserplatz'daki Türk lokasını işletiyor

Aileyi ben 1975'den beri tanıyorum. Temiz bir ailedir. İntihar eden Hürkan akraları içinde en iyilerinden biriydi. İçki, sigarası kumar, sokaklarda gezmesi yoktu. Kendisi gençlerde iş bulma kurumuna girmiş, iş vermemişler. Çok üzüldü, bir süre kaçıp dışarı çıkmadı. Onunla birlikte ölen Alman çocukları hayattan umutlanı-
nı kesmişlerdi. Söylenişine göre Hürkan'ın kandrakarı, ya da zorla yanlarında götürmüşler. Hürkan okulu bitirdikten sonra iş bulamadı. Lokale hiç girmezdi. Son derece gururlu bir çocuktu. Annesi ve ağabeyinin eline

bakmak onu çok yıpratıyordu. İstiz olduğundan askere alınma korkusu da vardı. Bir araya geldiğimizde sık sık bu konuya da değinirdi. Hatta bir keresinde birlikte televizyon seyrediyorduk. Türkiye Mektubu programında gençler 20 bin mark bedel sorunundan yakınıyorlardı. Hürkan daha sonra bina bedel konusunu anlattı. O, hem bu parayı çok yüksek buluyor, hem de bu paraları silah alınması için kullanılması çok kızıcıydı. Askere dayak aldığı için de askere gitmek istemiyordu. Hürkan Kürtü. Türkiye'de Kürtlere ve Ermenilere çok kötü davrandığını anlatıyordu.

Genis

Sovyetler Birliği'nde yayınlanan Neue Zeit gazetesinin muhabiri Afganistan'daki son durumu gözlemledi izlenimlerini aktardı ve görgü tanıklarını konuştu.

Görgü tanıkları Afganistan'daki devrimi ve karşıdevrimi anlatıyor

Afganistan köyler ülkesi, halkın yüzde 97'si köylerde yaşıyor. Köylerde yeni ile eskinin, kemikleşmiş örf ve adetlerin yanında, gelişimin - ilerlemenin en belirgin farklarını, en görülebilir biçimde izlemek olanaklı. Herşey ortada, gözler önünde. Hiç bir şey gizlemenin olasılığı yok.

Ben, Pakistan sınırındaki Nangarhar kasabasının idari merkezi olan Kama'da bulundum. Kama'nın dıştan, görünüşü diğer Afgan kasabalarından farksız. Dar caddeler, penceresiz evler şehir merkezi ne kadar uzanıyor. Ortada kerpiçten yapılmış küçük caminin renkli taslarla süslü minaresi.

Niyetim önce Nangarhar'a gitmekti. Benim gibi gazeteci olan dostlar, özellikle Kama'ya gitmeyi önerdiler. Sınır kasabası olan kentte, halk iktidarının yerleştiğini söylediler. Kent sakinleri kendi iktidarlarının korunmasını gerektiğini kavrayarak, mahalleleri, arazi ve ekili yerleri, bu iş için oluşturdukları komru gruplarıyla elde silah, gece gündüz bekliyor, gündüzlü bütün çevreyi sürekli şekilde gözleme kulelerinden dörbünlerle tanyorlar. Halk gece karanlıkta işaretleşebilmeye cep feneri ile çözüm bulmuş.

Toprak ve arazi halka dağıtılmış. Halkın çoğunluğunu oluşturan fakir köylüler, kendilerini toprak sahibi yapan Babrak Karmal imzalı tapularını, yapılan merasimle almışlar. Arkasından yakıcı ihtiyaçlarını giderilmesi ve üretiminin artırılması için bir kooperatifin oluşturulması hazırlıkları başlamış. Bir okul ve bir de dispensar açılmış.

Kama'da çok şeyler döldüm, bir çok yaşlı ve genç vatandaşla tanıştım. Bütün bunlar arasında beni kent merkezinde izledikler bir toplantı çok etkiledi. Alana toplananlar arasında, karşı devrimcilere kanarak, yabancılara giden, orada çekildikleri bir çok zorluklardan son-

Üstte: Yakalanan karşı devrimcilerin üzerinde çıkan, düzenlenmiş sahte tapu parçaları. Altta: Çin Dışişleri Bakanı karşı devrimcilerle görüşürken.

katılmıştı. Vali, Demokratik Halk Partisinin ve Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin halka yaptığı ve daha da yavaşça hızmetleri, kasabada meydana gelen değişiklik ve gelişmeleri, karşı devrimci eşkiyalara karşı mücadelelerin zor-

ler arasında halka yönelik girişimlerde elini kaba bulamayan tüm insanların suçlarını affettiğini bildirdi. Vali, devrim kılıcının, geçmişten pısmırlık duyulan, nâdım olanlar cezalandırılmayacağını sözlerine ekledi. Ondan sonra yerini,

lerin kendilerini kandırabilecekleri nelerle başvurdıklarını anlattılar.

Daha önce karşı devrimcilere katılmak üzere Pakistan'a geçen Macid ve Rauf kardeşler, köyün bilgileriinden sayıyorlar. Dini inançları ayrı basan bir aileden gelen kardeşler, heceliyerek de olsa Kuran'ı okuyabiliyorlar. Günün birinde, sonradan eşkiya Gulbudin Hekmetyar'ın peçesinin adamı olduğu ortaya çıkan ve kendisini "deviş" diye tanıtan o adam köye gelmeseydi, belki de Macid ve Rauf kardeşler hiç bir yere gitmeyeceklerdi. Deviş, köylülerin dini duyularını, kendisinin çirkin propagandasına alet ederek, dinin tehlikeye olduğunu ve özellikle "komünistlerden ve Ruslardan" korunması gerektiği propagandasını yayıyordu. Deviş, Macid ve Rauf kardeşlere biraz okuma yazması olanlara, Gulbudin'in "Sahadet" isimli broşürünü veriyordu. (Adı geçen yayın Hamburg'da, en kalite kağıtlarla basılmaktadır.) Bunların dışında, Deviş'in zaman zaman getirip halka dağıttığı başka yayınlar da vardı. Bunlardan bazıları: Pakistan'ın Peshavar kentinde basılan "Sahit" ve "Cihad" isimli yayınları. Yayınların isimleri bile amacını göstermeye yeterliydi. Kendi deviş böylece kardeşleri ve bir dizi köy gencini kandırma uğraşıyordu.

Kardeşler anlatıyor

Belirli süre karşı devrimcilerin kampında kaldım Macid ve Rauf kardeşler, oradaki yaşamlarını ve kampın çehennemi havasını toplantılarda anlattılar. Diğer tüm kamplarda da durumun aynı olduğunu, en ufak bir itirazın duyulca cezalandırıldığını söylediler.

Pakistan sınırındaki kamplarda her birinin ayrı bir görevi var-

kamplardan birinde terör ve korkutma, sındırma, arkadan saldırma işleri öğretilmekte. Eğitimde, en çok zaman ideolojik konulara ayrılmakta, köylü vatandaşlar Afganistan'daki demokratik halk iktidarna, devrim koruyucularına, kooperatörlere karşı kötü kötüne hinç ve nefret hisleriyle donatılmakta. Terör ve sabotaj uygulayacak hedefler belirlenmekte ve eşkiya çeteleri bu işlerin denemelerini yapıyorlar. Kamplardaki bir çok Amerikalı, Çinli ve Pakistanlı askeri uzmanlar göya "dini inançları için savaşan" bu çetelere yardım olarak verilen silahların kullanışını öğrenmektedirler.

Toplama kampları devamlı bir kontrol altındadır. Bu iş için kurulmuş enformasyon ağı vardır. Bu yıl ülkesine, yani Afganistan'a geri dönmek isteyenler tesbit edilmektedir. Bu kişiler derhal diğerlerinden ayrılmakta, baş kaldıranlar yok edilmektedir.

Bütün uğraşlara rağmen, çete başları saldırı çeteleri kurmakta zorluk çekmektedir. O zamana kadar yalan propaganda ile doldurulan bu insanlar gerçek Afganistan'ı, devrimin kazanımlarını gördükten sonra kandırıldıklarını anlamaktalar. Macid ve Rauf kardeşler de aynı olayları yaşamışlar.

Kendi kasabalarına sabotaj uygulamakla görevlendirilerek yollanan bu kardeşler, kasabaya geldiklerinde bu mücadelenin sonu olmadığını, İslâm dininin Afganistan'da hiç bir kimse tarafından engellenmediğini görmüşler. Ülke-dinin tüm camiler açığı, devlet, camilerin tüm ve onanını için bütçe-den para ayrılmıyordu. İki kardeş, kasabadaki imâmın imâmın halâ herşeyinde olduğunu ve kendisi-ğün devlet tarafından ayık bağlan-dığını öğrenmişler. Böylece imâm, eskiden olduğu gibi gecimlini temin etmek için bir çeşit dencilik sa-yılan, kasaba sakinlerinden yat-dırarak baskınlara girişen bir

ke'ye gönderilmiş, müslümanl-ğın şartlarından birini daha yerine getirecek Hacı olmuştu.

Afganistan Demokratik Halk Cumhuriyeti hükümeti, Suudi Arabistan'a uzanan bu seyahat masraflarının önemli bir kısmını üstlenmişti. Eskiden 35 bin Afga-ni (Afganistan para birimi) olan Hacı seyahati, bugün, 5 bin Afga-nidir ve bu masrafları da büyük bir kısmını devlet karşılamaktadır. Afganistan Demokratik Halk Cumhuriyeti, Hacı ziyareti için uçak seferleri düzenlemekte, masrafları ve örgütlemeyi üstlenmektedir. Macid ve Rauf kardeşler bütün bunlara şahit olmuş-lar.

Kama, Afganistan Nisan Devriminin kök saldığı bir kent. Ve ülkede daha binlerce Kama var. 7

1978 Nisan Devriminin parola-sı: Büyük toprak sahibi feodal ağa-lar ve onların erkânı, yüksek sevi-yeli tabaka, kabile reisleri, başa ABD emperyalizmi olmak üzere büyük burjuvazi ve bölgedeki geri-ci çevrelerin her türlü engelleme-lerine rağmen "gelişme ve ilerle-me".

Bu hedefler doğrultusunda şehir ve kentlerdeki emekçilerin geniş kesimleri çalışıyorlar. Afganistan Demokratik Halk Partisi, ülkenin gelişmesinin hızlandırılmasını en önemli görevlerinden sayıyor. Devrimci güçlerin gündüzde konu-munda parolası, "çalışmayı öğre-nelim".

Kama'daki devrimciler, kendi kentlerini ve devrimin kazanımla-rını gece-gündüz demeden saldı-ran çetelere karşı koruyorlar. Yeni

kar, yaban elere giden, orada çekikleri bir çok zorluklardan sonra tekrar yuvaya, köyüne dönenler de vardı.

Toplantıya Jelalabad Valisi de

Kiliseler Günü'nde resmi verilere göre Türkiye'de 30 bin tutuklu, 50 idam kararı ve idam istemiyle açılmış 600 davanın bulunduğu belirtilerek, Türkiye'deki "demokrasi" gözler önüne serildi

Kiliseler Günü'nde Türkiye'deki işkenceler ve baskılar ele alındı

Bir önceki sayımızda, geçtiğimiz günlerde Federal Almanya'nın Düsseldorf kentinde yapılan 21. Protestan Kiliseleri Toplantısına ilişkin haberler yer almıştı. Protestan Kiliseleri Toplantısı iki yılda bir yapılmakta. Bu yıl, bu geleneksel toplantıya 120 bine yakın insan katıldı. Adalet ve barış en çok tartışılan konulardı. Bu çerçevede 6 Haziran günü Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) tarafından düzenlenen bir toplantıya, Prof. Luis Scottroff, Batı Berlin eski Belediye Başkanı Heinrich Albertz, Nikaragua Eğitim Başkanı Fernando Cárdenal, Dr. Erhard Eppler, Uluslararası Af Örgütü eski Başkanı Helmut Frenz, Elmar Funk ve Türkiye'den Dr. Bülent Tarakçıoğlu katıldı.

"Dünyada İnsan Haklarının Çiğnenmesine Tanık" olarak bir konuşma yapan Dr. Bülent Tarakçıoğlu, konuşmasında Türkiye'de 1,5 yıla yakın bir süre tutuklu kaldığı sırada tanık olduğu işkence yöntemlerini anlattı. Tutukluların her türlü haktan yoksun bir şekilde der kışarıya kaldıkları bir şekilde yöntemlerin olunduğunu söyledi. Bütün vücuda dayak, falaka, vücutta sigara söndürme, kadınlara da dahil seksüel işkence, vücudun

çeşitli bölgelerine elektrik verme, ayaklarından ve ellerinden asmak, psikolojik işkence vb.

İşkence ve baskının Kürtler üzerinde daha yoğun olduğu ve Türkiye Kürtistanı'nda çok daha vahşi yöntemlerle işkence yapıldığı belirtilen toplantıda, 15 Ağustos 1984'de Güneydoğu'da Kürtlere yönelik başlatılan operasyona da dikkat çekildi. Bu operasyonun sırasında Kürt köylerinin basıldığı, halkın erzaklarına, eşyanına el konulduğu, çok geniş tutuklamalar yapıldığı ve halen çeşitli biçimlerde operasyonun sürürdüğü, Kürtistan'daki hapisanelerde, özellikle Diyarbakır cezaevinde yapılan işkencelerin bütününe korunduğu belirtildi.

Daha sonra Barış Komitesi davaları, 1300 imzalı Aydınlar Dilekçe hareketi ve Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmec'in işkenceye döndürülüşü vb. politik baskı ve işkence verilerinin hareketle, Türkiye'de demokratik bir yönetim olmadığının belirtilir Dr. Tarakçıoğlu, Kohl hükümetinin Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesine umursamamış bir tutum takınarak, Türkiye'deki rejimi desteklediğini iddia etti. Bu durum karşısında Alman kamuoyunu uyandıran olma-

ları oranları cezalandırılmayacağı zorunlu ekledi. Ondan sonra yerini, yurdunun terkederken göç edip karıştı devrimlere katılan bir kaç kişi başından geçenleri, karşı devrimi-

ya, dayanışmaya, genel politik af için destek vermeye çağırıldı.

Bir politik biçim olarak yaşadığı FAC'ın iltica için başvıran politik göçmenlerin bir şehinden dışarı çıkarmama, çok az bir panayla geçim ve angarya işlerle çalıştırılma vb. sorunları dile getirildi.

Yine bu toplantı çerçevesinde 7 Haziran günü bir Yuvarlak Masa Toplantısı yapıldı. "İşkence ve İnsan Haklarının Zedelenmesi" konulu toplantıya Türkiye Barış Komitesi Onur Kurulu üyesi ve yayvancısı Gün Doğan Görev ve Dr. Bülent Tarakçıoğlu katıldılar. Gün Doğan Görev, başı ve ülkesinin bağımsızlığını savunduğu, demokrasiyi inandığı için 3 yıl aşkın bir süre Türkiye'de çeşitli cezavazlerin de tutuklu kaldı.

10 Aralık 1984'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen "İşkenceye Karşı Anlaşma" çerçevesinde tartışılmanın yapıldığı toplantıda Görev, siyasi sübde maruz kaldığı işkenceleri ve çeşitli cezavazlerin de baskılan, insanlık dışı tutumların bizzat yaşayan birisi olarak anlattı.

Görev konuşmasında Türkiye'de de bugün ilerici, yurtsever, demokratik üzerinde çok yönü yoğun saldırılar olduğunu belirtti.

120 yıl gulan karışma kampı- sanna her birinin ayrı bir görevi var. Örneğin, Macid ve Raul kardeşle- rinin kaldığı kamp ajitasyon-propa- ganda işleriyle uğraşmakta. Yakın

emek için bir çeşit dilencilik işi- nın, kasabaların devrimci ya- rın toplamları kurtarılmıştı. Dahası da var: Kasaba imamı geç- tiğimiz yıl devlet yardımıyla Mek-

ci, yurtsever ve devrimci tutulanmış, işken- ce ve baskı uygulanmış. Türk halkına karşı amansız bir saldırı başlatılmıştır. Barış ve insan haklarını savunucuları için birçok yurtsever aydın tutuklanmış ve hapis ce- zalarına çarptırılmıştır. Buna mukabil ana- rşi ve terörü baş sorumlular, tertip ve uy- gulayıcıları birer serbest bırakılmış- lardır." Şengün burada araya girdi: "Ben şahsen demokratik bir insanım. Atatürk ilke- lerine bağlı, sosyal adalet ve ilkelere inan- maya yakınım. Biz de bugün bazı uygulama- lardan memnun değiliz. Örneğin ekonomik uygulamalar son derece kötüdür. Ben iktisat- sınıyım. Bugün enflasyon halkı zor durumda sok- muştur."

niçin daha saldırdı bir kent. Be- likde daha bildirime Karma var. 7- yillik devrimin kazanımları," Kelli- menin tam anlamıyla her hane- nin insanlarının kaderini etkilemiş.

Bir MDP milletvekili ile Stuttgart Türkiye Postası görevlilerinin ilginç bir söyleşisi

Her cumartesi günü şehrin en işlek yerinde Türkiye Postası satışı yapan çalışma ekibimizi o gün bir sürpriz bekliyorduk. NATO Parlamenterler Meclisi Toplantısı için Stuttgart'a gelen Türkiye heyetinden MDP Denizli Milletvekili İsmail Şengün olduğunu sonradan öğrendiğimiz birisi yanı- mızda yaklaştı. Satış yapan arkadaşlarımızla ara- larında kısa bir konuşma geçti. Ve işi tara- fın da arzusu üzerine, aynı günün akşamı Zeppelin Oteli'nde buluşmak üzere ayrıldık. Akşam kararlaştırılan saatte üç kişi oteli gittik. Bir arkadaşımız ise bizi kapıda bekle- meye üzere görevlendirildi.

Büyük bir polis kordonunu hiçbir soruya maruz kalmadan geçtik. İçeri girmemizle birlikte kendi kendimize bakmaya başladık. Çünkü, işperdeliklerimden hepisi koyu renk elbiseleri içinde kravatlı yada papyonlu adamlardı. Kadınlarsa ise lüks uzun tuvalet- leri içinde salınıyorlardı. Biz de günlük giy- silerimizle iddik.

İsmail Şengün bizi ayakta karşıladı. Salo- nun dibinde duran koltuklara doğru götür- dü bizi. "Gelin bakalım çocuklar şöyle bir ye- re oturalım. Ama fazla vakit yok çünkü bu akşam baloya gitmem gerekiyor". Oturur oturmaz da konuşmaya başladı. "Söyle ba- kalım gazetede bu yazdıklarımı doğru mu? Biz MDP olarak 'Pismanlık Yasası' na oy ver- medik. Bizden birkaç kişi oy vermişse böylemi yazmak gerekir?" Arkadaşımız bunun bir grup kararı olması bile, bir çok MDP'linin bu karara katılmadığı söyleyerek bir soru yöneltti. "Siz Türkiye'de genel af çıkarılması konusunda neler düşünüyorsunuz?" Şengün hemen yanıtladı: "Arkadaşlar, bazı konuş- malar vardır ki, zorlanır. Sorunlara çözüm aran- şın, şartları, koşulları değerlendiririz ve öze- mek yolunu bu çerçevede düşünmek gerekir. Genel af konusunda biz MDP olarak bir tasarı hazırladık. Geçen sene bunu oluşturma- dık. Şimdi ise henüz ortam müsait değil".

Arkadaşımız bu cevabı açıklığa kavuşturu- mak için bir soru daha sordu: "İsmail Bey açıklamamızdan sunu anlayabilir miyiz? Bugünkü parlamento cuntaaya bağim bir durum arz ediyor?" İsmail Şengün araya girdi: "Biz parlamento olarak cuntaaya bağlı değiliz. Biz bağımsız olarak çalışmalarımızı yapıyoruz. Türkiye'de 13-5 genelinde etti- ği iddiasına da kabul edemiyoruz."

"İsmail Bey, tabii ki demokrasinin ne ol- duğu konusunda bizim de, Avrupa'nın da bazı kıstaslarımız var. Sizin dahi dost bildi- ğiniz kimi çevreler bir ülkede sendikal hak- lar, düşünce özgürlüğü yoksa, en temel iş- san hakları yoksa buna demokrasi demiyor- lar.

Konusma böyle sürerken vakit hayli geç- ti. Delegasyondan bazı milletvekilleri çevre- mizde dönüp Şengün'e ne zaman gidecekle- rini soruyorlardı. Şengün biraz geç geleceği- ni ve onların gidebileceklerini söyledi. Bu arada Konsolosluk görevlileri tam karşıda iki elleri göbeklerinde, el pençe divan duru- yor bize de kızgın kızgın bakıyorlardı. Şen- ğün sözü bızden alarak: "Biz bunları bil- yoruz. Avrupa'da komünistler bunları yapı- yorlar. Ama bunlara biz özne vermiyoruz. Zaten Avrupa'da güçlü de değiller." Bunun üzerine konuşmayı biraz daha derinleş- tirmeye karar verdik. "Peki İsmail Bey, acaba sizin demokrasi anlayışınızda komünist partilerin yer var mı? Örneğin bizim ülke- mizde 65 yıldır var olan ama yasaklanan Türkiye Komünist Partisi (TKP) var. Bur- juva demokrasilerinin olduğu ülkelere ko- münist partileri yasak değil. Siz bu işe ne diyorsunuz?" İsmail Bey biraz sarardı. Yut- kundur, koltuğunda kıpırdadı... "Efendim?" Ne diyeceğine bir türlü karar veremedi. Ve nihayet, "Bizim meklemetimizde komünist parti kurulamaz. Çünkü bize uygun düşmez. Komünist partilerinin Avrupa'da bile işi zor. Bizde kimse onun arkasından gitmez." Arka- daşımız dayanmadı: "Peki ama bir kaç kar- ar verse... Siz nereden bileceksiniz? Kal- di ki, cunta başı Evren'in konuşmalarından anlaşılıyor ki, TKP halkın sempatisini ka- zanmış. TKP'den korkmasalar bu kadar so- zünü etmezler." Şengün bu konuşuy kapat- manın yollarını aramaya başladı: "Biz daha Avrupa düzeyinde değiliz. Bu konuda başka birşey söyleyem. Peki siz söyleyin baka- him, 12 Eylül ölmeyen ne yapacaktır?"

Sorununa hemen cevap verdi: "12 Ey- lül'ün kime karşı yapıldığını bugün halk tarafından net bir biçimde anlaşılmıştır. Anarşi ve terörü bahane edenler, sermaye- nin bekliliğini ve uşaklığını yapmaya baş- lamışlardır. İşçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİŞK kapalıdır, sendikal haklar işçilerin ellerinden alınmış, onbinlerce ileri-

ci, yurtsever ve devrimci tutulanmış, işken- ce ve baskı uygulanmış. Türk halkına karşı amansız bir saldırı başlatılmıştır. Barış ve insan haklarını savunucuları için birçok yurtsever aydın tutuklanmış ve hapis ce- zalarına çarptırılmıştır. Buna mukabil ana- rşi ve terörü baş sorumlular, tertip ve uy- gulayıcıları birer serbest bırakılmış- lardır." Şengün burada araya girdi: "Ben şahsen demokratik bir insanım. Atatürk ilke- lerine bağlı, sosyal adalet ve ilkelere inan- maya yakınım. Biz de bugün bazı uygulama- lardan memnun değiliz. Örneğin ekonomik uygulamalar son derece kötüdür. Ben iktisat- sınıyım. Bugün enflasyon halkı zor durumda sok- muştur."

"Bu uygulamanın mimarı IMF değil mi- dir? ANAP iktidarı ve Ozal IMF'ni memnu- ru değil midir?" Şengün biraz rahatsız bir durumdaki devam etti: "Sana bilmenizi iste- rim ki, IMF'den memnun olmayan kişiler de vardır. Bizim meklemekte IMF'yi herkes se- mez. Ben de tasvip etmiyorum. IMF birçok ülkenin ekonomisini çıkmaza sokmuştur."

Konuyu biraz da göçmen işçi sorunlarına kaydıralım dedik: "İsmail Bey, buradaki iş- çilerin de çok sorunları var. Örneğin yaban- ci düşmanlığı. Bugün iktidardaki koalisyon tarafından da körkükleniyor. Türk polisleri iş vermiyorlar, oturma hakkı için bizi çok problem yaratıyor. Eğitim durumu ise son derece kötü. Çocuklarımız ne Türk- çeyi ne de Almancayı tam olarak bilmiyor- lar. Dönüş yapan ailelerin çocuklarını bü- şü zorluklar bekliyor. Ailelerin birleşme- sinin önünde bir çok engeller var. Ve Tür- kiye'de gelen hükümet yetkilileri bu so- runları çözme yolunda bir çalışma yapma- dıkları gibi bir de Alman hükümetine yar- dım denedim almışlar imzalıyorlar. Kendi iş- çilerinin zararına olsa bile..."

Şengün burada sabırsız bir hareketle sö- zümzü kesti: "Bu konunun acıldığı iyi oldu. Ben bunları fazla bilmiyorum. Bize yapılan anlaşmalarla ilgili bilgi vermiyoruz. Sonra nasıl olur kardeşim? Ailelerin birleşmesine ne engel oluyorlar. Bunu ilk defa duydu- m. Yazın kardeşim yazın, benim adresim bellidir. TBMM'ye yazın. Ben bunları oku ve takip- cisi olurum. Ama netice ne olur bilemem tabii. Çünkü biz iktidarda değiliz."

Özal'ın "vatandaşları" ve "halk"a yakınlığı

Özlem ÖZGÜR

ABD'nin "International Herald Tribune" gazetesinin, Haziran ayının ilk hafta sonu sayısında yayınlanan demecinde, Başbakan Turgut Özal, ben "halk"a yakın bir başkanım der. Dahası, Özal, bu gazete ile yaptığı söyleşide, simdi Türkiye'de "vatandaş"ın yüzünün gülmekte olduğunu, "halk"ın giyim ve kuşamının bile değiştiğini söyledi.

Özal'ın yüzü gülen "vatandaş"larına ilişkin ve onun, "halk"a yakınlığını gösteren o kadar çok örnek vardır ki; gerçekten saymakla bitmez. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan Türkiye Bankalar Birliği'nin 1984 yılı raporunda, bu konuda çok değerli bilgiler var.

Örneğin, Türkiye'de faaliyet gösteren bankalar, 1984 yılında, 222 milyar 500 milyon lira kâr elde etmiş ve bu bankaların kârı, bir önceki yıla oranla, tamı tamına yüzde 175 oranında artış göstermiş. İlginçtir ki, milyarlar, sayıları üç düzineyi geçmeyen banka sahibi holding patronlarının ve yabancı bankaların kasalarını doldururken, devlet bankalarının tümü zarar etmiş.

Bu nasıl olmuş? Bankalar Birliği'nin raporu, yalnızca devlet bankalarının neden zarar ettiklerini göstermekle kalmıyor; aynı zamanda, özel bankaların kâr elde etme yollarına ilişkin ipuçlarını da beraberinde getiriyor. Örneğin, Türkiye ekonomisinde, devlet adına para ve kredi mekanizmalarını düzenleyen, toplam kredi hacmi içindeki payı, özel bankaların açıkları kredi miktarından daha fazla olan Merkez Bankası; 1984 yılında, faiz alışverişinden 160 milyar lira zarar etmiş.

Faizcililiğin geçer akçe olduğu ve herkesin kazandığı bir ortamda, Türkiye ekonomisinde en yüksek kredi hacmine sahip olan Merkez Bankası, neden mi zarar etmiş? Yasalar gereği, bankalar özel ve tüzel kişilerden topladıkları mevduatın yüzde 10'unun, "mevduat karşılığı" olarak Merkez Bankasına yatırmak zorundadır. Merkez Bankası, geçtiğimiz yıl, "mevduat karşılığı" hesaplarının sahibi olan bankalara, yüzde 53 oranında faiz ödemiş.

Buna karşılık, 1984 yılında Merkez Bankası bankalara ve dışarıdaki holdinglere, yüzde 20 ile yüzde 25 arasında değişen faiz oranıyla 1 trilyon 204 milyar lira kredi açmış.

Bankalarından yüzde 53 faiz oranıyla para alıp, parababalarına yüzde 20-25 faiz oranıyla para vermiş. Ve paralar, bir düzine banka sahibi holding patronu ile 15-20 dalayındaki dışarıdaki holdingin kasalarını doldurmuş. Böylece, hem Özal'ın "vatandaş"larının yüzü gülmüş ve hem de, onun "halk"a yakınlığı bir kez daha görülmüş.

Özal'ın "halk" severliğine ilişkin, bir başka örnek daha var. Son yıllarda, devletin çekiş çekiş sağlamlarını yeni ve ilginç bir yöntemle daha gelişir. Holding patronları tarafından, mantar gibi ardarda "paravan" şirketler kurulur. Sonra, bu şirketlerde devlet bankaları tarafından, büyük boyutlu krediler açılır; ve bunlar, KİT'lerden satın aldıkları malları vadeye bağlar. Ardından da bunların herbirdi durur dururken, "bavterir" ve böylece devletin paraları uçtu uçtu olur.

Örneğin, "Yüksek Denetim Kurulu" raporlarına göre geçtiğimiz yıl bu yöntemle, 5 devlet bankasından ve 23 KİT

Ekonomideki gidişat ve IMF, OECD ve Dünya Bankası ile ilişkiler Özal'ı terletmeye başladı

Kemerler daha da sıkılacak!

Ekonomideki gidişatın kötüleşmesi, IMF, OECD ve Dünya Bankası gibi kuruluşların, Türkiye ekonomisi hakkında ardarda "olumsuz" raporlar yayınlamaları ve asıl önemlisi, IMF ile Türkiye arasında yeni bir anlaşmanın imzalanmaması ve bunun, ileri bir tarihe ertelenmesi, Özal Hükümeti'ne zor günler yaşatmaya başladı ve Türkiye, yeni dış borçlar bulmakta güçlüklerle karşılaşmaya başladı. Örneğin, Türkiye'ye kısa ve orta vadeli kredi açan özel yabancı bankaların önemli bir bölümü, bu kredileri durdurup beklemeye dönmeye girerken, bazı yabancı bankalar da kısa vadeli kredilere karşılık çok yüksek faiz istemeye başladılar.

Özel yabancı bankaların bu yeni tavrı ve bunların, "bekleme dönemi"ne girmelerine, IMF ile Türkiye arasında yeni bir anlaşmanın imzalanmaması neden oldu. Nitekim, Türkiye'ye orta ve kısa vadeli krediler veren bankalar birliğinin öncülüğünü yapan ABD banka temsilcileri, bu yeni durumla ilgili olarak basına yaptıkları açıklamada, "Bankalarda bir rahatsızlık var. Herkes, beklemeye dönmeye girdi. Zira, Türkiye'nin henüz tek başına ve IMF semsiyesi olmadan piyasaya çıkamayacağı görüşü hakim." şeklinde konuştu.

Bilindiği gibi, ekonomideki gidişatın iyice "kötüleşmekte" olduğunu gören IMF, "24 Ocak Kararları"nın kesin iflasının sorumluluğuna ortak olmak istemediğinden ve ayrıca, yazılı bir anlaşma olmadıkça IMF ile yeni bir anlaşma imzalanmaktan kaçınıyor. Bilindiği gibi, ekonomideki gidişatın iyice "kötüleşmekte" olduğunu

nu gören IMF, "24 Ocak Kararları"nın kesin iflasının sorumluluğuna ortak olmak istemediğinden ve ayrıca, yazılı bir anlaşma olmadıkça IMF ile yeni bir anlaşma imzalanmaktan kaçınıyor. Bilindiği gibi, ekonomideki gidişatın iyice "kötüleşmekte" olduğunu

ve "kabul edilemez" koşullar öne sürmüş ve sonuçta, görüşmeler Ağustos veya Eylül aylarına ertelenmiştir.

IMF ile yeni bir anlaşmanın imzalanmaması ve yabancı bankaların Türkiye'ye verdikleri orta ve kısa vadeli kredilerin döndürülmesi üzerine, zor durumda düşen Özal Hükümeti, IMF'nin "kabul edile-

mez" gibi görünen son direktiflerini de yerine getirmeye ve bu kuruluşla, yeni bir anlaşmanın koşullarını yaratmaya başladı.

Örneğin, yeni bir anlaşmanın imzalanmaması için, IMF, kamu kuruluşlarında çalışan personel sayısını azaltılmasını, kamu harcamalarının ve özellikle de, kamu yatırımlarının geriletilmesini istiyor.

du. Özal Hükümeti, geçtiğimiz günlerde aldığı bir kararla, kamu kuruluşlarına yeni personel almayı durdurdu ve her türlü demirbaş eşya satınalmalarını yasakladı ve bu karar, Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe, Alptemoçin'in imzasını taşıyan bir genelge ile bütün kamu kuruluşlarına iletili.

Ayrıca, Özal Hükümeti, IMF'nin dayatmaları doğrultusunda önemli bir karar daha alarak, kamu yatırımlarında 300 milyar liralık kısım yaptı. Bunun yanı sıra, IMF'nin faiz oranlarını daha da artırmaması istemi doğrultusunda yeni bir adım daha atıldı ve devlet tahvillerine ödenen yıllık faiz oranı, yüzde 53'den yüzde 57'ye yükseltildi.

IMF, yeni bir anlaşmanın imzalanabilmesi için, vergi gelirlerinin artırılmasını ve yeni vergilerin gündeme getirilmesini; ayrıca da, gerek 1985 yılı programında ve gerekse, Beşinci Beş Yıllık Plan'da yer alan kalkınma hızı hedeflerinin düşürülmesini istiyordu. Özal Hükümeti, yeni bir "ekonomik paket" hazırlayarak, yeni vergiler getirmeye ve vergi oranlarını artırmak amacıyla vergi yasalarında değişiklikler öngören bir yasa tasarısı hazırlamaya başladı. Ayrıca, Hükümet, IMF'nin isteğine uygun olarak, 1985 yılı programı ve Beşinci Beş Yıllık Plan'da yer alan kalkınma hızı hedeflerinin düşürülmesini ve bu hususun, Eylül ayında IMF'ye sunulması beklenen "iyi niyet mektubu"nda yer alması kararlaştırıldı.

IMF'nin eli yine işçilerin cebinde

İşçi ücretleri ve memur maaşlarındaki artışların, sürekli enflasyon oranının altında tutulması ve çalışanların satınalma güçlerinin sürekli geriletilmesi rağmen, IMF ücret ve maaş artışlarına daha da sınırlamalar getirilmesini istiyor. Özal Hükümeti, IMF'nin isteğine uygun olarak bu doğrultuda

Devlet tekelinde olan

OECD ve Dünya Bankası

Örneğin, "Yüksek Denetim Kurulu" raporlarına göre, geçitmiş yıl bu yönlemler, 5 devlet bankasının ve 23 KİT kuruluşundan, holding patronlarına aktarılan paranın miktarı, eksiksiz 139 milyar liradır.

Devletin parasal uçuşu uçuş olur da, kötü mü olur? Neden kötü olsun ki... Devletin parası "millet" in hizmetine sunulur ve böylece, hem Özal'ın "vatandaş"larının yüzü güler ve hem de, onun "halk" a yakınlığı bir kez daha görüldü.

Bazıları kalkıp sorabilir; devlet kassasından holding patronlarına yüzümlerle kira aktarıldı da, sıra işçilere ve memurlara gelince, üç kuruluştan kaç neden esirginer? Örneğin, yasal bir zorunluk olmasına karşın, memur katasayısını '48' den 50'ye çıkarmak ile "Asgari Ücret Komisyonu"nu toplama konuları gündeme gelince, neden Özal'ın eli titrer?

Kuşkusuz böyle bir sorunun sahibi, hem "iyi niyet"ten yoksundur ve hem de "vatandaş" ve "halk" kavramlarının ne anlama geldiğinden habersizdir. İşçiler ve memurlar, ne zamandan beri "vatandaş" ve "halk"tan sayılmaya başlamışlardır ki... Onların hepsi de, "orta direk"tir ve hakları da, "kötek"tir.

Böyle "iyi niyet"ten yoksun konuk ve soruları bir yana bırakıp, bir kez daha Özal'a kulak verelim. Geçtiğimiz günlerde, TBMM'nde "Madencilik Yasası"nda değişiklikleri öngören tasarı görülmüştür. Bu yasa tasarı ile, devlet tekelinde olan "kritik" madenlerin işletmesi hakkı, özel sektöre ve yabancı sermayeli kuruluşlara devredilmek istenmektedir. Bu işte ve tasarıya, meclis içinden ve dışından, büyük tepkiler gelir. Özal bu tepkilere karşı, "halk" a söz verdik kim ne derse desin bu yasayı çıkartacağız der ve de, çıkartır.

Böylece, 10-15 dolayındaki parabolü aile ile bir düzine dolayındaki çukuluştaki tekeliden oluşan, muazzam "vatandaş" kitlesinin ve "halk" yığınlarının hem yüzü güler ve hem de, Özal'ın "halk" yakınlığı, bir kez daha görülmüş ve anlaşmış olur...

Devlet tekelinde olan kritik madenler de özel sektöre işletilecek

Özal Hükümetinin hazırladığı "Madencilik Yasası"nda değişiklik öngören ve devlet tekelinde bulunan, "kritik" madenlerin işletilmesi hakkını özel sektöre ve yabancı sermayeli kuruluşlara vermeyi amaçlayan yasa tasarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) görüşülerek kabul edildi. TBMM tarafından görüşülerek kabul edilen yeni "Maden Yasası"na göre, daha önce yalnızca devlet tarafından işletilebilen bor, trona, asfaltit, toryum, uranyum ve benzeri "kritik" madenlerin işletilmesi hakkı, özel sektöre ve yabancı sermayeli kuruluşlara da verildi.

Devlet sektörüne bir darbe de madencilik sanayidine vurmak isteyen ve Türkiye'nin doğal kaynaklarını, çukuluştaki tekelinden yerli parabolünün talan emellerini önleyen "son yasa engelleri" de ortadan kaldırmayı amaçlayan Özal Hükümetinin bu girişimine karşı, meclis içinden ve dışından büyük tepkiler yükseldi. Yasa tasarı TBMM'nde görüşülürken, bu tepkilere karşı bir konuşma yapan Başbakan Turgut Özal, "Madenleri devlet mi, millet mi işletsin tartışmaya vardı, biz millet tercih ettik" şeklinde konuştu ve "Biz halka söz verdik, kim ne derse desin, bu yasa çıkacak" dedi.

Bilindiği gibi Ecevit Hükümeti döneminde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal tarafından hazırlanan bir yasa tasarısnın zorlukla da olsa meclisten geçmesiyle madenler devletleştirilmiş ancak bu yasa çıktıktan daha büyük maden sahipleri "bu yasanın ömrü beş yıl geçmez" biçiminde "İsabetli" bir öngörüde bulunmuşlardı. Nitekim 12 Eylül darbesinden sonra devletleştirilen madenler sahiplerine geri verildi. Şimdi ise son bir adım atılıyor ve "kritik" madenler üstündeki geleneksel devlet tekel kaldırılıyor.

OECD'ye göre ücret ve maaşlar hâlâ yüksek

Türkiye Postası'nın son sayısında yayınladığımız, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı'nın (OECD) ilk raporunun ardından, bu kuruluş yeni bir rapor daha yayınladı. Türkiye ekonomisini yeniden değerlendirdi. OECD'nin her yıl yayımlanan ve "Türkiye Raporu" adını taşıyan yayında, Türkiye ekonomisindeki geliştiği bir defa daha "olumsuz" olarak değerlendirildi ve buna gerekçe olarak da, maaş ve ücretlerin yüksek olması gösterildi.

OECD'nin bu son raporunda, maaş ve ücret artışlarına yeni sınırlamalar getirilmesi istendi ve işten çıkarmalar konusunda, Kamu İktisadi Kuruluşları'na (KİT) yetki verilmesi gerektiği dile getirildi. OECD'nin raporunda ayrıca "sağlıklı bir ekonomiye en hızlı dönüş, ancak ücret ve maaş artışlarını kontrol altında tutmakla mümkün olur" denildikten sonra, bütün çabalara rağmen enflasyonun önüne geçilemediği, bütçe açıklarının büyüdüğü, vergi gelirlerinin gerilediği ödemeler dengesinin zayıfladığı kaydedildi ve Türkiye'nin, dış borç ödemeleri dengesinin zayıfladığı kaydedildi ve Türkiye'nin, dış borç ödemeleri konusundaki "kritik" bir döneme girmekte olduğu bir kez daha yine-lendi.

Özellik, Türkiye Hükümeti, IMF'nin isteğine uygun olarak bu doğrultuda da adımlar atmaya başladı ve ilk olarak, asgari ücretin artırılması için yasa gereği toplanması gereken "Asgari Ücret Komisyonu"nu toplantıya çağırmaktan vazgeçti.

Bunun yerine, Özal Hükümeti hazırladığı bir yasa tasarı ile "asgari ücret" in Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından saptanması yoluna gitti. Hükümet, bu yola başvurmakla, hem işçi sendikalarını ve işçi temsilcilerini asgari ücretin oluşmasına sözsözbi olmalarını engellemek, hem sendikaların saldıfı bırakmak ve hem de, ANAP oytarıyla TBMM'inde asgari ücreti düşük tutmayı amaçlıyor. Bilindiği gibi, eski uygulamaya göre, yastılar geride, "asgari ücret" yolda bir defa toplanan "Asgari Ücret Komisyonu" tarafından saptanıyor ve bu komisyon, işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinin katılımıyla oluşuyordu.

Hükümet ve TÜSİAD anlaştı sorunlar bundan böyle kapalı kapılar ardında tartışılacak

Enflasyonda son 6 yılın rekoru da kırıldı

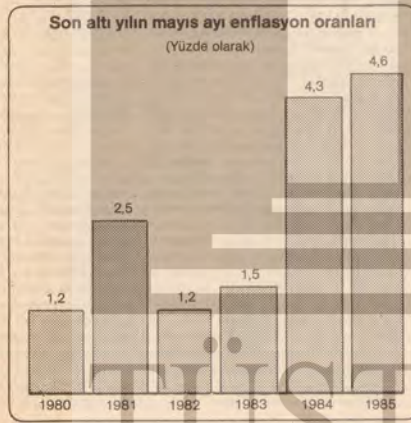
İstanbul Ticaret Odası'nın derlediği toptan eşya fiyatları indeksine göre, Mayıs ayında fiyatlar yüzde 4,6 oranında arttı ve böylece, enflasyon oranı, Türkiye tarihinde en yüksek fiyat artışlarının gözlemlendiği son altı yılın en yüksek düzeyine çıktı.

Mayıs ayında gerçekleşen enflasyon oranı, Türkiye tarihinin en yüksek fiyat artışlarının gözlemlendiği son altı yılın en yüksek düzeyine çıktı ve böylece, yeni bir pahalılık rekorunu kırmak da, bir defa daha Özal Hükümetine kismet oldu. İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından yayınlanan toptan eşya fiyatları indeksine göre, içinde bulunduğumuz yılın Mayıs ayında fiyatlar yüzde 4,6 oranında artış gösterdi ve böylece, Mayıs ayları itibarıyla son altı yılın en yüksek enflasyon oranı gerçekleşti.

Bilindiği gibi, İTO'nun toptan eşya fiyatları indeksine göre, fiyatlar 1980 yılı Mayıs ayında yüzde

1,2; 1981 Mayısında yüzde 2,5; 1982 yılı Mayıs ayında yüzde 1,2; 1983 yılı Mayısında 1,5 geçtiğimiz yılın Mayıs ayında da, yüzde 4,3 oranında artış göstermiştir.

Öte yandan, içinde bulunduğumuz yılın Ocak-Mayıs dönemi kapsayan beş aylık süreçte gerçekleşen fiyat artışları, Özal Hükümetinin enflasyon hesaplarını altüst etti. İTO'nun yayınladığı toptan eşya fiyatları indeksine göre Ocak-Mayıs döneminde fiyatlar yüzde 20 oranında artış gösterdi. Bilindiği gibi, Özal Hükümeti, 1985 yılı için yüzde 25'tik enflasyon oranı öngörmüşü fakat, sonradan bu hedefi yüzde 35 olarak düzeltmek zorunda kalmıştı. Ne var ki, içinde bulunduğumuz yılın ilk beş ayında gerçekleşen yüzde 20'lik fiyat artışlarının, yıllık yüzde 55'tik enflasyon oranına denk düştüğünü belirten uzmanlar, Özal Hükümetinin yüzde 35'lik hedefinin de gerçekleştiğini söyledi.

Türkiye büyük sermayesinin önde gelen örgütlerinden birisi olan, Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği'nin (TÜSİAD) son aylarda Özal Hükümetinin ekonomi politikalarına eleştiriler yöneltmesi, bu kuruluşun bünyesinde bazı huzursuzluklara neden oluyor; ne durum, hükümet cevapları hoşnutsuzluk yarattı. Rejim, Özal Hükümeti ve tekelci sermaye açısından hiç de "hoş olmayan" bu durumu ortadan kaldırmak için, son haftalarda, hükümet ile TÜSİAD yöneticileri arasında yoğun görüşmeler oldu ve sonuçta, iş "tatlıya" bağlandı.

İşin tatlıya bağlanmasının ardından, 30 Haziran 1985 tarihinde, TÜSİAD'ın "Genel Kurul" ve "Yüksek Danışma Konseyi" adlarını taşıyan üst yönetim organları, "olağanüstü" bir toplantı yaparak, konuyla ilgili politik kararlar aldı. TÜSİAD Genel Başkanı Şahap Kocatopcu'nun yaptığı açıklamaya göre, alınan bu karar-

ŞAHAP KOCATOPCU
TÜSİAD Genel Başkanı

lar, Özal Hükümeti ile TÜSİAD arasında ilişkileri yeni bir boyut getiriyor.

Şahap Kocatopcu yaptığı açıklamada, TÜSİAD'ın uygulanan ekonomi politikalarına karşı olduğu durumlarda, bu görüşün kamuoyuna ve basına açıklanmayacağı belirtti ve hükümeti yönlendirecek eleştirileri ile Türkiye ekono-

misinin ciddi sorunlarına ilişkin konuların, TÜSİAD'ın yayın organlarında işlenmeyeceğini söyledi.

TÜSİAD tarafından yapılan açıklamaya göre, hükümet yetkilileri ile TÜSİAD yöneticileri sık sık araya gelecek, ekonomik konular ve uygulanan politikalar konusunda görüş alışverişleri bulunacaklar. Ayrıca, TÜSİAD, genel ekonomik durum ve ekonomideki geliştiği konularında heray Özal Hükümetine bir rapor verecek ve bu yazılı raporda TÜSİAD'ın Hükümetin istemleri de yer alacak. Bunun yanı sıra, TÜSİAD Özal Hükümeti'nin uygulamalarına ve ekonomik politikalarına eleştiriler yöneltmek gereğini duyduğunda; veya, alternatif politikaların uygulamaya konulmasını istediği durumlarda, bu görüşün kamuoyuna ve basına açıklanmayacağı, eleştiriler ve istekler yazılı olarak Özal Hükümeti'ne verilecek.

İspanya ve Portekiz'in AET'ye katılması kime yarayacak?

Rifat YILDIZ

Haziran ayı ortalarında İspanya ve Portekiz hükümetleri, iki ülkenin Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (Ortak Pazar) katılması anlaşmasını onayladılar. Böylece sekiz yıllık çabalar sona erdi. Ancak, sekiz yıldır özellikle bu ülkelerde ve AET çevrelerinde süren tartışmalar bitmediği üstelik daha da artarak süreceği görüldü.

Sorun, bu iki ülkenin sanayiye geri, tarımda ise oldukça kaliteli ürünler veren ekonomilerinin, AET'ye bugün üye olan ülkelerin ekonomileriyle uyumlu hale getirilmesidir. Uyum sağlanacak olursa bunun ne pahasına olacağı, İspanya ve Portekiz'in kırsalına uygun düşüp düşmeyeceği, bundan da öte, AET üyelerinin çıkarlarına uygun olup olmayacağı tartışma konusu.

Yapılan anlaşma, İspanya ve Portekiz'in 10 yıllık bir geçiş döneminden sonra AET'ye tam üyeliklerini öngörüyor. Bu geçiş döneminde çok ağır koşullar dayatılıyor. Özellikle tarım ürünlerinde ve şarapta bu ülkelerin AET ülkelerine yaptıkları ihracata büyük sınırlamalar getiriliyor ve bu sınırlar aşmalarına izin verilmiyor. Bunun yanı sıra yine İspanya ve Portekiz'in ekonomisinde önemli katkısı olan bakkalcılıkta da kısıtlamalara gidiliyor, yine aynı dönemde Portekiz'e tüm alkollü içkilerin gürmeşürsüz girmesi şart koşuluyor.

Anlaşma yürürlüğe girdikten dört yıl sonra AET ülkelerinin İspanya ya süt, et ve un ihracatı üzerindeki kısıtlamaları kaldırılacak. İsrail'in elindeki büyük stokları kullanarak fiyat düşürme olanağına da sahip olduğu düşünüldü. İspanyol köylülerini ne denli zor günleri beklediği anlaşıyor.

AET'ye yeni katılacak iki ülkenin endüstride de ciddi sorunları var. Bugüne kadar AET ülkeleri bu iki ülkenin endüstrilerini ürünlerine pratik-te hiçbir gümrük uygulayamıyordu. Oysa İspanya ve Portekiz'de yüksek gümrük koruma verildiği uygulanıyor. Tüm gümrük vergileri kaldırıldığında İspanya ve Portekiz endüstrilerini kendi piyasalarında diğer AET ülkeleriyle rekabette çok zorlanacaklar. Burada İspanya endüstrisinin yüzde 40 daha az olması, Portekiz endüstrisinin veriminin ise bundan da az olduğu söylemek gerekliyor.

Portekiz'in AET'ya katılması ülkenin zaten geri olan tarımına, bakkalcılığına ve birçok endüstri dalına büyük zarar verecek. İspanya'da da rekabette gücü olmayan, geri teknolojiye çalışan ve masraflı üretim yapılan demir-çelik, ağır sanayi, kimya endüstrisi gibi sektörler büyük teh-

liklerle karşı karşıya. Bu durum AET üyeliğinin bu ülkelere işsizliğin daha da artmasına yol açacağını gösteriyor.

AET'nin sınırlarının genişlemesi sadece yeni katılan ülkelere zarar vermekle kalmayacak, eski AET üyelerinin de ekonomilerini olumsuz etkileyecek. Yeni üyelerin katılması AET ülkelerinde şu anda varolan 13,6 milyon işsiz 3 milyon işsizden daha katılması anlamına geliyor. Bu da, bu sorunun çözümünün daha da zorlaşmasına ve topluluk içinde toplumsal gerginliklerin daha da artmasına yol açacak.

Öte yandan, İspanya ve Portekiz'e tarımsal ürünlerin ihracatında büyük kısıtlamalar getirilmesine rağmen, Fransız köylülerini de çok büyük zorluklar bekliyor. Fransa şarap bağlarının yansını yok etmek zorunda kalacak. Bu da birçok köylü ailesinin yıkımına yol açacak.

AET ülkeleri, İspanya'da üretim yapan Japon ve ABD firmalarının sanayi ürünlerinin de bu yoldan kendi pazarlarına akacağını ve bunun kendi sanayicilerini zorlayacağını biliyorlar.

AET'nin genişlemesi, yeni iki ülkenin ucuz işgücünü sömürmek ve ticaretle yeni olanaklara kavuşacak olan birkaç uluslararası tekelin dışında hiç kimsenin işine gelmiyor.

Ortak Pazar Yönetimi

Yeni Müttelikler Kazanmak İstiyor

Madem kimsenin işine gelmiyor, o halde de neden İspanya ve Portekiz'in AET'ye üyeliği kabul ediliyor?

Bu soruyu sonra Sovyet "Yeni Zamanlar" dergisine göre, nedenler politikadır. Amaç iki ülkenin emperyalist sistemle bağlarını güçlendirmek, sistemi sağlamlaştırmaktır. Ortak Pazar'ın yönetimi, ekonomik entegrasyonu yoluyla yeni müttelikler kazanmak pesinde.

ABD'nin de İspanya ve Portekiz'in AET'ye katılmasını, böylece bu ülkelerin yönetimlerinde NATO yanlısı eğilimlerin güçlendirilmesini istediği biliniyor. Paris'te yayınlanan "Le Monde" gazetesi de buna dikkat çekerek, eğer İspanya AET'ye alınmazsa Washington'un AET'ye ekonomik ve mali baskılar uygulayacağını yazıyor.

İspanya ve Portekiz'in Avrupa Ekonomik Topluluğu'na üyeliği, yapılan anlaşma her üye ülkenin ulusal parlamentosunda onaylandıktan sonra, 1 Ocak 1986'da kesinleşecek. AET'nin genişlemesi, topluluğun kendi içindeki büyük sorunları ve çekişmeleri daha da büyüteceği kuşku yoktur.

DIŞ HABERLER

Reagan yönetimi Batı Avrupa'dan bir türlü resmi onay alamıyor

Yıldızlar Savaşı Projesinde Batı Avrupalı hükümetler çekimser, tekeller ise hazır

Filiz KARDAM

Haziran ayının ilk haftasında Portekiz'de yapılan NATO Disjle-ri Bakanlar toplantısında ABD'nin Yıldızlar Savaşı projesinde mütteliklerinden umduğu desteği bulmadığı bir kez daha ortaya çıktı. Fransa, silahlanma yarışını yükseltecek olan bu projeyi desteklemeyi açıkça söylemiş, İngiltere bazı çekimserler ile sınırlı, dostlarının bu eğilimin karşısında Kohl Hükümeti de ikircimli bir tavır içine girmişti. "Yıldızlar Savaşı" projesine karşı Batı Avrupa'da resmi yanıtın olumsuz, az azından çekimser olduğu söylenilebilir.

Ancak, ABD'nin bu konudaki reklam kampanyası hükümetler düzeyinde başansızlığa uğrakken, Batı Avrupa'nın silah ve elektronik alanındaki birçok tekel, de projeden pay koparabilmek için kuyruğa girmişler ve hatta bazıları anlaşma bile imzalamışlardır. Batı Avrupa'nın silahlanma yarışını yükseltmek, tekelin yöneticisine göre simdi önemli olan hükümetlere, "siz ne dersene deyin, şirketler bu işe ortak olmak istiyor" diyebilirdi.

Öte yanda Yıldızlar Savaşı projesinden birşeyler koparabilmek için kuyruğa girenler arasında bazı tanınmış Batı Avrupa üniversite ve araştırma kuruluşlarının olduğu da geçmişti. İngiliz üniversitelerinde de ışıltı hüzmeleri, lazer ışınları gibi fiziksel ilgililerde uzman olan kişilere ABD, Yıldızlar Savaşı bursları vermek ve daha şimdiden birçok bilimadamlarına üstü üste ve olanaklar karşılığında ABD'ye götürülmekteydi. Beyin göçü başlasın ve bazı kaymaklara göre kimi İngiliz üniversitelerinin

Fransa: Matra silah tekelci laboratuvarlarında, uzay savaşına hazırlanıyor.

ileri sürmekteydiler. Batı Avrupa'da tekelci araştırmacı reklam kampanyasını sürdüren Yıldızlar Savaşı projesi direktörü Abrahamson da projenin tekelci ve ticari olanakların vurgulanmaktaydı. Bir Amerikan telekomünikasyon tekelinin yöneticisine göre simdi önemli olan hükümetlere, "siz ne dersene deyin, şirketler bu işe ortak olmak istiyor" diyebilirdi.

Öte yanda Yıldızlar Savaşı projesinden birşeyler koparabilmek için kuyruğa girenler arasında bazı tanınmış Batı Avrupa üniversite ve araştırma kuruluşlarının olduğu da geçmişti. İngiliz üniversitelerinde de ışıltı hüzmeleri, lazer ışınları gibi fiziksel ilgililerde uzman olan kişilere ABD, Yıldızlar Savaşı bursları vermek ve daha şimdiden birçok bilimadamlarına üstü üste ve olanaklar karşılığında ABD'ye götürülmekteydi. Beyin göçü başlasın ve bazı kaymaklara göre kimi İngiliz üniversitelerinin

bu daldaki eğitim ve araştırma yayın bölümleri olduğu gibi ABD'ye taşıyormuştu.

Eureka mı?

Yıldızlar Savaşı mı,

Reagan'ın uzay savaşına projesine karşı tüm dünyadan yükselen tepkiler, ve sistemin Avrupa'nın güvenliği sağlayamayacağı yönünde artan kaygılar Batı Avrupa hükümetlerinin projeye çekimser davranmalarına neden olmuştu.

Kaygılar yalnızca savunmaya yönelik değildi. Batı Avrupa hükümetleri ABD'nin Avrupa'ya transfer edeceği teknoloji konusunda da endişeler taşıymaktaydılar. NATO içindeki işbirliği ABD'nin uzay alanında gelişmeleri kendi denetiminde tutmak istediğini ortaya koymuştu. Müttelikler, teknolojik gelişme ve ekonomi açısından ABD'ye bağımlı, ve projede bir altıhaleci konumunda olmak istemiyorlardı. Öte yanda, Batı Avrupa

ülkeleri projenin yüksek teknoloji alanında yaratacağı olanaklardan yararlanmak ve teknolojiyi iletme açısından ABD'nden geride kalmamak da istemekteydiler.

İşte bu noktada, Nisan ayı içinde Fransa Başbakanı Mitterrand "Eureka" (Avrupa Araştırma Koordinasyonu Kuruluşu) projesini "Yıldızlar Savaşı" projesine alternatif ve sivil bir program olarak sundu. "Eureka", Fransa Hükümetinin Batı Avrupa'da teknoloji birliğini sağlamanın, Avrupa ülkeleri bilim adamlarının lazer teknolojisini, suni zeka, ve fiziksel ileri dallarda çalışmaları yapmak üzere biraraya gelmesini yönelik bir proje olarak tanımlıyordu. Fransa Başbakanı, Fransa'nın eşit ortaklığını garanti altına almadığı ve silahlanma yarışını hızlandıracak olan Yıldızlar Savaşı'na katılmayı reddederken, Ortak Pazar ülkelerini de kendisiyle ortak tavır almaya çağırıyordu. Fransa, 230 milyar Frank gerektiren "Eureka" projesinin Ortak Pazar üyeleri ile birlikte yürütülmesini istemekteydi.

Fransa, özellikle Federal Almanya'nın desteğini beklemekteydi. Çünkü, Yıldızlar Savaşı projesi konusunda ABD'yi en fazla desteklemiş olan Federal Almanya'nın, Yıldızlar Savaşı'na katılımı onun için bazı silah sistemlerine sahip olmasına yol açabilir, bu da Ortak Pazar içinde askersel ve politik öncülük iddiasında bulunmasını doğurabilirdi.

Mitterrand, geçtiğimiz günlerde Kohl ile buluşmasının ardından "Benim görüşüme göre Federal Almanya her iki projeye de katı-

Reagan yönetimi Lübnan'a müdahaleye mi hazırlanıyor?

14 Haziran günü Atina'dan Roma'ya uçan Trans World Hava yollarına ait Boeing 727 uçağının Beyrut'a kaçırılması ABD'nin nükleer savaş gemileri ve 1500 kişilik askeri gücüne tekrar Lübnan kıyılanna gelmesi için bahane yarattı. Akdeniz'de jandarmalıkla görevli Amerikan 6. Filosu'na ait ülti uçak gemisi Nimittz'de vurucu tim "Delta" her an harekete geçmeye hazır bekliyor.

Boeing 727'nin 145 yolcusundan çoğunluğu serbest bırakıldı. 30-40 kadar Amerikalı yolcu ise İsrail tutekverlerinde 700 Sii'nin salıverilmesi karşılığında bırakılmak üzere tahvil tutuluyor. Uçağı kaçıranlar ABD'nin İsrail'e bir yünde baskı yapmasını istiyorlar. Washington yönetimi ise "teröristlere taviz verilmeyeceğini" onlarla görüşmeyeceğini söylüyor. Oysa bugün Lübnan'da içinden çıkılmayacak kadar karmaşıklaşmış, kanlı tablonun başlıca sorumlusu İsrail terörist, yayılmacı işgalci politikasını destekleyen, ona büyük fonlar aktaran Reagan yönetimi değil mi?

Amerikan yönetiminin vurucu kontra-terör adı altındaki eklepli Lübnan'a gönderilen gemilerde, yalnızca masum rehinelere kan güvenliği korumak amacıyla bekletilmiyor. CIA'nın ayırdır Lübnan'da çeşitli politik-dinsel gruplar arasındaki çatışmaları özel ekipler oluşturarak kışkırttı. ABD yönetiminin bölgede "terörle karşı terör politikası" yürüttüğünü, bu politikanın çok kez politik diyalogdan daha yararlı olduğunu savunduğunu ABD'nin güvenilir bas-yayın organları yazdı ve Washington yönetimi bu haberleri yalanlamadı.

ABD Ne Amacıyor?

Bilindiği gibi Amerikan yönetimleri 1950'den bu yana Lübnan'da İsrail'in bölücü, işgalci planlarını köşulsüz desteklediler. Bu amaçla ABD İsrail'e 1951'den bu yana 100 milyar dolar aktı. Çeşitli politik-dinsel grupların kendi aralarındaki çıkar çatışma-

larından yararlanarak, faşist ve gerici güçler ile işbirliğine girerek, Lübnan'ın bölgedeki yayılmacı amaçları için kullanılmak istedi. Hedeflediği Lübnan'da petrol zenginliği Arab ülkeleri üzerindeki hegemonyasını artırmak, bölgedeki Arap kurtuluş hareketlerini kırmak, Suriye üzerindeki baskıyı artırmak amacıyla bir üs elde etmekti.

Ancak ABD'nin Lübnan'da pro-Amerikan kukta bir hükümet oluşturma çabaları, Lübnan ulusal güçlerinin verdiği mücadele sonucunda yenilgiye uğradı. Lübnan'ın bütünlük ve bağımsızlığını zedeleyen İsrail-Lübnan anlaşması iptal edildi. Lübnan Ulusal Direniş Cephesi, EMEL-hareketi, ve Filistin kurtuluş örgütleri geçtiğimiz yıl içinde Amerikan birliklerinin bölgeyi terkmesi ve Ocak ayından itibaren de İsrail'in işgal ettiği bölgeden çekilme karar almasını önemli rol oynadılar.

"Güvenlik Kuşağı"

Ocak ayından bu yana devam eden İsrail'in bölgeyi terk etme sürecini ise ABD ve İsrail, bölgedeki dengeyi tekrar emperyalizmden yana çevirmek amacıyla kullandılar. İsrail'in 6 Haziran'da işgal bölgesinden bütünüyle çekilmesi olması gerekirken yeniden erlemesi, Lübnan'ın kuzeyinde asker bırakması ve burada kendi finanse ettiği G. Lübnan ordusunun denetiminde bir "güvenlik kuşağı" oluşturmak istemesi hep bu amaca yöneliktir. Öte yanda İsrail'in çekiliş süresinde, zaman zaman faşist Hristiyan milislerle de işbirliği içinde Lübnan yurtsever güçleri ve sivil halk üzerinde uyguladığı terör, cankrımı, yağma, iç savaş koşullarının doğmasına, Lübnan Ulusal Birlik hükümetinin istifasına, politik bunalıma, çeşitli politik-dinsel gruplar arasındaki çelişkilerin sertleşmesine, FKO saflarında anlaşmazlıklara yol açtı.

İsrail'in çekilme sürecinin yarattığı sorunlar ve Lübnan'da ye-

ni dengelerden sözederken son günlerde Lübnan'daki gruplar arasında gittikçe artan bir çatışma çok söz edilen Sii milisleri ve EMEL-hareketi'ne değinmek yerinde olacaktır.

Lübnan'ın yaklaşık yansı Hristiyan, yansı Müslümanlardan oluşan üç milyon nüfusunun üçte birini meydana getiren Sii Müslümanlar en kalabalık gruplardan biridir. Şiiler temelde üç yerde örgütlenmişlerdir: ABD ve İsrail'e karşı kutsal savaş veren, seriati temel alan, Humeyni yanlısı Hizbullah partisi; Lübnan Komünist Partisi; EMEL-hareketi.

Son uçak kaçırma olayında uçağı kaçıranların İslami Cihad örgütü diye bilinen Sii, terörist bir grubun üyeleri olduğu açıklanmıştır. Onların yönetimlerine karşı olan, ancak istemlerini destekleyen EMEL-hareketi ve onun lideri Nabih Berri de olaya çözüm getirmek için işe karışmış ve halen çalışmaz halde olan Lübnan ulusal koalisyon hükümetinin

adalet bakanı olarak sorumluluk yüklenmiştir.

EMEL-hareketi, içinde toprak ağaları ve zengin tüccarlardan yoksul köylülere dek Şiilerin çeşitli toplumsal sınıf ve tabakalarından barındıran ancak tabanını daha çok İsrail işgali sırasında evsiz-yurtsuz kalmış yoksul Sii yığınlarını oluşturdugu bir örgüttür. Bileşimi gereği çok net bir politik çizgisi ve programı olmayan, gevşek ve hatta provokasyonlara açık bir yapıya sahip olan EMEL'in, 1982'de İsrail işgalinden önce zaman zaman Lübnan ve Filistin direniş güçleriyle çatışmaları olmuştur.

EMEL'in Kamplara Saldırı

EMEL-hareketi, geçtiğimiz yıl içinde Lübnan'da ABD ve İsrail işgaline karşı daha güçlü bir mücadele vermek için oluşturulan Lübnan Ulusal Direniş Cephesi'ne yerleşmiştir. Bu cepheyi birçok yurtsever, anti-emperyalist örgütleri birlikte Lübnan Komünist Partisi, Dürzi lider Velid

Cumbalat'ın İlerici Sosyalist Partisi, Nasırcı Arap Demokratik Kuruluşu ve Arap Sosyalist Birliği oluşturmuştur. Cephe, İsrail işgaline karşı mücadele etmeyi, Lübnan'ın birliği için savaşmayı, Filistin davasını desteklemeyi, sosyal ve ekonomik reformlara girişmeyi hedeflemiştir. Lübnan Ulusal Direniş Cephesi, EMEL-hareketini de içine almayı başaramamıştır. Ancak aynı amaçlara yönelik ortak çalışmalarla hazır olduğuna belirlmiş, çeşitli dinsel gruplar arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesi çabalarını desteklemiştir. ABD yayılmacılığı ve İsrail işgaline karşı direniş göstermiştir.

EMEL özellikle İsrail'in Lübnan'dan çekiliş sırasında hoşnutsuz ve ekonomik yıkım içindeki Sii yığınlarını İsrail'e karşı seferber edebilmeyi, son aylarda örgütün üye sayısı artmış prestijini yükseltmeyi, Yeni elde ettiği konumları korumak isteyen EMEL, İsrail'in çekildiği bölgelerde tü-

müle kontrolü elinde tutmak amacıyla, ictidar kavgasına başlamıştır. EMEL birliklerinde gizliymiş Mayıs oratlarından bu yana Beyrut'taki Filistin kamplarına saldırısı, bölgede istikrar sağlama ve elde ettiği konumları koruma çabalarını bir parçası olarak yurulanabilir. Yıllardır Filistin mücadelesini kamplara karşı hava saldırısına girişen İsrail, böylece oradan her zaman tehlike taşıyan olarak göstermiş ve bölge halkını Filistinlere karşı kışkırtmıştır. Kimi bilgilere göre, EMEL de şimdi Filistin kamplarını bölgede ictikrânı sağlamak yönünde engel olarak değerlendirmektedir.

Lübnan'da bugün mültici kamplarında yaşayan Filistinlilerin sayısı 400 bin bulmaktadır. Kamplarda yaşayan Filistinlilerin Lübnan toplumunun en yoksul, en çok ezilen kesimini oluşturmaktadır. Kamplar, aynı zamanda Filistinlilerin örgütlenmek için, ulusal kimliklerini korudukları, bir Filistin devleti için mücadelede hazırlanılan yerlerdir.

ABD ve İsrail'in

Çıkartları

Bu nedenle Lübnan Komünist Partisi, Lübnan Ulusal Direniş Cephesi ve FKO'nun bütün örgütleri EMEL'in kamplara yönelik saldırıya karşılıklı ve çatışmanın tümüyle sona erdirmesi için çaba harcamaktadırlar. Lübnan'da aynı cepheye yer alabilecek güçler arasında, kardeşler arasındaki çatışmaları her zaman ABD ve İsrail'in işine yararak, ilericiler yurtsever güçlerin birliğini zayıflatmaktadır.

Yineyelim. Uçak kaçırılmal, haklı talepleri oranın masum insanları tutsak alma gibi terörist yöntemlere başvurmaları, kardeş örgütleri arasındaki kavgalar, örgütlerin kendi içindeki bölünmeler, bu toz dumana ve bitemeyen kavgaya hiç kimseye net temel sorumluluğun saldırgan İsrail ve onun arkasındaki ABD'nin politikası olduğuna unutturulmamalıdır.

"Benim görüşümde Federal Almanya her iki projeye de katılabilir" demektedir.

Öte yanda Fransız yetkililer, "Eureka" ile "Yıldızlar Savaşı" projesini karşılıklıya getirmemesini, bunların tümüyle birbirine karşı programlar olmadıklarını da söylemişlerdir. Gerçi, Fransa Araştırma ve Teknoloji Bakanlığı Carlen ile "Eureka" ile teknoloji programı, silah geliştirme, uzay konusuna değildi. Öte yandan, teknolojiye sahip olanların onları silah ya da askeri amaçla kullanmaları da mümkündür. Fransa'da barışın, silahsızlanmanın yanı sıra diğer çevreler, kırsal amaçla herseyi yapabilecek Batı Avrupa tekelinin elinde "Eureka" nun askeri amaçlara yöneltilmesi, "Yıldızlar Savaşı" projesiyle birleşebilecek konusunda ciddi endişeler taşımaktadır.

Gerçi "Eureka" projesinin ortaya atılması Batı Avrupa'da kimi çevreler özellikle sosyal demokratlar ve liberalleri Yıldıztar Savaşı projesine karşı daha kesin bir tavır almaya yöneltilmiş, uzay savaş programına karşı cephe genişletmiştir. Ancak, Batı Avrupa'nın kapitalist ülkeleri "Eureka"yı benimseyemeye hazırlanırken, teknoloji gelişmeye göre yürütülüşünde Batı Avrupa'nın silahlanmadan yana çevrelerinin Fransız tekelleriyle işbirliği içinde projeyi uzay silahları ve yeni füzelerin geliştirilmesi için kullanabilecekleri gözardı edilemezdi.

Arka Kapıdan Dalma

Çeşitli kaynakların verdiği bilgilere göre Milano'da bu ay sonunda yapılacak olan Ortak Pazar toplantısında "Eureka" projesi ele alınacaktır. ABD başınında yer alan herlere göre ise Reagan yönetimi projenin Batı Avrupa hükümetleri tarafından desteklenmesini ümit etmektedir. Bu durumda mülteliklerine "Yıldızlar Savaşı" projesini sürdürmek isteyen ABD yönetimi ABD'ye projeyi "arka kapıdan" Avrupa'ya sokmanın, bir taraftan tekelierle bağlar kurarken, diğer taraftan da Yıldızlar Savaşı ile "Eureka" arasında köprüler kurmanın yolunu arayabilir. Kimi yorumlara göre ise ABD, "Eureka" projesini NATO'nun saldırgan stratejisine bağlamak Avrupa'ya da nükleer silahlanma açısından kendisiyle aynı düzeyde tutmanın bir aracı olarak değerlendirmektedir.

Ölüm, savaş, yıkım Lübnan halkının günlük yaşamı oldu

Acaba müzedeki Neandertal İnsanı'nın heykeli karşısında Dinçerler neler düşündü

GÜLDÜŞÜN

Vehbi Dinçerler ile hayali bir pazar gezintisi

Ayşe ÇINAR

Yıllarca Almanların arasında yaşaya yaşaya onların adetlerinden de birşeyler kapıyor olmalıyım ki, pazar günleri küçük rahat gezinti yapamazsam içim rahat etmiyor. Gerçi tüyü bir şapka, besonum ve köpüğün yok ama, elime bir plan alıp Almanların arasına karşıveriyor, içinde yaşadığım çevreyi daha iyi tanımak için onlar gibi pazar gezintilerine çıkıyorum.

Geçen pazar, Düsseldorf'un sevdiği bir gezinti yerine, Neander Vadisi'ne gitmeye karar verdim. Düsseldorf kentine "Düssel Köyü" adını verip doğudan Ren nehrine dökülmeden önce bu güzel vadiden geçiyor. Öyleyse bu vadinin adı neden Düssel Vadisi değil? diye soranlar kaçabilir. Nedeni şu: Bu vadinin güzelliğini ilk olarak 17. yüzyılda Joachim Neander adlı, şair ruhlu bir din adamı keşfetmiş. Bu vadinin güzelliğinden esinlenerek Tanrı'yı öven birçok dini şarkı bestelemiş. O zamandan beri vadi bu din adamının adıyla anılır olmuş ve adı Neander Vadisi olarak kalmış.

Düssel Çayı burada kireçli yer tabakalarını kolaylıkla oyarak derin bir vadi ve bu vadinin diğ yamaçlarındaki da birçok mağaralar oluşurmuş. Ancak bugün bu diğ yamaçları ve yamaçlardaki mağaraları görmek mümkün değil, çünkü Bu Neander'in ilham perisi ile buluştuğu bu yerleri 19. yüzyılda kireç elde etmek için hallaç pamuğu gibi atmışlar.

İnsan bilimcileri sorsak, işi de olmuş, diyeceklerdir. Çünkü 1856 yılında kireç elde etmek amacıyla sırasında bu vadinin yamaçlarındaki mağaralardan birinde bugünkü insana çok benzeyen, ancak o zamana kadar dünyaya yaşıdığı hiç bilinmeyen bir canlılık iskeleti bulunmuş. Daha sonra dünyanın çeşitli yerlerinde yaşamış olduğu saptanmış ve insanın akraba olduğu bir canlılık; ilk

Dr. Gerhard Wandel tarafından Neander Vadisi'nde bulunan iskelette dayanarak yapılmış Neandertal insanının canlandırılmış heykeli

Buy Neander acaba hayatta olsaydı, kendi adının bu tür işlere karıştırmasına razı olur muydu, o da başta tabii.

Son günlerde doğa bilim veya insan bilim deyip de, bu bilim dallarında ülkemizde yeni bir çıkış açan Vehbi Dinçerler'i düşünmemek elde mi? "Neandertal insan" der demez Dinçerler'in adı da aklıma takılıp kaldı. Hep, bu buralarda olsaydı, bunları görseneydi, acaba ne yapardı diye düşündüm. Belki de, belki ne demek, mutlaka milder Neander Vadisi'ne de, buradaki müzeye de gitmeyi yasaklardı.

Vadinin Neander insanının popülariteye göre yapılan bir heykelinin süslediği girişinde otuparklar, kahveler var. Girişten birkaç yüz metre ileride de müzeye bir yüz metre bulunuyor. Bu müzede, zamanımızdan 35 bin yıl önce

nesli tükenen (Nötron bombasını ilk onlar bulmuş olmasın?) Neandertal insanı ve yaşamı ile ilgili çeşitli belgeler sergileniyor.

Müzeye girince, Dinçerler ile ilk önce Neandertal insanının iskeletinin bulunduğu şekilde sergilendiği cemekekin önünde durduğumuzu düşündüm.

Sanırım Dinçerler iskeletten nem kapmazdı, çünkü insan bilimi olmayan birinin zaten birçok parçası eksik olan bu iskeletin bugünkü insan iskeletinden ayrı olan özelliklerini hemen görmesi kolay değil. Bunu bilen müzeciler iskeletin yanına günümüzde polislin cinayet vakalarında başvurduğu yöntemlerle oluşturulan bir de heykel yerleştirmişler. Bu heykel Neandertal insana boyu posu ile dış görünüşünü canlandırıyor. Tabii derisinin ve saçlarının rengi gibi ayrıntıları bugün artık saptamak mümkün değil. O nedenle renksiz bir heykel bu.

Dinçerler çingarı asıl bu heykelin önünde çıkarırdı, diye düşündüm. Yandaki resme bakın. Dinçerler "Bu nedir?" diye sorsa ne cevap verirdim?

"Sizinki gibi bir insandır, efendim, ne kadar da size benziyor, değil mi?" desem, adamcağızın yüreğini inderdi. Ne de olsa Vehbi Bey kendine göre yakışıklı bir insan. Ne alını bu kadar düz, ne burnu bu kadar yayık, ne çenesi bu kadar ipe, ne de kafası böyle arkaya doğru uzuyor. Neander insanının kollarının uzunluğu, dürüş, ayak parmaklarının şekli de acaba.

Ya ne demeli? "Efendim, bu insanın akraba olduğu bir canlıdır. Canlıların gelişmesinde bir aşamadır", desem yangına körükle koşmuş olacım. Tartışma ortada. Dinçerler'in neyi savunduğu da malum. İnsan aynen şimdi olduğu şekilde birdenbire balaftan yaratılmıştır, diyor. Canlıların ge-

lin önünde Dinçerler'in sabrı tükendi ve kendisi bağırıp çağırarak yanından ayrıldı. İskeletin insanı akraba olduğu bir canlıya ait olduğunu ilk kez açıklayan Fuhrlott'a da, müzeyi açanlara sayıp dökerdi diye düşündüm.

Bu iskeletin ne olduğunu daha 1856 yılında saptayabilen ve büyük bir cesaret ve tutarlılık göstererek açıklayan Fuhrlott'u, zaten Dinçerler'in 19. yüzyıldaki fikirdaşları rahat bırakmamışlar. 1856 yılında, daha Darwin'in eserinin bile yayınlanmadığı bir devirde geçmişte bugünkü insandan değişik, ama bugünkü insana akraba olan bir canlının yaşamış olduğunu söylemek kimin hakkıdır? Lise fen öğretmeniği yapan Fuhrlott'u o günün Dinçerlerleri "bilim adamları" ayları, saldırılarıyla o kadar canından bezdirmişler ki, adamcağız Neander Vadisi'nde bulunduktan sonra kendisine kalan ve başına iş açan bu değerli iskeleti Bonn'daki bir arkaşasına verip başından savmış. Bu nedenle, Neandertal Müzesi'ndeki iskelet alından bir kopça. İskeletin aslı Bonn'daki bir müzededir.

Fuhrlott, F. Engels'in de memleketlisi. Engels'in babasının bulundduğu bugünkü Wuppertal kentindeki doğa bilimleri müzesi Fuhrlott Müzesi adını taşıyor. We yazık ki, bugün adı Alman insan biliminin babası olarak anılan Fuhrlott, öne sürdüğü fikirlerin doğrulandığını öğrenemediği için.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının yeni yayınlanmış "Evrim Teorisi Hakkında Rapor Özet"inde bu "teori"nin dayandığı fosillerin olduğu belirtiliyor (Sayfa 28-31).

Ben dememiş miydim size, Dinçerler fırsat bulsa Neander Vadisi'ne de, oradaki müzeye de gitmeyi yasaklardı diye. İşte gerekçe de bu olurdu. Siz en

"Özgür" basının, basın özgürlüğü

- Alo, kiminle görüşüyorum?
- Ben..... gazetesinin köşe yazarıyım.
- Ha.... çok iyi, burası İstanbul Sokuyönetim Komutanlığı.
- Biliyorsunuz, 12 Eylül'den itibaren bizimle sıkı-fıkı çalışmamız gerekir. Ancak, ne var ki duyduğumuz kadıyla "erken seçim"le ilgili bazı yorumlar yazacakmışsınız. Bu nedenle size hem bunu

hatırlatayım, ve hem de nasılsınız, herhangi bir sıkayetinize veya komutanlarımıza İtlemek istediğiniz bir şey varmı? diye telefon ettim.
- Hayırlı... şey!... yok!... çok iyiyim efendim. Hümmetlerimden Benim gazete... pardon, bizim gazete... öbür dilerim köşesinde yazdığım gazetesinin yazarı olarak hiçbir şikayetimi yok, komutanım.

- Ağzınızdan komutanım lafını teklif duyuyorum. Biliyorsunuz, genel seçimlerden sonra idare sivililer tarafından İstifletiyor. Ama buna rağmen arada sırada da olsa sizler gibi saygıdeğer aydınlarla toplumun yararına diyalogu sürdürmek istiyoruz. Hem, 5 milyon işsizlik olduğu bir ülkede işsiz kalmak ne acıdır kim bilir? Neyse lafı uzattım iyi akşamlar Beyefendi...
- İyi... iyi... çok iyi akşamlar komu pardon bakanı... şey baş... afedersiniz Val...

- Buyrun, burası..... gazetesini. Köşe yazarlarından...ım.
- Lütfen, benzine yapılacak yüzde 60 dolayından çok haberi yapıldığını yirmibir gün sonra yazsın.

Ölümünün 15 yılında bir komünist yazarı anarken...

Orhan Kemal'i saygıyla anmak, Orhan Kemal'den öğrenmek...

Bir toplumu tanımak, tarihi somutlaştırmak için, o toplumun çeşitli kesimlerden insanlarını anlatan yazarlar paha biçilmez birer kaynaklardır. 1945-1970 Türkiye'sini, hele tatarlardaki, fabrikalardaki, sokaklardaki insanları Orhan Kemal'den daha iyi, daha boyutlu, daha gerçekçi ve daha büyük bir sevgiyle anlatan yazar az bulunur.

1914 yılında Ceyhan'da doğan, asıl adı Mehmet Raşid Özlüçü olan Kastamonu Milletvekili ve Ahali Fırkası kurucusu olan babasının siyasal nedenlerle Suriye'ye kaçması üzerine orta okulun son sınıfında eğitimli bulunan, Beyrut'ta matbaa çirağı olarak çalışan, 1932'de Türkiye'ye dönüştü pamuk fabrikalarında işçilik, dokumacılık, kâtiplik yapan Orhan Kemal'in yönünü belirleyen, biraz da, 1939'da, askerliğini yaparken tutuklanması ve Bursa Hapishanesi'nde Nazım Hikmet'e tanışması oldu. Nazım, burada yıllarca Orhan Kemal'e iyi gösterdi, onu okumaya ve yazmaya yöneltti. Yazmaya şiirle başlayan Orhan Kemal, hapishane yıllarında hikâyeye geçti. 1944-1945 yılından

itübaren çeşitli edebiyat dergilerinde çıkan hikâyeleri hemen dikkati çekti ve Varlık dergisinin açtığı bir soruşturmada, daha 1945'de, yılın en iyi hikâyesini seçildi. İlk kitabı, 1949'da "EkmeK Kavgaası" adıyla yayınlandı. Daha ilk roman ve öykülerinde kapitalizmin girişiyle işçileşmeye başlayan Çukurova köylülerini anlatırken sonraları iktel bir kapitalizm altındaki işçiler hikâyelerinde ön plana geçti. Artık patronlar, işçiler, işçi kadınlar, çıraklar, grevler, lokavtlar, polisler, san işçiler, sendikalar, yoksul kadınlar, fahişeler, berduşlar onun başlıca kahramanlarıydı. Yüzlerce hikâyesi yanında 72 romanı, aralarında en ünlüsü 72. Koşuş olan tiyatro yapıtları bulunan Orhan Kemal'in en tanınmış en sevilen romanlarından bazıları Bereketli Topraklar Üzerinde, Murtaza, Yalancı Dünya, Vukut Var, Hanımın Çiftliği, Kanlı topraklar, hikâye kitapları EkmeK Kavgaası, Grev, 72. Koşuş (yayınlanmıştır). Önce EkmeK, işsiz ve daha olancasıdır. Orhan Kemal, Türkiye Komünist Partisi'nin üyesiydi. Bu yüz-

ORHAN KEMAL

den ömrü tutuklanmalarla, mahkemelerle doludur. Türkiye'nin en usta yazarlarından biri olmasına rağmen eserlerini yayınlaması sık sık engellendi. Serelli yaşamı boyunca yoksullukla boğuşmak zo-

runda kaldı. Orhan Kemal bundan onbeş yıl önce, 2 Haziran 1970'de bir kalp krizi sonucu aramızdan ayrıldı.

Orhan Kemal çağdaş Türk edebiyatının üstünde çok tartışılan yazarlarından biri. Kimi edebiyat "severleri" onu "yalnıkat ve boyutsuz bir yazar" olarak nitelendirir. Yazarn sağladığıda bu tür eleştirilere verdiği yanıt, bir anlamda onun sanat anlayışını da özetliyor. Orhan Kemal bu konuda şöyle demişti:

"Derler. Demelerine şaşmamak gerek. Hayatlarında bir kere bile fabrika kapısından bakmamış; tütün, iplik, kaşuık tezgahlarının kokusunu, uğultusunu duymamış, paydos saatlerinde fabrika öneleindeki sesleri, uğultuları, konuşmaları işitmemiş, kişileri nasıl sevinir benim insanlarını? Ter ve kavrumuş soğan kokularının makine yağı kokularına karıştığı mahallelerin şiiri benim hareket noktamdır. Onlar böyle 'kokulu' şiirleri sevmeyiz. Bunda şaşacak ne var?"

Orhan KEMAL

At'tan bir sahne: Arabacı ve biricik umudu oğlu kendilerine ziyafet çekiyorlar

Tokyo Film Festivali'nde büyük ödülü "At" kazandı

Bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Birinci Uluslararası Tokyo Film Festivali'nde yönetmen Ali Özgentürk'ün At filmi büyük ödülü bir Macar ve bir Japon yönetmenle paylaştı. Başrolünü Genco Erkal'ın oynadığı At'm bu başarıya yanında, madde açılan dünyayı en büyük ödülü olan Tokyo sinema ödülünden Özgentürk'ü yaklaşık 250 bin dolar pay düştü. Gerek Özgentürk gerekse Türkiye'deki sinema çevreleri bu düzeydeki bir ödülün Türk sinemasına getireceği maddi katkı üzerinde durdular. Özgentürk bu paranın Türkiye'de üç film yapımına yeterli olacağını belirtirken, ödülün bu denli yüksek olmasının nedeninin de zaten genç yapımcılara iyi filmler yapma olanağı vermek olduğunu vurguladı. At'ın başarısı son yıllarda yurt içinde ciddi bir bünahım yaşayan Türk sinemasının nitelikli filmler yapabildiğini bir kez daha kanıtlayan bir olay olarak değerlendirilen, bu türden filmlerin çoğunun Türkiye'de sansürden geçememesi veya gösteriminin yasaklanması dikkati çekiyor.

Öngören'in ünlü oyunu "Asiye Nasıl Kurtulur" sinemada

Geçen yıl Hollanda'da kaybettirilmiş tiyatro adamı- nız Yusuf Öngören'in ilk sahneye koyulduğundan 15 yıl sonra Genco Erkal tarafından yeniden sahnelenen "Asiye Nasıl Kurtulur" oyunu büyük ilgi ve başarı kazandı. Şu sıralarda Rejisor Ali Yılmaz, "Asiye Nasıl Kurtulur" oyununu sinemaya taşıyor. "Asiye Nasıl Kurtulur" oyunu, "Arabanın ne olduğunu" diye meğzile kendini kurtarmaya çalışan toplumun ezilen kesimlerinden birinin öyküsüdür. Bu dramın ger planında 1955-1985 Türkiye'sinin politik ve sosyal yapılarındaki çalkantıları, değişimleri de vurgulayan bir diyalog sinemaya getirilecektir. Bir yandan siyasal bir dümenleme, öteki yandan sosyal ve

BU HİKAYEYİ OKUDUNUZ MU?

Çöpçü

Ufacık kırs kırs bir ihtiyar olan çöpçü Halo, on yıllık çöpçülüğünden çıkarıldığı günün ertesi mahalleye ilk defa arabasız girdi. Kulakları-na geçmiş resmi kasketi, omuzları düşük bol ceketi, tiftiklenmiş pantolonu, kabaaraları aşınmış postallarıyla mahallenin tam ortasında durdu.

On yıl, on koca yıl... Her sabah atının başını çekerek ağır ağır girdiği bu mahalleden ona, ondan da bu mahalleyle bir şeyler sinmişti. Kapıları teker teker çalar,

bütün umutları kırıldı. Mahalleyle gözlerle uzun uzun baktıktan sonra kaldırıma çıktı, başını yumrukları arasına aldı. Güneş adamakıllı yükselmisti. Mahallenin doğuya bakan pencereleri kızamıştı... Dar sokaklardan birinden kambur bir kocakan çıktı. Elinde büyük bir sepet. Kendi kendine konuşarak gelirken gözü Halo'ya takıldı.

"O ne" diye söylendi, "arabasını ne yapmış bu herif?" Yanına soktu: "Arabanı nerde senin?"

"Arabanı nerde senin?" diye söylendi, "arabasını ne yapmış bu herif?" Yanına soktu: "Arabanı nerde senin?"

bu du mahallede bir şeyler sorulmuş. Kapıları tek tek kışlar, "Var mı yok mi?" diye sorar, varsa alır, yoksa bekletip bekletip neden sonra "Yok, çöpümüz yok!" diyenlere kuzmazdı.

Sarı sıcaklı nice yazlar, yağmur, fırtına, ayağı nice kışlar geçirmişti. Böyle kışlardan birinde böyle kışlarda onu Belediyenin ahırında bırakıp gurbete, ekme ardına düşmüşler, yıllar yılı onu harap ahırda unutmuşlardı. Ama aldırmaştı. İlk ilik gübre koku bu ahır şimdide müthiş bir hasrele anıyordu! Çocukların sevgisini verdi! Gülmüş bu ahırda eline döğün, onun kaşasını altında, bu ahırda büyümüşü.

Gümüş'ün ne kadar severdi! Gümüş adam gibiydi. Dur derdin durmuş, dek derdin yürüdü. Gümüş'ün anası Boncu, Boncu'nun anası Mercan, Mercan'ın anası Söğüt... Lâkin Gümüş'ün üstüne yoktu. Gümüş adam gibiydi. Gümüş deyinir durur, döner, bakardı. Yarı bir kuldüğü günün gecesi nasil inlemiş sürmeli gözleriyle nasil ağlamıştı!

Gümüş adam gibiydi... Ahkna birdenbire bir ihtimal geldi:

"Bolulu Gümüş'ü dövere ya!"

Kaşları çatıldı, kasketini eline aldı.

"Döver" diye söylendi, "müccerr döver!"

Mahalleye öfkeliye baktı. Bu mahalle de sanki ne diye erken deniyormuştu? Uyansalar, Halo'nun çakıldığını öğrenseler, söz birliği edip Belediyeye Başkanına çikşalar deseler ki:

"Bolulu çöpçülükten ne anlar? O daha kaşığı tutması bile beşir edemez. Halo bizim on yıllık çöpçümüz. Gümüş onun eline döğdü. Ondan başkasına çöpümüzü vermez, mümkün ki yok vermez. Olursu Halo olmazsa başkasını istemeyiz!"

Avak dıreseler, onlar ayak dıreyince, Belediyeye Başkanı da Temizlik işleri Müdürlüğüne çağırır dese ki:

"... Halo'yu işinden nice çıkardın? Halo bu mahallelin on yıllık çöpçüsü. Gümüş onun eline döğdü. Bolulu kaşığı tutması bile beşir edemez. Bolulu ad, Halo'yu al. Hadi, hemen şimdi!"

Yüreğinde bir umut. Gözleri parlamaya başladı. Kırışık yüzüyle

le gülünse.

Olmaz da değildi hani... Eşiklerini, tokmaklarını, çöp tenekelelerini, ked, köpeklerini bile ezberlediği bu mahallelin insanları Halo'dan geçecekler miydi bakalım? Bu mahallede öyle büyük adamlar vardı ki, Belediyeye Başkan'la bile karşılarında el öğaldı. "Dur sen, diye söylendi, yaz var, güz var demişler. Bolulunun arkası varsa, benim de..."

Karşı köyde mahallelinin süpürgeci görünüştü. Uzun saplı çalı süpürgeci ortalsız tozuta tozuta parkeleri süpürüyordu. Yanına gitti.

"Koyul gelsin!"

"Evvallah Halo emmi!" dedi.

"Nirde araban?"

"Halo omuz silkti."

"Aldılar."

"Aldılar mı? İştin mi çıkardılar yonsa?"

"Çikardılar."

"Dimek çikardılar?"

"Çikardılar."

"Yerine kim aldılar ya?"

"Aynın biri, amma dur sen."

"Dimek essahmı. Bizim İbo didiydi de inanmadıydım. Vay Halo emnim yay!"

"İbo mu didiydi?"

"Heye. Fikara didiydi, yâzık didiydi, acındıydı, tekmi."

"İbo yî öğlândır, yîğit öğlândır."

"Ne iş dütacan ya?"

"Ben mi? Dur bakalım. Allah kerim."

Tekrar mahalleye baktı.

"Bu mahalle" dedi "sen bilyon mu bu mahalleyi? Bu mahalleli Boluluya töbe çöp virmez? Neden dırsen... O daha kaşığı tutmasını bile beşir edemez. Bolulu ad, Halo'yu al. Hadi, hemen şimdi!"

Yüreğinde bir umut. Gözleri parlamaya başladı. Kırışık yüzüyle

de..."

Yakınlarda bir kapı açılıp kapandı. Halo:

"Aha" dedi, "bizim abıkat!"

İçinde bir depreme oldu, bir umut, güçlü bir pırıltı... Tatlı dil, güler yüzü bir adamı avakladı. Bayramlarda bol bahşır verirdi. Birinde, uzun yaldızlı çigara bile ikram etmişti.

"Dur sen, diye söylendi, yaz var, güz var demişler. Bolulunun arkası varsa, benim de..."

"Öyle mi Halo emmi" diye sordu, "bu efendi, kısmı bu lâfları nirde beller?"

Süpürgeci:

"Halo'nun gözleri pırı pırı: "Kumandar mektebinde!"

Kaldırımın önünde esas vaziyet gezip kasketini çıkardı.

Uzun boylu, geniş omuzlu avaklet simsi siyah elma gibi pırı pırı, çöpü Halo'ya süpürgecinin önünden ağır ağır geçerken onları başıyla şöyle bir selamladı, hiçbir şey sormadı.

Halo şaşkın arkasından bakakalmıştı.

Süpürgeci:

"Potini de cızdırdıydı ha!" dedi.

Halo karşılık vermedi. Mahalle bir bu avakattan ibaret değildi ya. Tam bu sırada bir başka kapı açıldı. Halo bu kapıdan içeri irin pamuk tüccarı da umutla bekledi. Kaldırımın önünde gene esas vaziyet gezip, kasketini çıkardı. Bu da avaklet gibi önleniden geçti, bir şey sormadı, habi bakmadı bile.

Kapıları açılıp kapanıyor, iş sahipleri, öğrenciler geçiyor, ama hiçbir kimse onlara ilgilimiyordu.

Süpürgeci de:

"Canını sıkma, eyi olur işin. Bâh..."

Diye uzaklaşıncı, Halo'nun

Takımı kurdular.

"Araban nereye sen?"

Halo başını kaldırdı, kokacanya baktı.

"Yok ana yok arabam yok gayri."

Niye? N'oldu?"

"Aldılar, işimden çıkardılar beni..."

"Niye çıkardılar?"

"Temizlik işleri Müdürlüğü'nü adanmış aldılar yermice..."

Kokacanya son bir umutla baktı.

Karşısına çömelen kokacanyası:

"Doğru!" dedi "bu ilimzar var mı yok mu. Benim Sedad'ım da işçizindenden çıkıp yörine düğde boylu bir soytan almadılar mı? Habuki, torunum diye söylemiyorum, Sedad'ım gibi uslu, akıllı çocuk nerde bu zamanda! İpreti yok, çığırısı yok, köftü bir yerler bilmez. Maşağızına zam bekleyordu evlâcağızım. Bense diyorum ki, zamlı maş elimize geçince, itki zure kömür alıp bir kenara atalım. Çele kıy bu sene köftü geleceği benziyor. O zemenli geleceği buyusun sen? Vuu... diye baylayınca..."

"Bilmem mi?" dedi. "Bu benim Gümüş zemenleride, doğduyu..."

O yıl hani telefon telleri kopmuş dedikleri, toprak çatladıydı. Amma ahır da sıcak hani...

Neden? Her işkırı kürümem, kalsın! Ahır sıcak tutar... Geçen bir yansındaydı ana, bu benim Gümüş yok mu, onun anası işe, Boncu... Hikmeti hüddü. Bu at kısmı da gebe avrat gibi iniyor. Dırsarı dırsarı kıl, bir tırna dırsarı kendini ahıra kaldırıp kaldırıp vuruyor. Lâkin ahır sıcak! Anama deyin, bu Gümüş'ün başıdır göründü amma fikara Boncu'ka sor sen! Gözleri yaş, nası bakyor, meli meli, kara kara..."

Başını gene yumrukları arasına aldı. Bol ebisesi içinde büsbütün ufaklandı.

"Gümüş adam gibiydi" diye başını salladı "dur derdin durmuş, dek derdin yürüdü. Gümüş adam gibiydi... Lâfları anlar..."

Gümüş deyinir döner bakardı. Gümüş ağladı, inledi, güldü. Gümüş adam gibiydi. Vay yavrum yay!"

Başını kaldırdı: Kokacan gidiyordu. O da gidiyordu! Kaldırımı dayandırmak kalıktı. Kırışık yüzü, cık, halsiz, mahalleden ağır ağır çıktı.

kazandı. Şu sıralarda Rejiser Atıf Yılmaz, "Asiye Nezi Kartulur" adlı sinemaya aktarmaya hazırlanıyor. Yönetmenliği Atıf Yılmaz'ın yapacağı film senaryosunu Özgürden'in ağabeyi yazar Ferit Özgürden, Yılmaz'la birlikte hazırlıyor. Sinemaya 1973 yılında da uyarlanmış olan, Asiye rolünde zaman Türkân Soray'ın oynadığı, ancak aslına göre çok değiştirilmiş film denemesinden sonra, bu kez Asiye rolünde Müjde Ar'ın oynayacağı belirtiliyor. Yönetmen Atıf Yılmaz "Asi-

ye bu köylü sinemaya getireceği. Bir yandan siyasal olaylar, hükümet değişimleri, öte yandan arabesk kültürü, lahmacun kültürü, çarpık kentleşme ve tüm değişimleri vurgulayan bir yapım ortaya koyacağı. Oyunun özine kesinlikle sadık kalyoruz." diyor. Atıf Yılmaz bunun bir "Epik sinema" denemesi olduğunu da belirtirken filmin özgün müziğini Zâfir Ulanvali hazırlıyor. Bilindiği gibi oyunun başarılı sahne müziklerini Sarper Özsan hazırlamıştı.

BU KİTABI OKUDUNUZ MU?

Bir tomurcuk kızırsa: Tu

Mehmet Uzun

Kimdir?

1953 yılında Siverek'te doğdu. 12 Mart döneminde polisçilerininin iftiri tutuklandı, 8 yıl ağır hapisle cezalandırıldı. Diyarbakır Cezaevinde 2 yıl tutuklu kaldı. 1974'te genel af ile serbest bırakıldı. 1976'da yayınlanan Rızgari dergisinin yazı işleri Müdürü olarak bir kez daha tutuklanarak 5 yıl hapis yattı. Serbest bırakılınca yurdısınca çıkarak İsveç'e yerleşti. Burada politik çalışmaların bir parçası olarak Kürte, Türkiye ve İsveç'e yazılan değişik gazete, dergi ve de yayınlandı. İlk kitabı "TU" olan M. Uzun Dünya Yazarları Birliği üyesidir.

Bir yarıyla da herşeye karşın bağemeyen insanlarımızın tüketilemeyeceği gerçeğini bir kez daha anımsanz.

Okuduktan sonra "TU"yu bildiğimiz büyük romanlara, yazarın ünlü romanlarına karşılaştırmaya kalkarsak haksızlık yapacağımız açıktır. Dünyaolar karşılaştırmaya karşın Kürte edebiyatına sayı-sı son derece sınırlı bir roman armağan edilebilir için harcadığı emeğe saygımızı göstermek istiyor sak Mehmet Uzun'un "TU" sunu okumalıyız.

Bu kitap da Kürte dili üzerinde süregelen terör karşı direnişin bir parçasıdır. Belki de bu direnişin bir ayrı çirçektir. "Bir çikkle bolar gelmek" diyenler çikcaksına onlara yantıtım şudur: Evet. Bir çicğin açmasıyla baharın gelmediği doğrudur. Ama bir tomurcuk kızması bile geride kalanın

karakış olduğunun işareti, baharın kaçınılmazlığının müjdesidir. Böylesi bir durumda yapılacak iş "daha bahar gelmedi" diye hayıflanmak değil, çicğin ve tomurcuk gelişmesi gülmüşmesi için gerekli olanları yerine getirmektir. Her birimiz Kürte dilinin öğrenilip öğretilmesinde yükün altına girer, çabaları yoğunlaştırsak kaçınılmaz olan bahar daha da yakınlaşacaktır.

REAGAN DOKTRİNİ VE TÜRKİYE

INFO-TÜRK YAYINLARI

İsterne adresi: Rue des Eburons, 31-1040 Bruxelles

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK...

DEDİLER Kİ...

"Bugün sıkıntıdayız. Yaşam koşulları gerçekten çok zor, ama ekonominin geçmiş yıllarla kıyaslanamayacak kadar sağlıklı oluşu, hiç değişse yarınlara için umut veriyor." **Güneş Gazetesi Başyazarı Güneş Cıvaoglu**

"Ben olmasam mizah dergileri kapanır." **YÖK Başkanı Prof. İhsan Doğramacı**

"Bundan böyle kurdu kuzu-dan ayıracağız. Siz kendinizi namusunuzu koruyamıyorsunuz. Biz koruyacağız. Erkek-kız beraber top oynamaya utanmıyor musunuz?" **Erzurum öğrenci yurdu müdürü Muzaffer Aydın**

"Bana eşek diyenlerin de Cumhurbaşkanı olacak" **Kübrıs Türk kesiminde kendini Cumhurbaşkanı seçtiren Rauf Denktaş**

"Başbakanın aklına ve ağzına geleni söylemesi devleti yıpratır hale gelmiştir." **DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk**

İhaleyle ucuz işçi satışları başladı

Türkiye'de diktatörlüğün başbakanı, yabancı sermayeyi özendirmek için "Türkiye'de işçi ucuzdur" diye reklam yaparsanız, Karabük Demir Çelik işletmeleri, ihale yoluyla ve en düşük fiyata işçi kiralayan şirketin teklifini kabul ederek 105 işçi aldı. Böylece 1985 Türkiye'sinde tıpkı esir pazarında açık artırmayla siyah köle satılır gibi ihaleyle işçi alma dönemi de başladı.

Karabük Demir Çelik İşletmeleri, yıllardır bu müessesede çalışmış olan 450 işçiyi bundan 4 yıl önce ücretsiz izne çıkarmıştı. İşçilerin "ücretsiz izin" adı altında düpedüz işten çıkarılmalarına gösterilen gerekçe, bunlara verilecek iş olmadıydı. Ne var ki, aynı işleme geçtiğimiz günlerde bir "İşçi ihalesi" açtı. Karabük Demir

Çelik, Nisan ayında mahali gazetelerde yayınlanan bir ilana "Taşeronlar marifetiyle" işçi çalıştıracağını bildiriyor ve işçileri en düşük kiralayan firmaya öncelik tanıyarak ihale açıyor. Bu garip ihaleye sekiz firma katıldı. Bunlar arasında en düşük teklifi yapan SANTES firması ihaleyi kazandı ve Karabük Demir Çelik ile SANTES arasında sözleşme geçtiğimiz günlerde imzalandı. İşin garibi, fabrikada kadrolu olarak çalışan işçi işletmeye ayda 60 bin liraya mal olurken taşeron firma aracılığıyla toplanan işçilerin işletmeye aylık maliyetlerinin işçi başına 140 bin lirayı bulması.

Peki işletmenin 450 işçisi "iş yok" bahanesiyle ücretsiz izne çıkarılmış, düzensiz izne alınmış, üstelik de iki kattan fazla ma-

lî yük altına girerek yeni işçi almanın anlamı neydi? Bu sorunun aslında gayet açık iki cevabı var. Birincisi işçi başına ayda 140 bin liranın ancak çok küçük bir bölümü, ortalama 40-50 bin işçilere ücret olarak ödenecek, geri kalan taşeron şirkete kâr olarak kalacak, böylece bir taşeron şirket, sadece işçi sağlamaya aracılık yaptığı için yan bir kâr elde edecek ve kayırlı olacak. Ama daha da önemlisi, işçi kiralayan SANTES, işçilerin hiçbir hareketle katılmayacaklarını, işletmeye güçlüç çıkarmayacaklarını hak aramayacaklarını, işletmeye istediği anda işten çıkarılacaklarını örgütlenmeyeceklerini taahhüt ediyor. Bu sendikası, arkasız, güvensizlik karışık işçiler, Karabük Demir Çelik İşletmesinin işine bu yüzden geliyor.

Şu işçiler olmasa...

Cumhurbaşkanı Evren, Bükres'e giderken gazetecilerle uçağa yaptığı sohbette SODEP'in İstanbul mitingi ile ilgili olarak "Mitinde atılan sloganların listesi bende var. Size okuyacağım. Bakın içinde neler var. Anlaşıyor ki işçiler var. Herhalde okullarından atılmış öğrenciler de var ki YÖK aleyhine slogan atmışlar. Bölücülerin de olduğu muhakkak" diyor. Ayrıca "Slogan atarak tek tek tespit ettik" diyerek halka gözdağı veriyor.

"Mektepler olmasa Maarif ne güzel idare ederdim" diyen Maarif Nazırı gibi, diktatör Evren de işçiler olmasa Türkiye çok rahat yönetecek.

Bahreyni sefari başlıyor. Hakan Peker, Dava Grubu elemanları, bir turistlik ofisinin teklifi üzerine, Bahreyn'deki toplantıyı gerçekleştiriyorlar. Başbakanın da bu sefere katılması...

MÜZİĞE DAYANAMADIK İşletmek zorunda korruk daha metajinin çıkışına kapalı Kuvveti

İhrac ürünlerimiz

Solda İstanbul gazinolarının tadını çıkaran bir Arap Dilber (İhale) sağda ise Arap seyherlerinin gönlünü celendirecek dansözlerimiz (İhracat)

Calahbi hâvâle olur bizde ihalelet ve ihracat dedim

Türkiye Postası

Köylünün de artık Ortak Pazar'ı öğrenmesi gerekiyor...

AET'den habersiz domates ekli başına bunlar geldi

Kumluca köyünden Durmuş AET'den habersiz domates ekli, iflas etti

AET domatese karışır ama demokrasiye karışamaz

Geçenlerde AET (Ortak Pazar) temsilcisi çıkartılmaya çalışılan ve Türkiye'yi tam bir polis devleti haline getirecek olan Polis Yasası'na karşı yurumak bir ayda bulunmaya kalkınca Başbakan Özal ortalığı birbirine kattı. "Kimse işi işlerimize karışmasın. Terbiyesizlik etti" diye efdelendi. ABD'nin ve emperyalizmin, değil işi işlerimize karışmasın içimize kadar girdiği şu dönemde, Özal'ı öfkelerinden Türkiye'de demokrasinin "D"sinin bile bulunmadığını Avrupa kamyonunda bir kez daha duyulmaya ve anlaşılmaya. Özal'ın "demokrasi"ye karışmadığını AET'in, ekonomisini bağımız biçimde irtigüleyemeyen Türkiye'de nerelele kara karışmış ise, bir gazete haberi çok güzel ortaya koyuyordu. Antalya'nın Kumluca Köyü'nde Durmuş AET'den habersiz domates ekince iflas etmiş, bitmiş, mahvolmuştu. Bir kilo domatesi, fidesi, gübresi, toprak kırsak kredi faiziyle 50 liraya mal eden Durmuş ilk ürünü alıp keyfite ve dışlar kurarak Antalya Hall'ne götürdüğünde, burada kilometrelere uzanan domates kamyonlarıyla karışmış ne olduğunu sorduklarında "AET Türk domatesini ucuz diye almıyormuş, ihracatçı da bu yüzden köylüden mal almıyor. Pazarda zarar ziyan saltmaktan başka care yok" cevabını almış. Türkiye'de "demokrasi" oyununa karıştı diye Başbakan tarafından "terbiyesiz"likle nitelenen AET'in domatese rahat rahat karışabileceğini Durmuş nereden bilsin ki!

Nazlı'dan al haberi

"Türkiye'de kanun olsun olmasın, bazı telefonların dinlendiğini henüz bilmiyoruz. Menajetinin, baskıların...

"Turgut Özal'ın özellikle ekonomik politikasını tutuyorum. Enflasyon düşmüyor, pahalılık var, ama gerçekçi olmak lazım." Sinema oyuncusu Hülya Koçyiğit

"Dikkat! Benim yalancı olarak tanımlanmam halinde bütün dünyanın da yalancı ve daleverecilerden oluştuğunun kabul edilmesi gerekir." Ağca

"Bazı hapishanelerde sabah, öğle, akşam İstiklal marşı söy-
letiyorlarmış. Adam buna iş-
kence diyor. Biraz fazla yapı-
lıyorsa belki işkence olur.
Ama iki defa yapılıyorsa ol-
maz." Başbakan Turgut Özal

"Bu devirde 25 milyonun ne önemi var." Milli Piyango'dan 25 milyon kazanan Bursa'lı Cevat Murat

"SODEP mitinginde atılan sloganlar bize ders oldu. Anlaşıyor ki işin içinde işçiler var. Her halde okullarından atılmış öğrenciler de var ki YÖK aleyhinde slogan atmışlar. Bölücü sloganlar bunlar. 12 Eylül öncesi sloganlar tıpkı." **Diktatör Evren**

"Yüce divanda aklanırsam ilk işim tarhana çorbası içmek olacak." Rüşvetçi Bakan İsmail Özdağlar

"Başbakanınızın tahmini iyidir." Başbakan Turgut Özal

"İnsanlar gülüyor. Dükkânlar dolu, hiçbir şeyin sıkıntısı çekilmiyor. Avrupa'da olan her şey var." Başbakan Turgut Özal

"Biri sizi işletiyor, ama kim bilmiyorum." Aynı Özal

Çelebi böyle olur bizde ithalat ve ihracat dediğin

Arap dünyasıyla, Arap ülkeleriyle Türkiye'nin ilişkileri şu günlerde kamuoyunda en çok konuşulan ve tartışılan konulardan biri. Hele, yazın gelmesiyle birlikte İstanbul'a akın eden ve geceliği 20 bin ile 200 bin lira arasında kiraladıkları yazlıklarda kendi usul ve törele-

rince keyif süren Arap turistler İstanbul sokaklarında ve sayfiye yerlerinde kıyafetleri, davranışları, haremleleriyle alışılmadık bir manzara sergiliyorlar. Tüm övünmelere ve propagandaya rağmen rakkamlar ve uzmanlar Arap dünyasıyla, Türkiye lehine önemli ticari ve eko-

nomik gelişmeler kaydedilmediğini ileri sürerlerken, aşağıdaki iki gazete haberi Arap ülkelerine ihracatımızın ve ithalatımızın niteliğini çok iyi ortaya koyuyor. Üstelik münafıkları da yalanlıyor. Öyle ya bundan iyi "dışicaret patlaması" mı olur?

“Aç mezarı yok!” demişler, Türkiye’de var!

Diktatörlüğün Başbakanı Özal yabancı gazetele-
re verdiği demeçlerde
"Türkiye'de insanlar art-
tı gülüyor. Dükkânlar dol-
du, hiçbir şeyin sıkıntı-
sı çekilmiyor." dıyor.
Aşağıdaki küpürlerse,
günlük Türkiye gazetele-
rinden gelişigüzel seçil-
miş bazı örnekler...

Şon beş yıldır Türkiye'ye
de geldi, yoksulluk ve
buna bağlı olarak fa-
şizm, hırslılık, suçlu-
luşlar, hırslılık, suçlu-
luşlar, suçlu...
onların bugüne kadar
gürültüme bir hıza ar-
tırmış. "Aşçıların öksüz-
lüğü, demir atlatırız, öksüz-
lüğü, öksüz...
sindire karşı aşçıların
ve, evlilikten öksüz-
lüğü, donup yata hastalıklı
deni bebelere, iltihap-
lıların mezarları var. Aş-
çıların bayraktarı
sindire giden aşçıların
sindire yemek alar bir
kadar "Ummiyorum
yavrum, çek resmini.
Çocukların karını
doymak için burda
yemek alıyor. Burda
ben yemeyi almazsam
dört kişi kaç kaldı de-
dikler. Özalın dedi-
kilerinde herşeyin bu-
lunduğu Türkiye'sinde
aşçıları herşeyi "yoksul-
luşlar, gelir, borcu, ya-
sarlı oluk" diyorlar.
"Ben şimdi hanımla di-

18 demeye. Karın bile inanmıyor." diyor. Ortalama ücretin ayda 20 Marka bile ulaşmadığı Türkiye'de işçi emeklisi "Cenaze borcunu nasıl ödeyeceğim?" diye soruyor. "Borçlar ödenirse ağılık, ödenmezse rezillik" diyor! Bu daşşai alan Hatice Güşüm. Ve yine de bir iş, bir geliri bir maası olan bu "mutlak azınlık" yanında bir de sayıları 4 milyona ulaşmış işsiz var. Onlar ise son çareyi canlarına kıymakta buluyorlar. Gazelelerde küçük bir haber oluyorlar: "Simit bile alamayınca intihar etti" diye...

Fıttırmış mı
fıttırtılmış mı?
kısacası
ölür müsün,
öldürür müsün?

Son çıkılan polis Yetki Yetisi Yasası ile, yolda kanı koca elele yürümünün, yan bakmanın, doğru olmanın bile yasak olduğu; canı sakat polislerin canını istediğini istediğini anan sorgusuz sualsiz yakalayıp delile takmasını yasalaştığı Türkiye'de, bir süredir garip protesto biçimleri türedi. Gün oluyor yoksullukla işsizlik canına tak eden bir vatandaş sokak ortasında çırıltıplak sonunuyor. Gün oluyor kapı kapı doluşup dert anlatamayan bir emeklinin önüne Ataturk bin fotoğrafını asıp sokagın ortasına yatıyor. Gün oluyor kendini didiridi yakan bile görülüyor.

Gençlerde İstanbul'un civcivi semtlerinden Çemberlitaş'ta yürüyener olukdağın geç, gözükli bir adam ve ellerinden tutmuş olduğu iki çocuğunu garipesidir. Baba göğüsüne büyük bir bir Atatürk resmi asmış, çocuklarını göğüsüne de Ehl-i Bey'te Haka Bektaş'ın resimlerini koymuş. Elinde, Kur'an olukdağın sırtı bir kitabı taşıyor. Çemberlitaş'ta, taşın hermen önünde bir ara duruyor. Elindeki kitabı havaya kaldırıyor. "Yeter be, yeter bu pektiklim. Şu yetimlerin hakkını yetidim, yetemedi mi? Milletin yetidim mi? Milletin malını vurdum mu? Kur'an-ı Kerim'e sahip çıkıp da haram yürüyener. Kahrolsun yetim hakkı yürüyener" diye bağırdı sonra da Çemberlitaş otobüs durakında iki gelen otobüs çocuklarıyla birlikte atlayıp oradan uzaklaştı.

Olayı görenler, artık kanıksamış bir edayla ve acımayla kafa salladılar. Kimisi olayı son zamardan sonra bazı vatandaşların "fiturma" sına bağladılar, kimileri "Çoluk çocuğa yazık, kim bilir aç mı, işsiz mi" diye acındılar.